Toată dimineaţa a plouat torenţial pe străzile din Manchester şi era greu să înaintezi pe trotuarele pline de oameni care mergeau în toate părţile cu umbrelele deschise, iar pentru un copil era şi mai dificil, chair periculos, să traverseze străzile umede prin mulţimea de autobuze şi trăsuri care goneau în toate direcţiile. Cu toate acestea, dacă se oprea cineva şi era curios să privească, ar fi observat un copil care înainta repede prin ploaia ce cădea neîncetat peste el, strecurându-se printre mulţimea de oameni pe trotuar şi prin intersecţiile periculoase. Era un copil pricăjit, neîngrijit, în care lipsurile lăsaseră urme adânci, îmbrăcat cu nişte haine murdare şi zdrenţuite, care de-abia îi acopereau trupul. Copilul arăta ca o mică sperietoare şi era întruchiparea sărăciei atât de neplăcute la vedere; cu toate acestea, în ciuda chipului său ciupit, înfăţişarea lui avea o expresie blândă şi inocentă, foarte diferită de aspectul îmbătrânit şi vicios al celor mai mulţi cerşetori. Ochii săi albaştri erau luminoşi şi sinceri, iar părul şaten îi cădea în jurul feţei care rareori se întâmpla să nu stârnească mila celor de la care îndrăznea să cerşească atunci când se asigura că nu era prin preajmă vreun poliţist care să-1 vadă; şi învăţase deja să arunce o privire melancolică trecătorilor, care să inspire milă. Dar în această dimineaţă ploioasă el era prea preocupat de altceva pentru a-şi folosi abilitatea lui slabă de a cerşi şi, chiar dacă picioarele desculţe îi erau cufundate până la glezne în noroi, iar ploaia pătrunsese până la piele prin hainele-i zdrenţuite, şi-a continuat drumul cu paşi hotărâţi şi grăbiţi, până când a ajuns în faţa uneia dintre clădirile principale din marele oraş.
Era o clădire foarte impunătoare, un palat pentru care se cheltuiseră zeci de mii de lire, o sumă enormă. Copilul murdar s-a oprit pe aleea principală din faţa clădirii şi părea că se uită în sus cu un sentiment de respect amestecat cu teamă şi uimire, dar nu avea curaj să înainteze aşa desculţ cum era, aşa că s-a mulţumit să arunce o privire sfioasă înspre poliţiştii care păzeau toate intrările. S-a strecurat pe sub gard şi a întors capul înspre zidurile şi turnurile ce păreau să se înalţe până la cer, cercetând cu privirea toate ferestrele, uşile cu bolţi şi nişele din turnuri care erau decorate cu sculpturi din lemn, cu sticlă colorată şi cu zidărie dăltuită, care alcătuiau o arhitectură foarte diferită faţă de odaia sa umedă şi întunecoasă de unde ieşise pe furiş în stradă, la lumina zilei. Fiecare parte a clădirii avea ornamente neobişnuite pentru el, şi cu cât se uita mai mult la ele, cu atât îi creştea mai mult sentimentul de admiraţie amestecată cu teamă. Deasupra, chiar în centrul părţii din faţă care era impresionantă, în vârful celui mai înalt turn pe care de abia îl putea vedea, se apleca înspre el chipul
mare al unui om - sau mai degrabă al unui uriaş care-i producea o teamă incertă, însă care-1 îngheţa de fiecare dată când trebuia să se furişeze noaptea pe străzi; această înfăţişare ţinea o piatră mare în mână, gata parcă să o arunce de la înălţimea unde se afla, zdrobind orice făptură nenorocită care ar fi îndrăznit să intre în coridorul mare ce se întindea sub el.
Uşa de la intrare spre care copilul şi-a îndreptat privirea melancolică era bine păzită de poliţişti şi nu putea ajunge la ea decât dacă urca pe o scară cu multe trepte, unde era cu neputinţă să se ascundă. Descurajat şi îngrijorat, băiatul s-a furişat de-a lungul terasei cu paşii lui uşori şi precauţi, încercând să găsească o altă intrare, până când a zărit în faţa lui o privelişte care 1-a umplut de o teroare de nedescris, cum numai copiii pot să simtă - figura unei femei îngrozitoare şi nemiloase, aşa cum văzuse de multe ori pe strada mizeră unde locuia, avea sub genunchiul ei un copil mort pe care-1 ţinea cu mâinile-i neîndurătoare. Câteva minute a rămas acolo neclintit, şi apoi, cu un suspin

adânc, s-a strecurat înapoi, pe lângă umbra zidurilor înalte şi masive până la treptele periculoase ale scărilor care duceau în clădire. A văzut oameni care intrau şi ieşeau neîncetat, mulţi dintre ei aparţinând unei categorii cu care era obişnuit: femei cu şaluri înfăşurate în jurul capului în loc de bonete, bărbaţi în haine vechi şi încălţaţi cu cizme care erau doar cu puţin mai bune decât stratul de noroi ce-i acoperea lui picioarele, toţi aceştia urcau şi coborau

8

\

scările mari cu o libertate care în cele din urmă 1-a făcut pe băiat să prindă curaj. Şi-a făcut curaj şi a urcat pas cu pas, până când a ajuns la adăpost de ploaia nemiloasă, într-un balcon foarte mare, cu un rând dublu de stâlpi masivi, dincolo de care erau uşi din sticlă şi, pe vârful picioarelor, copilul a păşit sfios în holul clădirii.

Ah! Ce loc era! Şi-a tras răsuflarea şi s-a uitat în jur cu mare mirare şi plăcere. De undeva venea o lumină minunată: dar nu vedea nicio fereastră, ci doar nişte tablouri cu bărbaţi îmbrăcaţi în robe de un roşu intens, purpuriu şi albastru, care purtau pe cap coroane de aur. Pardoseala părea să fie făcută din pietre preţioase de diferite culori care se îmbinau formând un model frumos. Pe hol se deschideau multe uşi şi o mulţime de oameni intrau şi ieşeau, unii la fel de săraci şi nenorociţi ca şi el, doar că nu erau aşa de tineri, alţii poliţişti în uniforma lor pe care o cunoştea atât de bine, bărbaţi cu haine stacojii, cu bastoane lungi şi albe în mâini şi domni în robe negre, cu peruci albe pe cap. Ridicat pe vârful picioarelor, copilul se uita lung, cu uimire şi tulburare, la toţi cei care treceau prin faţa lui. Un poliţist care patrula aproape de casa lui i-a spus cu mare bunăvoinţă că acest loc era tribunalul; dar nu-şi dădea seama ce putea însemna acest cuvânt. Tot ce ştia era că undeva, în acea clădire maiestuoasă, fratele lui, Tom, urma să fie dus în faţa judecătorului şi probabil că va fi trimis la închisoare. Ce se va întâmpla oare cu el dacă va rămâne fără Tom?

9

Poate că dacă ar fi reuşit să se furişeze fără să fie văzut de poliţie prin mulţimea care mergea şi venea neîncetat s-ar fi putut întâlni cu Tom şi, chiar dacă nu îl putea ajuta cu nimic, ar fi putut, cel puţin, să-i dea jumătatea rămasă din checul dulce cu stafide pe care îl primise de la o doamnă, la uşa unei cofetării, când venise spre tribunal. A fost o mare bucurie pentru el când a mâncat jumătatea de chec, şi la fel ar fi şi pentru Tom, chiar dacă va merge la închisoare. Dar poate că va scăpa totuşi, ca şi Will Handforth, cel ce a furat o umbrelă dintr-o casă care avea uşa deschisă şi s-a lăudat apoi tovarăşilor săi, şi totuşi a reuşit să scape nepedepsit. Dar Tom nu furase nimic. Dacă judecătorul l-ar lăsa numai *pe el* să vorbească, cu siguranţă el îi va spune adevărul şi atunci va şti că Tom nu era hoţ. Poate că domnul cu privirea serioasă care trecea prin holul mare era judecătorul. Oh, dacă ar putea îndrăzni să meargă şi să îi vorbească! Dar copilul simţea că mai degrabă ar fi murit decât să se ducă să-i vorbească fără să fie întrebat, şi nu avea pe nimeni care să vorbească pentru el şi Tom. Grijile pe care şi le făcea pentru Tom aproape că-1 făcuseră să uite de măreţia şi strălucirea palatului, când deodată, în timp ce stătea aşa pe gânduri, a tresărit când a simţit cum o mână, care era a poliţistului, 1-a înhăţat de gulerul cămăşii sale zdrenţuite şi 1-a scuturat cu putere.

- Ieşi afară imediat, a spus el cu asprime; n-au ce căuta aici asemenea copii nenorociţi ca tine.

- Vă rog, lăsaţi-mă, 1-a implorat copilul, vreau doar

să-1 văd pe Tom, căci poate că va fi trimis pentru totdeauna la închisoare şi nu o să-1 mai văd niciodată.
- Nu e aici, a răspuns poliţistul. Şi dacă nu pleci în clipa asta, te azvârl eu afară. Nu permit ca tribunalul să fie invadat de cerşetori ca tine! Am spus să ieşi afară!

Băiatul s-a întors fără să mai spună nimic şi a coborât încet treptele, una câte una, până a ajuns la ultima. Era din nou afară, în ploaia torenţială, iar poliţistul, care se întorsese la locul lui, nu se mai uita după el, aşa că s-a aşezat pe treptele ude, şi-a strâns hainele mai bine în jurul lui şi şi-a rezemat capul de scări. Nu avea pe nimeni

II

în lume în afară de Tom, care era undeva între aceste ziduri, şi a început să plângă în tăcere, ceea ce era nu numai ciudat, dar şi demn de milă la un copil atât de mic, după care s-a cufundat într-un somn agitat. Ploaia ce cădea fără-ncetare i-a spălat picioarele goale, i-a udat zdrenţele până la piele şi i-a răvăşit părul frumos. Dar nu 1-a trezit din somn. Pe lângă el, oamenii treceau coborând şi urcând scările, bărbaţi, femei, copii, dar parcă s-ar fi înţeles cu toţii să-1 lase pe sărmanul copil în pace; în cele din urmă a fost trezit de mişcarea uşoară a unui baston şi, tresărind de spaimă, din cauza visului cu poliţişti pe care-1 avusese, a deschis ochii şi a văzut o faţă aplecată asupra lui.
Era un chip plăcut, serios, dar blând, a cărui privire, străină de el până atunci, a adus în inima copilului nenorocit o rază de lumină şi bucurie. Fără-ndoială că era un domn, iar băiatul a sărit la picioarele lui şi, aranjându-şi buclele din faţă ale părului ud, a salutat respectuos.
- Ce faci aici, băiatul meu? a întrebat el.
- Voiam să-1 văd pe Tom, a spus copilul fără nicio urmă de timiditate sau frică. Este înăuntru, urmează să fie dus în faţa judecătorului şi poate că va fi trimis la închisoare, de aceea mă tem că n-o să-1 mai văd niciodată.
- Ce a făcut Tom? a continuat domnul.
- Nu a făcut nimic, domnule, a răspuns copilul. Insă tatăl lui Will Handforth şi cu încă

un bărbat au spart o casă într-o noapte, iar pentru că împreună cu ei mai
i
era un băiat, poliţiştii spun că era Tom şi l-au dus la închisoare, unde este de mai bine de trei săptămâni. Dar nu a fost Tom, vă asigur! Cât aş vrea să-i poată spune cineva asta judecătorului.
- De unde ştii că Tom nu a fost cu tatăl lui Will Handforth? a întrebat domnul.
- Pentru că Tom a fost toată noaptea cu mine, a răspuns băiatul cu înflăcărare. Am vândut surcele la Longsight până la ora nouă seara, iar Tom a fost acasă cu mine toată noaptea. Dar dimineaţa au venit poliţiştii şi l-au luat pe Tom, iar el mi-a spus: „Phil, nu sunt vinovat, o să ies din încurcătura asta." Dar situaţia nu s-a rezolvat încă, iar mama lui Will Handforth - care locuieşte şi ea în aceeaşi clădire cu noi - spune că va fi trimis la închisoare cu soţul ei, indiferent dacă a făcut sau nu ceva.
- Băiatul meu, Philip te cheamă? a întrebat domnul.
- Nu, doar Phil, a răspuns el.
- Eu mă numesc Philip, a spus străinul zâmbind, Philip Hope. Şi care este celălalt nume al tău, micuţul meu băiat?
-Nu am alt nume, a spus Phil. Dar celălalt nume al lui Tom este Haslam - îl cheamă Tom Haslam.
- Phil, a spus domnul Hope, vino cu mine şi vom încerca să-1 vedem pe Tom.

D
oomnul Hope a urcat scările tribunalului, urmat îndeaproape de Phil care tremura înspăi-
Imântat de privirea severă pe care i-a aruncat-o primul poliţist din calea lor. Era un om înalt, puternic, solid şi drept ca o săgeată, cu o figură aspră ce nu putea fi înduioşată cu uşurinţă nici de un zâmbet, nici de o în-cruntătură. în clipa când voia să-1 oprească pe micuţul Phil care a îndrăznit să intre în marele hol sub protecţia noului său prieten, a fost oprit de domnul Hope care dorea să-i vorbească.
- Banner, i s-a adresat el, poţi să îmi spui ceva despre cazul lui Handforth şi ceilalţi, despre spargerea casei?
- Sigur că da, a răspuns Banner, casa este în teritoriul meu, domnule, dar nu eram de serviciu în noaptea aceea. Doi bărbaţi şi un băiat au fost implicaţi în spargere. Bărbaţii au fost prinşi în casă, dar băiatul a scăpat. Chiar acum sunt sus, domnule, înaintea domnului judecător Roberts.
- Acest băieţel spune că fratele lui a fost acasă cu el toată noaptea, a spus domnul Hope. II cheamă cumva Tom Haslam?
- Da, domnule, Tom Haslam, a răspuns Banner, acesta este numele băiatului. Dar nu are rost să-i ascultaţi pe
copiii aceştia; nu faceţi decât să-i încurajaţi să mintă. De mici învaţă să fure şi să mintă, domnule.

Domnul a oftat şi s-a uitat la Phil cu o privire plină de milă şi duioşie, care 1-a încurajat pe copil să vorbească fără a se sfii de poliţist.
- Nu mint, a spus el luându-1 de mână pe domnul Hope şi uitându-se la el cu o încredere renăscută, Nat
Pendlebury şi Alice pot spune că aşa a fost. Ei ştiu că Tom a fost cu mine. Vai! Ce mă fac dacă Tom va fi închis?!
- Banner, mă voi interesa de acest caz, a spus domnul Hope. Spuneai că persoanele condamnate sunt acum în faţa judecătorului Roberts?
- Da, domnule. Poftiţi pe aici, a răspuns Banner mergând cu paşi mari pe coridorul care ducea în interiorul clădirii. Domnul Hope 1-a rugat pe Phil să aştepte acolo cinci minute, iar copilul a ascultat şi, tremurând de teamă sub privirea încruntată a lui Banner, nici măcar nu şi-a mişcat din loc picioruşele lui care de obicei nu aveau astâmpăr. Curând a auzit din nou vocea prietenului său, dar aproape că nu-i venea să creadă că era aceeaşi persoană, pentru că acum purta o robă neagră şi părul negru îi era acoperit de o perucă cenuşie. Domnul Hope a zâmbit şi 1-a rugat din nou să-1 urmeze şi, conduşi de Banner, au făcut câţiva paşi pe coridorul cu tavan arcuit, până când au intrat într-o cameră plină cu oameni.
Tribunalul mare unde erau judecaţi oamenii nu era chiar atât de mare ca o biserică şi avea balcoane, unde puteau sta cei care doreau să participe la proces; numărul condamnaţilor era mare, iar aceasta era o sală de judecată suplimentară, mai mică, pentru ca problemele de judecată să se termine mai repede. Dar lui Phil locul i se părea imens şi plin de feţe neobişnuite, necunoscute; domnul Hope i-a cerut lui Banner să-1 ridice pe copil

pe o bancă şi 1-a rugat să se uite în jur ca să vadă dacă îl zăreşte pe Tom. I-a luat ceva timp până să-1 găsească, dar în cele din urmă a văzut că era chiar în mijloc, unde era un loc împrejmuit şi separat de restul încăperii, şi acolo stătea Handforth cu încă un om, iar lângă ei stătea Tom, cu părul şi ochii lui negri şi cu chipul lui familiar, doar că arăta mai încurcat şi mai supărat ca niciodată. Cineva tocmai rostise cu voce tare: „Thomas Haslam!" şi Tom şi-a ridicat privirea şi şi-a mişcat buzele, dar Phil nu putea auzi ce spune. A mai spus câteva cuvinte pe care Phil nu le-a înţeles, iar Handforth şi celălalt om au răspuns „vinovat", cu voce tare, cutezătoare, după care Tom a spus ceva, şi Banner şi-a aşezat mâna grea pe umărul lui Phil.
- Eh, a zis el, spune că e vinovat. Zice că el a furat, aşa că va fi trimis la închisoare pentru asta, şi aşa este şi corect pentru un tânăr pungaş ca el!
în prima clipă Phil nu a înţeles ce se întâmplă. Dar imediat i-a venit în minte gândul că Tom va pleca de lângă el la închisoare; sala tribunalului a răsunat deodată de plânsul unui copil, iar judecătorul s-a uitat în jur, şi s-a auzit o voce puternică: „Linişte! Linişte!" Dar Phil nu auzea şi nu vedea nimic, ci doar pe Tom şi pe judecător.
- Domnule judecător! a spus el, Tom este nevinovat. El a fost cu mine acasă toată noaptea, iar Nat Pendlebury şi Alice ştiu că aşa este.
Vocea de copil a lui Phil tremura, dar era clară, astfel că niciun cuvânt nu a fost pierdut în tăcerea care se lăsase.
§)VvcuLas QJLwunuLvu
Tom a tresărit şi s-a uitat în jur cu ochii înflăcăraţi, iar expresia încurcată i-a dispărut de pe chip când 1-a văzut pe Phil stând pe bancă, cu braţele lui mici şi slabe care se vedeau foarte bine prin haina lui zdrenţăroasă, ce-i acoperea trupul. Domnul Hope vorbea în şoaptă cu judecătorul ,care şi-a aţintit privirea pătrunzătoare asupra lui Tom.
- Thomas Haslam, a spus el într-un final, domnul Hope preia cazul tău. Voi mai analiza câteva cazuri înainte de al vostru. Scoateţi condamnatul de pe banca acuzaţilor.
Peste câteva minute Phil se afla într-o cameră mică, împreună cu Banner, domnul Hope şi Tom. In faţa domnului Hope, Tom îl strângea în braţe pe Phil, iar Banner stătea în spatele lor, pregătit să pună mâna pe Tom şi să-1 ducă înapoi în închisoare dacă acesta se dovedea a fi vinovat. Ochii negri ai lui Tom cercetau cu mare atenţie chipul domnului Hope, iar apoi, uitându-se în ochii lui plini de bunătate, asprimea de pe chipul lui a fost îmblânzită de un zâmbet jucăuş care s-a ivit în colţul gurii lui înfometate.
- Băiatul meu, a spus domnul Hope, cine spune adevărul, tu sau Phil?
- Phil, a răspuns Tom, strângând cu dragoste mâna copilului.
- De ce ai spus atunci că eşti vinovat? a întrebat domnul Hope.
- Nu avea niciun rost să spun că nu sunt vinovat, a vorbit Tom uitându-se posomorât la el. Poliţia a depus
jurământ că eu sunt vinovat, iar ceilalţi mi-au spus că vor zice că sunt vinovaţi şi că judecătorul va fi de 10 ori mai aspru cu mine dacă spun că nu sunt vinovat, de aceea am hotărât să spun că sunt vinovat. Judecătorul nu ştie nimic despre oamenii sărmani ca mine.
- Nu te preocupă foarte mult să spui întotdeauna adevărul, a constatat domnul Hope.
- Nu, a răspuns Tom cu sinceritate, dar fără orice urmă de obrăznicie. Nu mă ajută la nimic să spun totdeauna adevărul.
- Ascultă, Tom, a spus domnul Hope, voi fi prietenul tău cu condiţia să-mi spui

adevărul şi numai adevărul. Dacă este aşa cum spui şi nu ai fost implicat în acest jaf, te pot ajuta să scapi de închisoare. Spune-mi tot ce ştii, ce legătură ai avut cu Handforth şi ce ai făcut în acea noapte.
încă o dată, privirea lui pătrunzătoare a examinat chipul noului prieten, iar apoi a ridicat capul cu hotărâre şi a început să vorbească liniştit, fără grabă.
- Locuiesc în aceeaşi clădire cu Handforth şi cu Phil, a spus el, Handforth locuieşte la subsol, iar noi avem un loc sub scări. In noaptea în care ei spun că am participat la jaf, am ajuns acasă după ora nouă de la Longsight, unde am vândut surcele împreună cu Phil; Phil s-a culcat imediat pentru că îi era frig şi foame, iar eu m-am dus până pe Strada Pelerinului, la Nat Pendlebury, ca să-i dau lui Alice surcele în valoare de un peni. Când m-am întors, ceasul vechi de la biserică arăta ora 10, iar
LxuuAxjXuX* 2 Q)\SLCLAXV

19

Nat ştie că aşa este. Dar dimineaţa, înainte să se lumineze, poliţiştii au venit şi m-au luat spunându-mi că şi eu am fost cu cei care au spart o casă în noaptea trecută.
- Banner, ştii ceva despre asta? a întrebat domnul Hope.
- Dacă ce spune Thomas Haslam acum este adevărat, a răspuns Banner, într-adevăr, el nu are nimic de a face cu spargerea casei. Spargerea a avut loc între orele 9 şi 10 seara, într-o casă unde nu era nimeni, căci proprietarii erau plecaţi în acea seară. Poliţistul care patrula atunci a văzut o lumină la ferestre şi, deoarece ştia că proprietarii nu erau acasă, a chemat ajutor şi i-au prins pe cei doi bărbaţi, dar un băiat a sărit pe fereastră reuşind să scape. A luat cu el nişte linguri de argint, iar una dintre ele a fost găsită printre paiele unde dormea Thomas Haslam.
- E puţin probabil ca băiatul să pună în patul lui ce a furat, a spus domnul Hope îngândurat. Tom, de ce nu ai vorbit cu Nat Pendlebury şi cu Alice imediat după ce te-au luat poliţiştii?
- Nu ajuta cu nimic, a răspuns Tom cu oarecare tristeţe în glas. Poliţistul a spus că eu am furat, iar judecătorul spune la fel, şi nimeni nu m-ar asculta pe mine. Dar dacă l-aţi chema pe Nat Pendlebury, el v-ar spune că zic adevărul. Locuieşte pe Strada Pelerinului, iar Phil poate merge repede să-1 cheme aici.
- Se va duce Banner, a spus domnul Hope, iar Phil îi poate arăta drumul.

20

In câteva minute Phil înainta cu paşi repezi prin noroiul de afară, alături de poliţistul înalt, şi la fiecare pas mare al acestuia, el trebuia să facă doi sau trei paşi mici. Privirea rece a lui Banner îşi mai pierduse din severitatea dinainte, astfel că nu-1 mai privea cu atâta asprime pe copilul zdrenţăros care fugea gâfâind în urma lui. De două sau de trei ori a rămas puţin în urmă, ca să-i dea lui Phil răgaz să-şi mai tragă răsuflarea şi ca să aibă şansa să-şi exercite autoritatea. In cele din urmă au ajuns pe Strada Pelerinului, o stradă scurtă şi îngustă, neasfaltată, cu case sărăcăcioase pe o parte şi pe alta, unde de-abia pătrundea lumina zilei, care era întotdeauna foarte slabă, chiar şi în camerele de deasupra. Un om micuţ, uscăţiv, cu chipul îmbujorat şi zbârcit şi cu părul cărunt, aspru, tocmai se îndrepta pe Strada Pelerinului înaintea lor, ducând sub braţ o legătură mare de hârtii colorate, iar în mână un vas cu clei şi o pensulă. Uşa de la bucătăria unei

locuinţe era deschisă, iar o fată cam de vârsta lui Tom Haslam stătea în uşă, zâmbindu-le în semn de bun venit. La vederea ei Phil a bătut din palme strigând de bucurie şi, alergând înaintea poliţistului, a spus:
- Ei sunt Nat Pendlebury şi Alice!

oţi locuitorii de pe Strada Pelerinului au ieşit pe la porţi şi pe la ferestre când Banner a păşit încet în mijlocul străzii. Dintre străzile sărăcăcioase, aceasta era una dintre cele mai liniştite, iar vizita unui poliţist era destul de rară aici, astfel că prezenţa lui Banner i-a mirat pe locatari. Nat Pendlebury, a cărui ocupaţie era să lipească afişe, s-a întors în grabă când şi-a auzit numele strigat atât de tare de către micuţul Phil, iar Alice, care stătea în dreptul uşii, a înaintat câţiva paşi. Dar nu mică i-a fost mirarea lui Nat când Banner i-a spus că el şi Alice trebuiau să meargă cu el imediat la tribunal. A intrat în casă urmat de Phil şi Banner şi, închizând Uşa, s-a uitat când la unul, când la altul cu stupoare, în timp ce Alice, cu un chip curajos, cu toate că era îngrijorată, şi-a legat şireturile de la pantofi şi, înfăşurându-şi capul cu un şal, a spus că era gata să meargă cu tatăl ei şi cu poliţistul.
- Dar pentru ce? a întrebat Nat privindu-1 cu asprime pe Banner. Eu sunt un om cinstit care lucrează şi, mulţumesc lui Dumnezeu, nu am de-a face cu poliţia, aşa că nu înţeleg de ce ne duceţi la tribunal. Şi, pe deasupra, o luaţi şi pe Alice!
- Nu vă facem nimic, a spus Banner. Nu am nimic cu voi, dar acolo se află un băiat pe nume Thomas Haslam,

care e condamnat pentru că a furat dintr-o casă, şi vă cheamă să depuneţi mărturie. El spune că dumneavoastră şi Alice ştiţi unde a fost în noaptea în care a avut loc jaful. Dumneavoastră mergeţi în faţă, domnule Pendlebury, iar Alice şi cu mine vom merge mai în urmă. Este mai bine ca martorii să nu vorbească între ei.
Străzile erau mult mai aglomerate decât fuseseră mai devreme şi ploaia se înteţise, iar Nat mergea în faţă, cugetând adânc la ceea ce ştia despre Tom Haslam şi problemele lui, iar din când în când murmura o scurtă rugăciune ca Dumnezeu să-i dea înţelepciunea de a şti ce să spună în faţa judecătorului. îşi făcea mai multe griji pentru Alice decât pentru el, dar de fiecare dată când îşi întorcea privirea în urmă, ea îi zâmbea, iar o dată chiar a văzut-o cum îşi ridica privirea spre cerul întunecat, de parcă se ruga în inima ei lui Dumnezeu. Nat şi-a continuat drumul şi, treptat, a început să-şi iuţească pasul tot mai tare, lucru cu care se obişnuise în timp ce mergea în grabă dintr-un loc în altul să lipească afişe; în cele din urmă a ajuns în faţa tribunalului, unde a trebuit să-i aştepte pe ceilalţi, ca să meargă împreună la domnul Hope. Nu a durat mult până când Banner 1-a condus pe domnul Hope în sala în care ceilalţi îl aşteptau; lui Nat îi trecuse supărarea şi pe chipul lui se aşternuse un calm desăvârşit. Alice era lângă el, iar Phil s-a dus cu înflăcărare în faţă şi a ascultat ca şi cum viaţa lui depindea de

mărturia lor.
- Vreau să-mi spuneţi tot ce ştiţi că a făcut Tom Haslam exact în urmă cu trei săptămâni, a spus domnul Hope cu o voce care 1-a liniştit total pe Nat.
- Vă voi spune adevărul, domnule, cu ajutorul lui Dumnezeu, a răspuns Nat. A fost ultima dată când eu şi Alice l-am văzut pe Tom sau pe micuţul Phil. Alice mă întreba de multe ori: „Tată, ce crezi că s-a întâmplat cu micuţul Phil?" In acea zi, acum trei săptămâni, era destul de întuneric, domnule, era seara târziu, iar copiii se culcaseră - mai am cinci copii în afară de Alice - ea nu se culcase încă şi stăteam împreună la lumina focului şi vorbeam - pentru că mi-am pierdut soţia şi sunt atâtea de discutat şi de stabilit când este vorba despre o familie numeroasă - la un moment dat am auzit o bătaie în uşă şi, când am deschis-o, am văzut că era Tom Haslam; adusese surcelele în valoare de un peni pe care i le ceruse Alice. Alice tocmai aprinsese o lumânare şi deschisese Biblia, eu nu ştiu să citesc - dar Alice este o elevă foarte bună - aşa că i-am spus: „Tom, intră şi ia loc lângă foc, Alice ne va citi un capitol din Biblie", iar el a acceptat cu mare bucurie, pentru că îi era frig şi era obosit. Aşa că a intrat, iar în timpul în care Alice a citit un capitol din Biblie, el a ascultat cu ochii mari şi gura căscată de uimire, după care am început să discutăm liniştiţi şi, Dumnezeu să vă binecuvânteze, domnule, să ştiţi că era la fel de neştiutor ca şi necredincioşii la care am trimis misionari. Nu ştia cine este Isus, nu ştia nimic despre El şi folosea Numele lui Dumnezeu doar pentru a înjura şi pentru a blestema. Nu se rugase niciodată până atunci şi nu înţelegea ce este rugăciunea. Cât despre mersul la biserică, nu i-a trecut niciodată prin

minte acest lucru. Vă pot spune ce rău ne părea mie şi lui Alice pentru el. Aşa că l-am însoţit până acasă, chiar până în faţa uşii, şi am discutat tot drumul, dar nu l-am mai văzut de atunci. Ne-am dat seama că discursul meu îl obosise; nu că m-aş pricepe mai bine să predic decât să citesc, domnule, dar vorbesc repede atunci când vorbesc despre El.
- Despre cine? a întrebat domnul Hope.
- Despre Domnul Isus, a răspuns Nat cu o voce mai domoală. Ca şi atunci când cei doi ucenici au spus: „Nu ne ardeau inimile în noi?" Sper că nu v-am jignit, domnule!
- Deloc, bunul meu prieten, a răspuns domnul Hope binevoitor. Dar sunteţi sigur că asta s-a întâmplat în acea zi, cu trei săptămâni în urmă?
- Era miercuri, nu-i aşa, domnule? a întrebat Nat cu seninătate. Miercurea seara obişnuim să mergem la biserică, iar Alice şi cei doi băieţi au mers cu mine să ascultăm predica; împreună cu noi a mers şi o vecină, doamna Saunders, care are un magazin unde vinde drob şi care i-a dat lui Alice un vas cu drob pentru că a ajutat-o la treabă, chiar dacă nu este ea foarte pricepută. Când l-am văzut pe Tom atât de tăcut în timp ce Alice citea, am întrebat-o dacă nu cumva a mai rămas drob. Era înduioşător să-1 vezi pe băiat cum a devorat mâncarea. Nu mă pot înşela în privinţa serii respective pentru că nu am mai avut drob de atunci, căci doamna Saunders şi-a rupt piciorul în următoarea zi şi nu a mai

ieşit din casă de atunci. Iar la serviciu nu mi-a mers atât de bine încât să-mi permit să cumpăr drob.
Pe chipul domnului Hope se aşezase un zâmbet, dar Banner asculta cu faţa încruntată

şi severă. Dacă ar fi fost el cel care punea întrebările, l-ar fi examinat atent pe Nat punându-i întrebări detaliate şi l-ar fi silit să spună clar dacă Tom Haslam era sau nu vinovat.
- Cât era ceasul când a plecat Tom? a întrebat domnul Hope.
- Ceasul cel vechi de la biserică bătea de ora 10 când am ajuns înapoi pe Strada Pelerinului, a răspuns Nat, şi nu aveam nevoie de mai mult de cinci minute ca să străbat drumul înapoi acasă pentru că merg mai repede decât oricine, domnule. Te obişnuieşti când trebuie să munceşti din greu ca să asiguri cele trebuincioase acasă. Mama obişnuia să ne spună să nu lăsăm iarba să crească sub picioare; dar în Manchester nu este iarbă. Noi, cu afişele noastre, ne deplasăm foarte repede dintr-un loc în altul.
- Iar tu, Alice, ce poţi să îmi spui? a întrebat domnul Hope.
- Aşa este cum a spus tata, a răspuns Alice cu simplitate, doar că nu l-am mai văzut pe Tom de atunci, nici pe Phil. Cred că bietul Tom a fost dus la închisoare. Dar Phil, de ce nu ai venit la noi să ne spui ce s-a întâmplat?
Copilul s-a uitat în jur cuprins deodată de o spaimă neaşteptată, şi, cu chipul palid, s-a apropiat de Alice prinzând-o de braţe cu mânuţele lui.

- Oh! a spus el, ce puteam să fac? Soţia lui Handforth mi-a spus că o să-mi rupă oasele şi că mă va bate până am să mor dacă ies din casă cât timp Tom este plecat; şi îmi era teamă că nu-1 voi mai vedea niciodată pe Tom; nu am putut să vin să-ţi spun, Alice. Vai! Mi-e teamă să mă mai întorc acolo! Ce mă fac?
- Poţi veni la noi acasă, Phil, 1-a liniştit Nat. Alice va avea grijă să-ţi găsească un loc unde să poţi dormi împreună cu ceilalţi copii. Mai am cinci copii pe lângă Alice, dar îţi vom găsi şi ţie un loc.
Alice a rămas pe gânduri câteva minute şi apoi a dat din cap cu mulţumire, în semn că a rezolvat problema; îngândurată, a spus doar următoarele cuvinte care l-au făcut pe domnul Hope să zâmbească:
- Va trebui să te speli bine, micuţule Phil.
- Acum puteţi pleca acasă, a zis domnul Hope. Cazul lui Tom va fi judecat doar mâine dimineaţă, iar atunci va trebui să depuneţi mărturie la tribunal. Nu mă îndoiesc că Tom va ieşi cu bine de aici. Banner, condu-i la ieşire şi apoi vino înapoi la mine.
Nat a făcut o plecăciune, iar Alice s-a aplecat şi ea cu un respect adânc, şi apoi, cu Phil alături, au pornit spre casă. Banner s-a întors la domnul Hope, adoptând o atitudine preocupată, şi pentru câteva minute niciunul dintre ei nu a spus nimic.
- Banner, a rostit domnul Hope în cele din urmă, nu înţeleg de ce băiatului nui-a fost luată apărarea atunci când a fost dus în faţa judecătorului.

- Pentru că, domnule, poliţistul a jurat în faţa judecătorului, şi aşa au făcut şi ceilalţi condamnaţi, iar dacă nu a fost el vinovatul, cu siguranţă a fost fiul lui Handforth. Thomas Haslam a fost destul de isteţ că nu a încercat să se apere. Aceşti băieţi sunt obişnuţi să mintă, iar noi nu luăm niciodată în seamă ceea ce spun.
- Este un caz dificil, a constatat domnul Hope oftând. Banner, tu eşti creştin?

- Da, domnule, a răspuns poliţistul cu o voce destul de nehotărâtă, aşa sper. Merg regulat la biserică, deşi uneori este o îndatorire grea, domnule. Dar îmi dau toată silinţa. Nu sunt mai bun, dar nici mai rău decât un creştin, dar sunt mai bun decât mulţi de la locul de muncă. Slujba noastră nu este în primul rând una pentru credinţă, domnule.
- Poţi să-L slujeşti pe Dumnezeu şi în slujba de poliţist, aşa cum face pastorul tău cu credincioşii, a spus domnul Hope. Banner, întrebarea este cum o facem şi de ce o facem. Cea mai mare parte din viaţa Lui de pe pământ, Stăpânul nostru a fost un simplu muncitor. Iar tu trebuie să faci măcar puţin din lucrarea lui Cristos, Banner. Dumnezeu nu L-a trimis doar pe Singurul Său Fiu iubit în lume ca să o salveze, ci i-a trimis pe toţii fiii Lui - pe flecare dintre cei care au fost salvaţi din păcat - ca să-i ajute pe ceilalţi. Ai grijă de acest biet băiat după ce va fi eliberat şi protejează-1 atât cât poţi. Voi vorbi chiar eu cu el mâine; dar ştii că eu voi pleca imediat ce sesiunea curţii se încheie. Nu-i putem lua pe aceşti

3

băieţi de pe stradă, dar îi putem ajuta să se schimbe. Banner, vei face tot ce vei putea pentru acest băiat?
- Da, domnule, a răspuns Banner, puteţi să vă bazaţi pe mine că îl voi supraveghea.
- Dar, Banner, a continuat domnul Hope, dacă vrei să îi faci un bine acestui băiat, va trebui să încerci să-1 iubeşti. Nu, de fapt *trebuie* să-1 iubeşti. Cristos nu ne-ar fi putut mântui dacă nu ne-ar fi iubit mai întâi.
Banner s-u uitat la el serios şi uimit. Era un lucru nemaiauzit să rogi un poliţist să-i iubească pe aceşti băieţi nenorociţi, necinstiţi, care erau o pacoste zilnică în viaţa lui. Era imposibil ca domnul Hope să nu înţeleagă ce îi cerea să facă. Dar domnul Hope avea în privire o nelinişte plină de compasiune, iar Banner nu-1 putea dezamăgi. Şi-a dus mâna la gât pentru a slăbi nodul cravatei care aproape că îl sufoca şi a răspuns cu un glas stins:
- îmi voi da toată silinţa, domnule. îmi fac mai bine datoria de poliţist decât pe cea de creştin, dar voi face tot ce voi putea mai bine pentru Thomas Haslam.
Astfel, Banner a luat hotărârea sinceră de a face acest lucru înaintea lui Dumnezeu. Era un poliţist de o integritate deplină, dar aspru şi neînduplecat. Ştia că *„frica* de Domnul este începutul înţelepciunii", dar el nu îl *iubea* pe Domnul, lucru care însemna împlinirea legii şi cea mai mare înţelepciune. îi era teamă de Judecător; el îl slujea pe Rege; dar încă nu-L iubea şi nu-şi pusese încrederea în Tatăl care S-a dezvăluit pe Sine prin Fiul Său.

rimii condamnaţi aduşi pe banca acuzaţilor în următoarea dimineaţă au fost Handforth, complicele său şi Tom. Ce doi s-au declarat vinovaţi, ca şi în ziua precedentă, dar vocea lui Tom, care răsuna clar şi încrezătoare în tribunal a spus: „Nevinovat!" I-a privit pe Nat Pendlebury, pe Alice şi pe micuţul Phil care aşteptau lângă banca martorilor şi inima îi bătea cu putere de bucurie că în curând va fi din nou liber, alături de ei. Nat a depus mărturia într-un mod sincer, simplu şi direct, care imediat a câştigat

încrederea judecătorului şi a juriului, iar Alice a confirmat mărturia cu o voce calmă, blândă şi liniştită. Au adus cu ei un vecin care-1 văzuse pe Tom plecând de pe Strada Pelerinului împreună cu Nat Pendlebury, iar cei trei martori au dovedit astfel că băiatul nu se făcea vinovat de vreo implicare în spargerea casei. Juriul nu le-a cerut să plece, dar a dat verdictul că Tom va fi eliberat, iar judecătorul a pronunţat cuvintele care l-au pus în libertate, averti-zându-1 în acelaşi timp cu privire la pericolul de a avea prieteni nepotriviţi. Nat şi Alice l-au ascultat cu mare atenţie pe judecător, iar apoi au părăsit tribunalul; Nat s-a întors la munca lui de zi cu zi, în timp ce Alice şi Phil au rămas la intrarea mare din hol ca să-1 aştepte pe Tom.

30

Phil se spălase bine, aşa cum i-a spus Alice, iar cârlionţii lui frumoşi străluceau în lumina dimineţii senine. Norii care acoperiseră cerul în timpul nopţii dispăruseră, iar soarele pătrundea acum prin ferestrele colorate răspân-dindu-şi razele pe pavajul din mozaic. Inima băiatului era plină de o bucurie negrăită, care radia pe chipul lui mic şi slab, cu obrajii supţi şi gura flămândă, când Alice 1-a strâns de mână în timp ce îl aşteptau pe Tom. O doamnă care a trecut pe acolo 1-a privit, a scos un oftat şi i-a zâm-bit, dorind să se oprească şi să vorbească cu el, dar cum în stradă o aştepta o trăsură, s-a mulţumit să furişeze în grabă o monedă de şase peni în mâna lui şi şi-a continuat drumul, întorcând capul cu un zâmbet de mulţumire şi plin de milă spre copilul care o privea uimit.

Au aşteptat mult timp până când a sosit Tom. Când a fost luat de pe banca acuzaţilor şi i s-a spus că este liber, s-a grăbit să meargă la Alice şi Phil, dar Banner 1-a bătut uşor pe umăr şi i-a cerut să-1 urmeze, pentru că domnul Hope dorea să-i vorbească. Trebuia să asculte de porunca poliţistului; cu paşi greoi şi şovăielnici, Tom 1-a urmat pe Banner, care 1-a condus pe frumoasele coridoare într-o încăpere foarte plăcută. Era o sală spaţioasă, cu cadre arcuite şi care la prima privire părea a fi goală; Banner a înaintat pe un covor atât de pufos, pe care nici măcar ghetele groase ale lui Tom nu făceau vreun zgomot, până când au ajuns în capăt, unde domnul Hope stătea aşezat la o masă, cu câteva cărţi în faţa lui. S-a uitat binevoitor la Tom, care stătea la capătul

e)t/uxda/

mesei încercând să-şi stăpânească teama, şi i-a cerut lui Banner să-i lase singuri şi să aştepte la uşă, căci doreşte să stea puţin de vorbă cu băiatul. Tom, cuprins de teamă, s-a uitat neliniştit în încăpere.

- Tom, a spus domnul Hope cu bunăvoinţă, mă bucur foarte mult că te-am scăpat de această dată.

- Da, domnule, a răspuns Tom, şi au început să-i curgă lacrimile, dar pentru prima dată nu ştia de ce. Dumneavoastră m-aţi ajutat, domnule. Nu am cum să vă răsplătesc, domnule, şi nu am prieteni în afară de Phil, dar dacă mai sunt adus vreodată în faţa instanţei, domnule, şi o să pot plăti, cu siguranţă o voi face. Iar dacă pot face ceva pentru dumneavoastră acum ...

Zicând acestea Tom s-a oprit, căci ce ar fi putut face el pentru un om ca domnul Hope? Un domn care cu siguranţă avea mulţi servitori şi prieteni. Nu, nu putea face nimic pentru domnul Hope.

- Sper să nu mai ajungi vreodată în faţa instanţei, Tom, a spus domnul Hope serios. Dar este ceva ce poţi face pentru mine, şi îţi voi spune imediat ce. înainte de asta însă, vreau să te întreb ceva. Ai părinţi?

- Nu am nici mamă, nici tată, a spus Tom, iar chipul i s-a înroşit. Tata şi mama au fost închişi când eram de vârsta lui Phil - asta s-a întâmplat cu aproximativ şapte ani în urmă; mama a murit după aproape un an, iar tata mai are de executat trei ani de închisoare. Nu este de prea mare folos că m-aţi scos acum, pentru că mai devreme sau mai târziu voi fi nevoit să ajung din nou aici.

- Nu se va întâmpla asta, a răspuns domnul Hope, o avea grijă ca tu să nu fii un hoţ, Tom. Nu-ţi fie teamă să-mi spui adevărul, băiatul meu. Ai furat vreodată ceva?
Tom ezita să răspundă şi s-a uitat cu o privire serioasă la prietenul său, iar apoi şi-a plecat capul, pentru că îi era ruşine să mărturisească.
- Da, domnule, a spus el, dar nu am vrut să fur şi mi-a fost teamă că voi fi prins de poliţie şi că voi fi despărţit de micuţul PhiL Avea doar un an când mama a fost închisă, iar eu am avut grijă de el, de aceea nu am putea îndura să fim despărţiţi. Bietul băieţel! Este mult mai greu să muncim ca să supravieţuim decât credeţi voi, cei din societatea aleasă; mai ales de când a murit bunica, acum doi ani; am încercat să facem tot ce am putut ca să ne câştigăm existenţa, să vindem surcele, să cerşim, să facem acrobaţii prin autobuze. Dar de câteva ori am fost nevoit să fur câte ceva pentru mine şi Phil. Niciodată nu m-au prins. Dar mă tem că într-o zi mă vor prinde şi mă vor trimite cu tata la închisoare. Mai degrabă m-aş îneca decât să stau cu tata; nu ştiţi cum este el. Credeţi că voi fi trimis la închisoare cu tata?
Băiatul îl privea pe domnul Hope cu o mare nelinişte şi teamă, aşteptând un răspuns.
- De asta te temi cel mai mult, că vei sta cu tatăl tău în închisoare? a întrebat el.
- Da, a răspuns Tom cu un oftat adânc. Dar dacă nu ar trebui să am grijă de Phil, mi-ar plăcea să merg la închisoare. Acolo aş avea pat şi multă mâncare. Şi te

învaţă să citeşti! Pentru cei ca mine închisoarea nu e un loc atât de neplăcut, domnule. Mi-ar plăcea să ştiu să citesc şi eu ca Alice Pendlebury. Aţi auzit vreodată de o carte care vorbeşte despre Dumnezeu şi despre cineva pe nume Isus Cristos? Este o carte neobişnuită!
- Este o carte neobişnuită, a repetat domnul Hope îngândurat.
- Alice citea din acea carte în seara când am fost luat, a continuat Tom, şi vocea sa nu mai avea nicio urmă de teamă sau sfială. Nu am mai auzit vorbindu-se despre ea până atunci şi nu îmi pot aminti multe, ştiu doar că era neobişnuită. Şi nu m-aş supăra să merg la închisoare ca să învăţ să citesc, dacă n-ar fi Phil şi dacă nu m-aş teme că voi fi pus la un loc cu tata. Mi-aş dori ca tata să nu mai fie.
Tom vorbea cu seriozitate şi simplitate, dând parcă glas celei mai adânci dorinţe din inima lui, dar domnul Hope a rămas câteva minute în tăcere. Stătea cu capul plecat în mâini şi părea că se gândeşte, iar lui Tom a început să-i fie teamă şi s-a uitat înspre uşa care era departe, de parcă ar fi vrut să fugă şi să scape din această situaţie, dar Banner era afară lângă uşă.
- Tom, a spus domnul Hope uitându-se la el în cele din urmă, cum ţi s-ar părea dacă ţi-aş spune că în locul tatălui tău care este în închisoare, ai un alt Tată, care
| are grijă de tine în orice clipă şi care este mai bogat, mai minunat şi mai bun decât orice rege de pe pământ?
- Nu se poate, a răspuns Tom, căruia îi venea să râdă

auzind aşa ceva. Nu am alt tată decât pe cel din închisoare. Toţi cei care mă cunosc pe mine şi pe micuţul Phil ştiu asta.
- Dar e adevărat, a spus domnul Hope, aşa ne spune acea carte neobişnuită. Tu crezi că ar fi mai bine să nu ai tată. Dar noi avem un alt Tată - pe Dumnezeu, care este Tatăl nostru - al tău şi al meu, Tom. In fiecare zi El ne dă hrană şi ne iartă de păcatele noastre şi ne scapă de la rău. Tu nu înţelegi încă aceste lucruri, băiatul meu, dar Dumnezeu te iubeşte şi El te va face vrednic să mergi acasă la El, în rai, dacă îţi pui credinţa în El.
- Nu ştiu nimic despre tot ce-mi spuneţi, a spus Tom. In afară de micuţul Phil, nimeni nu mă iubeşte. De unde ştiţi dumneavoastră că Dumnezeu mă iubeşte?
- Aşa scrie în acea carte neobişnuită, a răspuns domnul Hope cu seriozitate. Niciunul dintre noi nu ar fi putut şti acest lucru, nici nu l-ar fi putut descoperi, dacă Dumnezeu nu L-ar fi trimis pe Fiul Său în lume -pe Domnul Isus Cristos - care S-a făcut Om ca şi noi, Tom. Numai că El nu a păcătuit niciodată, iar Isus a spus că tuturor celor care cred în El, le dă dreptul să devină copii ai lui Dumnezeu. Isus ne-a spus, de asemenea, să-L numim pe Dumnezeu Tatăl nostru ceresc. Niciodată nu am fi putut afla singuri acest lucru; niciodată nu i-am fi spus „Tată" lui Dumnezeu dacă nu ar fi fost Isus Cristos. Ai ştiut că poţi fi unul dintre copiii Săi, Tom?
Privindu-şi hainele zdrenţuite şi degetele dezgolite de

la picioare care se vedeau prin ghetele grele şi rupte, s-a gândit la locuinţa sărăcăcioasă de sub scările pivniţei, pe care o numea casa lui, şi a aprobat dând din cap.
- Dar tu poţi deveni copilul Lui, Tom, a continuat domnul Hope aşezându-şi mâna pe umărul băiatului. Aşa cum e sigur că tu mă auzi acum când îţi vorbesc, la fel de sigur e că Domnul Isus e gata să îţi dea dreptul să devii copilul Lui şi fratele Lui, pentru că Lui nu Ii este ruşine să ne numească fraţii Lui. Trebuie doar să îţi pui încrederea în El tot aşa cum ai încredere în mine. Dacă devii copilul lui Dumnezeu şi fratele Domnului Isus Cristos, atunci nu vei mai fura şi nu vei mai minţi, băiatul meu, şi nu îţi va mai fi frică de poliţie. Ci vei dori să faci doar binele, să fii cinstit, să munceşti din greu şi să ai binecuvântarea lui Dumnezeu peste toate acestea, şi într-o zi vei avea haine călduroase, mâncare bună şi o locuinţă mai bună în care să stai, iar în final, când vei muri, vei avea o casă fericită pentru totdeauna în rai. Ce spui, Tom, ţi-ar plăcea?
Câteva minute om a rămas tăcut, cu ochii plecaţi, cu mâinile strânse, gândindu-se la lucrurile extraordinare pe care noul lui prieten i le spusese. încă nu le înţelegea bine, dar simţea o mângâiere plină de bucurie la gândul că avea un alt tată decât cel care se afla la închisoare. După un timp şi-a ridicat privirea, înceţoşată de lacrimi, şi nu putea ascunde neliniştea din ea.
- Sper că este adevărat, a spus el. Vai, domnule, mi-ar plăcea foarte mult; dar nu ştiu nimic despre aceasta.

- Uite ce trebuie să faci pentru mine, a spus domnul Hope, în loc să îmi plăteşti pentru că te-am scăpat de închisoare, trebuie să îţi dai toată silinţa să înveţi să citeşti până

când mă voi întoarce. Ştiu că eşti un băiat isteţ şi ştiu că dacă te străduieşti, până când voi reveni în Manchester vei şti deja să citeşti. Am vorbit cu Banner, iar el mi-a promis că va găsi o şcoală unde să poţi învăţa să citeşti. Vei face asta pentru mine, Tom?
- Da, domnule, a răspuns băiatul.
- La fel şi micuţul Phil, a spus domnul Hope surâzând. Banner te va anunţa când mă voi întoarce, şi atunci când voi veni înapoi vreau să văd un băiat schimbat. Cum ai "de gând să îţi câştigi existenţa, Tom?
- Voi încerca să nu mai fur, a răspuns Tom serios. Nu am luat niciodată mult, domnule. Voi merge cu Phil şi vom vinde împreună surcele şi sare; când nu vor cumpăra de la mine, mulţi oameni vor cumpăra de la Phil.
- Tom, îţi voi da câţiva bani cu care să începi. Uită-te la mine şi promite-mi că nu îi vei cheltui pe lucruri inutile, ci vei încerca să trăieşti cinstit cu ei.
- Promit, domnule, a spus Tom oftând. Domnul Hope i-a dat o monedă de 20 de şilingi pe
care Tom a privit-o cu uimire, fără să poată spune un cuvânt. Niciodată nu avusese atâţia bani, nici măcar nu îşi imaginase vreodată că ar putea avea atâţia. A încercat să murmure câteva mulţumiri, dar domnul Hope a spus că e timpul să plece şi "1-a condus, astfel că Tom 1-a
urmat greoi, târându-şi picioarele după el în încăperea spaţioasă, cu gândul că era mai bogat decât în cele mai mari vise pe care le avusese vreodată. Nu avea buzunare ca să poată pune preţioasa monedă în siguranţă, iar mâna lui nu era îndeajuns de sigură, dar înainte să iasă pe uşă, a aşezat-o grijuliu în gură. Banner i-a condus la intrarea din hol, unde aşteptau Alice şi Phil, şi s-a despărţit de ei privindu-i cu prietenie. Tom cobora tăcut scările principale care dădeau în strada aglomerată, deja preocupat de bogăţia lui şi de grija stârnită de ea, în timp ce Alice de o parte şi Phil de cealaltă vorbeau cu înflăcărare despre întâmplarea fericită, grozavă, de care a avut parte Phil când a primit moneda de şase peni de la acea doamnă.
e)t/uxcLa/

Tom era destul de tăcut în timp ce mergeau pe stradă, pentru că nu putea vorbi din cauza preţioasei monede pe care o avea în gură. Dar Alice, care nu ştia nimic despre ea, a fost dezamăgită de tăcerea lui şi în curând a tăcut şi ea. îndată au ajuns la colţul străzii care ducea la casa lui Tom, unde acesta s-a oprit. O auzise pe soţia lui Handforth cum ţipa în sala de judecată atunci când judecătorul a dat sentinţa de şapte ani de închisoare pentru soţul ei şi nu prea ştia dacă era bine să meargă acum acasă. Văzându-i supărarea şi ezitarea, Alice i-a spus cu înflăcărare:
- Puteţi veni acasă la noi, i-a îndemnat ea - şi tu, şi Phil. Aşa a spus tata. Eu şi Phil mergem să cumpărăm ceva pentru masa de seară cu cei şase peni pe care i-a primit de la acea doamnă. Tu du-te înainte şi spune-le micuţilor că ajungem şi noi îndată.
Tom era bucuros că poate rămâne puţin singur, dar nu s-a grăbit spre Strada Pelerinului. A luat-o pe o stradă liniştită pe lângă catedrală şi, ascunzându-se după

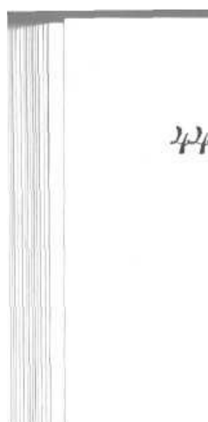
gardul care împrejmuia curtea acesteia, a scos moneda strălucitoare din gură şi a şters-o cu mâneca hainei, uitându-se în jur cu atenţie şi nelinişte, ca nu cumva să vină cineva si să o vadă. Era foarte strălucitoare si
frumoasă. A luat-o în palmă şi a privit-o cum strălucea în lumina soarelui. Degetele i-au tremurat la atingerea ei. îşi amintea vag de ceea ce îi spusese domnul Hope, dar emoţia acelor cuvinte nu putea fi comparată cu bucuria de a simţi şi de a ţine în mână această monedă adevărată din aur. Să o irosească! I s-a oprit răsuflarea la un asemenea gând, pentru că abia îndrăznea să o ţină între degete şi să o acopere cu palma, mulţumindu-se doar să o privească. Cum o va schimba? Şi totuşi, probabil că trebuia să o schimbe. Aproape că îşi dorea să nu îi fi lăsat pe Alice şi Phil să plece ca să cheltuie cei şase peni; puteau începe să lucreze cu cei şase peni, căci le-ar fi ajuns mai bine de o zi. Dar în clipa următoare s-a simţit destul de jenat de acest gând şi, deşteptându-se din plăcerea singuratică, a aşezat din nou moneda în gură şi a alergat spre Strada Pelerinului.
Când Tom a deschis uşa, după ce a bătut tare o dată, pentru că nu fusese acolo niciodată ca prieten sau vizitator, a văzut că Alice şi Phil ajunseseră acasă înaintea lui. Cu o parte din banii lui Phil cumpăraseră câţiva peşti, pentru că era sezonul de peşte era în toi şi se apropia ora cinei. Alice luase cu o jumătate de peni bucata. Ceilalţi bani fuseseră cheltuiţi pe ceai, iar Alice a spus că pâine aveau suficientă acasă. Când a sosit Tom, Phil şi cei patru micuţi din familia Pendlebury stăteau bucuroşi în jurul unei farfurii cu peşte delicios, aşteptând să primească ceaiul. Nu serveau ceaiul decât la ora şase, când sosea tata acasă, oră la care se închidea fabrica

de bumbac unde lucra Kitty Pendlebury. Până atunci aveau bucuria de a privi solzii argintii ai peştelui sclipitor la lumina slabă a serii care pătrundea în cameră. în ciuda bucuriei generale care domnea în odaie, Tom era destul de neliniştit şi stătea cu mâinile la foc ca şi când i-ar fi fost frig, cu toate că era o zi caldă de august, iar Alice aprinsese focul doar ca să facă ceaiul şi să prăjească peştele. Tom se simţea încurcat din cauza bogăţiei sale, căci nu prea putea vorbi şi avea atâtea să le spună lui Alice şi lui Phil.
- Tom, a spus Alice, nu te bucuri că ai fost eliberat? Eu şi tata ne-am bucurat foarte mult; şi Tom a putut vedea cum Alice şi-a şters ochii cu şorţul aplecându-se spre foc.
- Domnişoară Alice, a spus el cu o voce răguşită, vreau să-ţi spun ceva; pot să-ţi spun pentru că eşti de încredere. Uită-te aici! şi i-a arătat moneda strălucitoare la lumina focului în care ardeau surcelele.
- Tom, a spus ea, de unde o ai? Vai, Tom!
- Stai liniştită, a spus Tom. Domnul acela - el mi-a dat-o; cel care m-a ajutat să ies de la închisoare mi-a dat-o ca să am cu ce să trăiesc la început, până voi putea să muncesc ca să am banii mei - ai mei şi ai micuţului Phil. Ai avut vreodată aşa de mulţi bani?
- Nu, a răspuns Alice. Dar tata a avut o dată. Moneda a făcut-o pe Alice să fie la fel de serioasă ca şi
Tom şi a rămas cufundată în gânduri până când ceasul de la catedrală a bătut ora şase, iar copiii s-au adunat în
jurul ei şi al focului de unde auzeau sfârâitul peştelui ce se prăjea în tigaie, şi fiecare ţinea în mână o farfurie pe care o încălzea la căldura puternică a surcelelor. Ceaiul fusese făcut ceva mai devreme într-un ceainic de tablă, care era aşezat pe sobă ca să se

păstreze cald; ceaiul şi peştii prăjiţi răspândiseră în toată camera lui Nat Pendlebury un miros plăcut. Era, fără-ndoială, un ospăţ pe cinste pentru a sărbători eliberarea lui Tom din închisoare, iar acum, că îi dezvăluise lui Alice secretul lui, Tom era destul de uşurat şi se putea bucura de masă. Ştiind că tatăl lor trebuia să se întoarcă la această oră acasă pe Strada Pelerinului, au alergat voioşi în întâmpinarea lui.
- Dumnezeu să te binecuvânteze, Tom! a spus Nat întinzând mâinile spre el. Eşti bine-venit în casa noastră, acum că ai ieşit din închisoare! Ce bine era dacă aş fi ştiut mai devreme că erai acolo, câteva cuvinte din partea mea sau a lui Alice te-ar fi putut scoate afară. Dar mă bucur că nu ţi-au făcut niciun rău, băiatul meu. Alice, fetiţa mea, ne va pune şi faţă de masă în seara aceasta. Uite, acum voi aranja masa ca să stea dreaptă. Va sosi şi Kitty îndată, căci este ora la care iese de la fabrica unde lucrează. Acum, copii, aşezaţi faţa de masă şi farfuriile.
Nat vorbea fără să stea o clipă. A pregătit faţa de masă alegând două afişe mari pentru lipit, unul albastru şi celălalt roşu, şi după ce le-a desfăcut, le-a aşezat cu îndemânare pe masă, cu partea scrisă în jos, pe care a

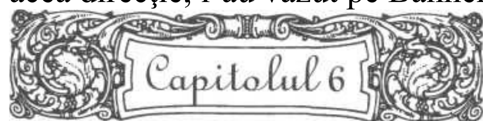
aşezat toate cuţitele şi furculiţele care se găseau în casă şi farfuriile ce se încălziseră la foc. Când totul era aproape gata, a venit şi Kitty, şi fiecare aştepta cu nerăbdare, uitându-se cum Alice lua ultimul peşte din tigaie, cu multă pricepere şi calm.
- Seamănă atât de bine cu biata ei mamă, se gândea Nat. Foarte bine, dragii mei, a zis el frecându-şi părul aspru cu o emoţie neaşteptată, cine îşi aminteşte capitolul pe care Alice l-a citit aseară din Noul Testament, despre mulţimea oamenilor hrăniţi de Isus cu pâine şi peşte? Exact ca şi noi, nu-i aşa, Joey? Iar ei au stat pe iarbă, nu-i aşa, Suey? Ei bine, noi nu stăm pe iarbă, dar Phil şi cei trei micuţi vor sta pe băncuţă, Suey va sta pe genunchii mei. Tom, adu, te rog, acea cutie veche lângă masă, tu, Alice, vei sta pe scaunul mamei, iar tu, Kitty, stai pe scăunel. Uite! Acum că ne-am aşezat cu toţii, suntem gata să luăm masa.
Gata era puţin spus, căci devorau din priviri farfuria cu peşte pe care Alice o aşezase în faţa tatălui. Cel mai mare dintre peşti a fost împărţit în două pentru Alice şi Kitty, pentru că ele spuneau că nu pot mânca un peşte întreg. Cel de al doilea ca mărime i-a fost dat lui Tom, pentru că el de-abia scăpase de închisoare, iar al treilea, cu toţii spuneau că trebuia să fie al tatălui. După ce peştele cel mic i-a fost dat lui Phil, care primise unul întreg, pentru că era nu numai musafir, dar şi cel care cumpărase peştele, ultimii doi au fost împărţiţi pentru cei patru micuţi. Niciodată nu au fost mai gustoşi şi mai buni peştii din Marea Irlandei, pe care cu toţii i-au savurat încet, mai ales Alice, care era ocupată să toarne ceaiul în cănile maro. Când în cele din urmă ospăţul s-a sfârşit, ca toate mesele, Alice a şters mâinile şi feţele copiilor, iar după ce au terminat de spălat cănile de ceai, s-au aşezat cu toţii în linişte la locurile lor, ca şi în celelalte seri, în timp ce Alice a scos din sertar o Biblie mică; când a zărit-o, Tom şi-a dat seama imediat că era cartea neobişnuită pe care o văzuse data trecută.
- Acum, micuţilor, a spus Nat uitându-se în jur şi zâmbindu-le în timp ce o lua în braţe pe Suey, pentru că este o seară specială şi pentru că Tom a scăpat de închisoare, veţi alege voi locul din care să citească Alice. Totuşi, n-ai vrea să citească ceva în mod special?
- Nu ştiu, a răspuns Tom, totul e nou pentru mine.

- Să citim despre micuţul Samuel, a şoptit Suey la urechea tatălui ei.
- Suey îl alege pe micuţul Samuel, a spus Nat. Cine mai vrea să citim despre el?
Vreo două sau trei minute s-au auzit mai multe păreri, până când în cele din urmă au decis că micuţul Samuel era cea mai bună alegere. Alice a citit pasajul în care Domnul l-a strigat în timp ce dormea, pe care Phil îl asculta cu toată inima lui, dar gândurile lui Tom erau împărţite între noua poveste şi monedă, singurul lucru ce-1 împiedica să se bucure din plin de sărbătoare. Când Alice a terminat de citit capitolul, au îngenuncheat cu toţii, iar Nat a început să se roage cu un glas tremurând, de parcă era gata să plângă.

§>{AMÂ
XV

- Doamne, a spus el, Te rog să chemi pe fiecare dintre aceşti copii la fel ca pe Samuel, şi de asemenea şi pe mine, şi pe Tom, pe fiecare dintre noi. Doamne, fă-ne mulţumitori pentru pâinea şi peştii cu care ne-ai hrănit la fel cum ai făcut cu marea mulţime care a stat jos pe iarbă. O, Doamne, fă-1 pe Tom să fie recunoscător pentru faptul că nu este la închisoare în această seară. Ai grijă de Kitty când este la serviciu în fabrică şi binecu-vânteaz-o pe Alice şi pe fiecare dintre micuţi, în special pe Phil. Joey are nevoie de pantofi noi, Doamne, şi de asemenea şi Phil; sunt amândoi desculţi, şi aş fi tare recunoscător dacă Te vei gândi la acest lucru şi le vei trimite ceva de încălţat. Doar Tu ştii ce este mai bine. Doamne, Te rugăm să ne ierţi de păcatele noastre şi să ne păzeşti în această noapte. în Numele Domnului Isus care a murit ca să ne mântuiască. Amin!
Apoi Nat şi copiii au spus „Tatăl nostru", încet şi serios, iar Tom a putut auzi vocea lui Phil de fiecare dată când îşi amintea câte un cuvânt sau două din rugăciune. Când au terminat rugăciunea, Alice, cei patru copii mai mici şi Phil s-au retras în spatele unui paravan care despărţea camera în două şi care era acoperit cu afişe de diferite culori. Ceilalţi, Nat, Kitty şi Tom, şi-au tras scaunele mai aproape de uşa deschisă, pentru că era o seară călduroasă şi singura adiere care pătrundea în cameră venea din stradă. Pe când stăteau aşa, foarte tăcuţi, pentru că lui Kitty îi era somn, iar Tom se gândea dacă putea avea destulă încredere în Nat ca să-i ceară
sfatul în privinţa monedei, la un moment dat au zărit o umbră pe pavaj şi, uitându-se în acea direcţie, l-au văzut pe Banner care cobora scările, îndreptându-se spre uşa lui Nat.

anner a aruncat o privire pătrunzătoare de poliţist în cameră şi, după mirosul care încă persista în încăpere, şi-a daţ seama că mâncaseră peşte prăjit la cină. A dat din cap rigid salutând-o pe Alice care a apărut de după paravan şi, trăgând un scaun mai aproape, s-a aşezat. Era cel mai solid şi mai comod scaun din casă, dar Banner stătea ţeapăn şi în cele din urmă 1-a împins la loc, temându-se ca nu cumva vreun trecător să vadă că avea vreo legătură cu cei care locuiau acolo. După ce Nat i-a urat bun venit, s-a lăsat o tăcere stânjenitoare, care 1-a neliniştit tare pe Tom; într-un final Banner a spart tăcerea, vorbind pe un ton măsurat şi autoritar.

- Thomas Haslam, a zis el, ai scăpat de judecată de data asta, iar eu i-am promis domnului Hope că te voi supraveghea până la întoarcerea lui. Vei vedea că nu este uşor să scapi de privirea mea, dar dacă se va întâmpla aşa, este un alt ochi care nujioarme nici ziua, nici noaptea şi de care nu te poţi ascunde, chiar dacă te ascunzi de mine. Acel ochi îţi vede toate gândurile. Este ochiul lui Dumnezeu. El este peste tot. El ştie tot ce spui şi faci. El poate să-ţi spună ce intenţionezi să faci mâine şi ţine o socoteală strictă a tuturor acestor lucruri. Thomas, există o carte cumplită în care este scrisă toată viaţa noastră. Ai minţit vreodată? - fiecare minciună pe care o spui este scrisă acolo. Ai furat vreodată? - totul este scris acolo. Ar fi bine să înveţi această strofă dintr-o cântare care spune:

NM *există niciun păcat înfăptuit de noi,*
Nu există niciun cuvânt rău rostit de noi
Care să nu fie scrise în cartea Lui cumplită
Pentru ziua în care va avea loc judecata.

- Thomas, în ziua de pe urmă, când va avea loc judecata, când toţi îngerii, demonii şi oamenii vor sta în faţa tronului lui Dumnezeu, cartea va fi citită, iar ei vor asculta fiecare lucru rău pe care l-ai făcut, l-ai vorbit sau l-ai gândit. Ce crezi despre toate acestea, Thomas Haslam?

Se lăsa noaptea, iar întunericul ce învăluia tot mai mult încăperea făcea ca feţele celor dinăuntru să i se pară palide şi întunecate. Nat dădea din cap cu un aer gânditor, iar Alice îşi plecase privirea, în timp ce Banner nu mai vedea decât conturul feţei sale aspre şi strălucirea din ochii lui Tom. Tom a simţit cum mii de temeri de nedescris se trezeau în el şi îl frământa foarte tare gândul la moneda pe care o ascundea cu dragoste în palmă. Nu ştia dacă Banner putea să o vadă. Dar era sigur că Dumnezeu putea.

- Domnule Banner, a spus el cu ezitare. Domnul Hope mi-a dat o monedă cu care să încep să muncesc. Spuneţi-mi, vă rog, ce aş putea face cu ea?

Moneda a schimbat complet atitudinea lui Banner şi, foarte repede, el şi Nat au început să discute cu mare interes care era cea mai bună modalitate de a obţine un câştig cu ajutorul ei. O vreme, Tom şi Phil vânduseră surcele şi sare pe strada Longsight şi aveau câteva relaţii acolo, care fuseseră însă rupte din cauză că Tom a fost închis pe nedrept. Dar Tom era ambiţios. Cu atâţia bani în mână putea să facă un pas mare în viaţă, iar masa din acea seară avea, fără-ndoială, legătură cu aceasta - s-a gândit Banner când Alice a sugerat că Tom ar putea vinde peşte.

- M-am gândit la asta, a spus Nat cu mare entuziasm, şi acum, că Alice a venit cu această propunere, cred că e cel mai bun lucru pe care îl poţi face, Tom. Cunosc un om

în vârstă care are un măgar şi o căruţă, dar s-a îmbolnăvit, şi chiar ieri m-a întrebat dacă nu ştiu un băiat cuminte căruia ar putea să-i închirieze căruţa. Acum, dacă Tom poate să ia în cărunţă mai multe lucruri, de exemplu surcele dedesubt şi peşti deasupra, ar putea vinde mai întâi oamenilor peşti pentru masa din ziua respectivă, iar la întoarcere surcele cu care oamenii să-şi aprindă focul în dimineaţa următoare, şi astfel va face un lucru foarte bun. Dar bătrânul Crocker este extrem de pretenţios în ce priveşte măgarul lui. Promiţi să te foloseşti de el cum se cuvine?

- Da, a răspuns Tom, n-aş face niciodată vreun rău unei biete făpturi necuvântătoare.

Au discutat multă vreme, până când au pus la punct toate detaliile subiectului, iar în cele din urmă Banner
a fost de acord că era bine să încerce şi i-a sfătuit pe Nat şi Tom să meargă în următoarea zi la proprietarul căruţei. Se făcuse târziu, iar Nat devenea tot mai neliniştit; la un moment dat, 1-a chemat pe Banner în spatele paravanului, unde copiii dormeau adânc.

- Domnule, a spus el, Tom este bine-venit la noi, dar nu am unde să-1 las să doarmă noaptea. Acolo este patul lui Alice, Kitty şi Suey, iar acesta este pentru ceilalţi trei care împreună cu Phil sunt patru, şi ca să încapă toţi dorm de-a latul în pat. Eu voi dormi în faţa focului, unde este foarte cald chiar şi în timpul unei nopţi de iarnă şi nu este atât de greu cum credeţi. Aş vrea să poată rămâne şi el, dar nu am unde să-1 ţin; nu puteţi avea dumneavoastră grijă de el?

- Cu siguranţă, a răspuns Banner, vino, Thomas Haslam, e timpul să plecăm. O să am grijă de moneda ta până mâine.

Tom a simţit cum îl cuprinde un junghi de teamă şi suferinţă când a văzut cum Banner pune cu indiferenţă în buzunar preţioasa lui monedă, dar nici nu se gândea să obiecteze şi a pornit imediat resemnat împreună cu poliţistul pe străzile întunecoase, înspre vechea lui locuinţă, unde, după cum îi spusese lui Banner, avea câteva lucruşoare. Când au ajuns la locuinţa familiei lui Will Handforth, aceasta era deja goală, toate lucrurile fuseseră scoase din mobila sărăcăcioasă, dar cheia fusese lăsată în uşă pe dinafară. Pe holul vechi de sub scări paiele erau la locul lor, unde Tom îşi putea petrece

noaptea ca până atunci. Banner stătea drept, neclintit, în mijlocul încăperii goale, gândindu-se că trebuia să facă ceva pentru a întipări adânc în mintea lui Thomas cuvintele pe care i le spusese în acea seară. îi putea salva pe cei doi copii de suferinţa din jur, iar Tom auzise despre dragostea şi dreptatea lui Dumnezeu!

- Thomas, a spus el, mă tem că nu ştii nimic despre Dumnezeu. El este atotputernic şi poate să facă orice doreşte. Tot ce face în cer şi pe pământ este după plăcerea Lui. El poate să te strivească şi să mori la fel cum strivesc eu această molie - şi arătându-i o molie care zbura în jurul lămpii, Banner a întins degetul lui mare, astfel încât băiatul să vadă urmele subţiri ale prafului cenuşiu care era tot ce mai rămăsese din insecta strivită de el - aşa te poate omorî. O dată a lovit cu moartea un bărbat şi o femeie care au spus o minciună şi la fel poate face şi cu tine. El nu poate suporta păcatul şi El va nimici pe orice păcătos prin suflarea gurii Lui. Tu ştii că eşti un păcătos, Thomas?

- Da, a murmurat Tom tremurând de frică, am fost un băiat rău.

- Aşa este, a continuat Banner, iar tu nu cunoşti nici jumătate sau nici a suta parte din păcatele tale aşa cum le cunoaşte Dumnezeu. El le ţine socoteala de când te-ai născut

şi niciunul dintre ele nu este uitat sau lăsat la o parte din socoteala Lui. Thomas, a fost groaznic să stai în faţa judecătorului şi să vezi cum te priveşte în timp ce stăteai pe banca acuzaţilor, nu-i aşa?
Q)\MJXAXV
51
- Da, a răspuns Tom.
- Şi totuşi, judecătorul nu ştia dacă eşti sau nu vinovat, a spus Banner, iar juriul a trebuit să te judece. Dar Dumnezeul atotputernic nu va avea nevoie de un juriu ca să-L ajute. Acest judecător nu poate face mai mult decât să te trimită la închisoare pentru câţiva ani sau pentru un timp mai îndelungat. Dar Dumnezeul atotputernic poate să îţi arunce sufletul şi trupul în iad. O, va fi o mare judecată în ziua de pe urmă. Vor suna trompetele, morţii vor învia din mormintele lor şi Judecătorul va sta pe tronul Său de judecată grozav, iar cărţile se vor deschide. Apoi orice om va fi judecat după faptele lui care sunt scrise în acele cărţi. In cartea ta ce scrie, Thomas Haslam? Că ai minţit, ai înjurat, ai furat, ai încălcat sabatul şi toate păcatele pe care le-ai făcut de când te-ai născut. Este de o mie de ori mai rău să stai în faţa acestui Judecător decât în faţa judecătorului care te-a judecat în această dimineaţă.
Banner a tăcut apoi, iar când Tom a îndrăznit în cele din urmă să-şi ia privirea de la faţa lui încruntată, s-a uitat în jur cercetând locuinţa pustie şi sărăcăcioasă, atât de goală şi retrasă, dar totuşi supravegheată de ochiul îngrozitor al lui Dumnezeu, despre care vorbise Banner. îşi dorea ca poliţistul să mai rămână; dar nu ştia cum să-1 facă să mai stea, căci deja se pregătea să plece şi să ia cu el lumina prietenoasă. A mai stat doar până i-a citit istorisirea lui Anania şi a Safirei, pe care Tom nu o auzise niciodată, şi apoi s-a pregătit să plece.
53
- Noapte bună, Thomas, a spus el. Sper că îţi vei aminti de ceea ce ţi-am spus şi că din seara aceasta vei începe să trăieşti ca un om care se teme de Dumnezeu.
Ultimul lucru pe care 1-a văzut Tom a fost privirea poliţistului luminată de lampa care era întoarsă spre Banner când acesta a închis uşa. S-a furişat în culcuşul lui şi s-a întins pe paie, dar nu reuşea să adoarmă. In ultimele câteva săptămâni se bucurase de luxul de a avea un pat curat în aceeaşi celulă cu Handforth, iar gândurile lui s-au întors cu regret la închisoare. în timp ce se întorcea de pe o parte pe alta, cuvintele lui Banner îi reveneau în minte: „Dumnezeul atotputernic te poate strivi aşa cum strivesc eu această molie." Dacă Dumnezeu l-ar fi strivit chiar în acea noapte în timp ce stătea singur şi îngrozit? Nu avea nici cea mai vagă idee că moartea nu este finalul, ci după moarte vine ceva mult mai îngrozitor. Dumnezeu îi ţinea socoteala păcatelor şi i le scria într-o carte de când se născuse, iar El îl va judeca pentru toate acestea. Tom ştia ce înseamnă un judecător. Ar fi vrut să renunţe cât mai repede la toate păcatele şi să înveţe să scrie şi să citească dacă aceste lucruri L-ar mulţumi pe Dumnezeu. Nu-şi dorea decât să se poată ascunde o vreme într-un loc unde Dumnezeu să nu-1 vadă, până când s-ar fi simţit mai pregătit să fie văzut de ochiul Lui grozav. Dar Banner a spus că El poate întotdeauna să-1 vadă şi că nu vede doar în exterior, ceea ce putea şi omul să vadă, ci El putea să Se uite şi în adâncul inimii şi să urmărească toată păcătoşenia
care era ascunsă acolo. El ştia la ce se gândeşte chiar în acest moment. Cum putea să doarmă când Dumnezeu II vedea în întunericul acela? Poate că El îi va vorbi aşa cum i-a vorbit lui Samuel când dormea. Cât de teamă îi va fi să audă vocea lui Dumnezeu

în liniştea aceea atât de mare! Cuprins de spaimă, Tom a rămas cu privirile aţintite la întunericul din jurul lui, până când o mulţime de pete mici de lumină, care nu luminau deloc, păreau să danseze în faţa lui şi, cu auzul încordat, a putut auzi roţile îndepărtate care se rostogoleau pe stradă la capătul aleii. Murmurând o înjurătură şi bătându-i tare inima când s-a gândit că iarăşi a înjurat, s-a cufundat în patul lui de paie şi a căzut în cele din urmă într-un somn agitat, visând lucruri înfiorătoare.

55

n ziua următoare, Nat l-a însoţit pe Tom la casa bătrânului Crocker, proprietarul măgăruşului şi al căruţei, cu care au căzut la învoială. Bătrânul a privit cu mulţumire cum Tom mângâia urechea măgarului şi cum îi scărpina nasul lung, iar măgarul părea să-1 accepte bucuros ca pe stăpânul său. Crocker a fost de acord să i-1 dea pentru un şiling pe zi, cu toate că majoritatea băieţilor îi dădeau 18 peni. Au căzut de acord că va plăti suma în fiecare zi în avans şi că îl va hrăni cum se cuvine pe măgar. După ce au discutat aceste detalii, Tom a fost nevoit să schimbe frumoasa monedă, lucru pe care l-a făcut cu un fior de regret, dar acesta nu îi era de niciun folos. Oricum, a uitat de regretul lui în dimineaţa următoare, când la ora cinci, el şi Phil, împreună cu Nat, prietenul şi sfătuitorul lui, s-au dus la piaţa Shude Hill pentru a aproviziona căruţa.
Nu era o căruţă foarte frumoasă. De fapt, erau doar câteva scânduri cioturoase, care se sprijineau inexact pe un ax vechi de lemn şi pe roţi. Atât Tom, cât şi Phil erau foarte încântaţi de ea, şi după ce au cumpărat câţiva peşti şi cartofi, pentru că Nat şi-a dat seama că oamenii nu pot mânca peşte fără cartofi sau pâine, şi după ce s-au dus la un depozit de lemne şi au încheiat o
afacere dificilă pentru un stoc de surcele, s-au îndreptat triumfători în lumina soarelui de dimineaţă spre Strada Pelerinului.

.'o

Au hotărât să înceapă cu Strada Pelerinului, deşi aveau de mers destul de mult până acolo, căci era prima lor zi şi voiau ca oamenii să-i cunoască; Alice va cumpăra prima de la Tom, pentru că toţi vecinii ştiau că dacă

56

7

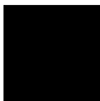
Alice cumpăra, puteau cumpăra şi ei cu încredere, şi dacă vânzătorii de pe Strada Pelerinului ar fi convins-o să cumpere de la ei în valoare de un peni, era sigur că vor avea vânzare bună toată ziua. Alice şi toţi ceilalţi, inclusiv Kitty, care nu se dusese încă la muncă, pentru că încă nu se făcuse ora 6, oră la care se deschidea fabrica, aşteptau să-i zărească la capătul străzii venind. Când au apărut într-un final, toţi s-au adunat în jurul căruţei, privind cum Alice alegea cartofii şi surcelele pe care le-a cumpărat de la ei.

In cele din urmă au pornit la drum, iar Nat, cu Suey în braţe, îşi flutura pălăria veche şi toţi ceilalţi îi încurajau în urma lor până când nu i-au mai putut vedea. Tom şi-a dat seama că afacerea lui era pe cale să pornească şi înainta extrem de fericit pe Strada Pieţei, ducând de căpăstru măgarul care trăgea căruţa, cu micuţul Phil care stătea mândru în faţă. In drumul lor au trecut pe la Banner, care le-a zâmbit prietenos şi i-a salutat dând din cap rigid, ca un poliţist. Tom s-ar fi bucurat dacă Will Handforth şi vechii lui prieteni l-ar fi putut vedea acum. Dar o mare prăpastie părea să fie deja între el şi vechii lui tovarăşi. Făcuse un pas important înspre o viaţă onestă, decentă şi respectabilă şi se cutremura la gândul că ar putea cădea din nou în vechea lui stare. Dacă s-ar fi întâlnit cu oricare dintre prietenii lui de altădată le-ar fi spus clar că nu vrea să mai

aibă de-a face cu ei.
- Tom, a spus Phil, aplecându-se în faţă şi atingân-du-1 uşor cu o creangă verde pe care o primise de la o
&\/UxÂxV
57
femeie din piaţă, noaptea trecută am visat că m-a strigat Dumnezeu, aşa cum 1-a strigat pe micuţul Samuel.
Tom nu a avut parte de un astfel de vis pentru că el adormise singur în culcuşul lui şi nu venise nimeni în acea cameră - dar gândurile lui s-au îndreptat din nou spre înspăimântătorul Dumnezeu care nu înceta nicio clipă să-1 vadă. Uitându-se la Phil, a fost uimit să vadă seninătatea de pe faţa acestuia şi lumina care strălucea în ochii lui albaştri. Nu putea să nu observe că acum era curat şi îngrijit, pentru că Alice avusese grijă să-1 spele bine, şi s-a uitat cu duioşie în ochii lui Tom.
- Desigur, Phil, vechiul meu prieten, a spus Tom, acesta este un lucru frumos, nu-i aşa?
- Da, a spus Phil zâmbind bucuros, şi am visat că încercam să mă uit la faţa lui Dumnezeu, dar nu puteam, pentru că era strălucitoare ca şi soarele. încearcă doar să te uiţi la soare, Tom, şi vei vedea cum îţi clipesc ochii.
Soarele strălucea cu putere şi era mult mai strălucitor decât de obicei, pentru că fumul de la fabrici nu întunecase încă atmosfera şi, deşi ochii lui Tom erau puternici, lumina care s-a revărsat peste ei 1-a făcut să-şi închidă pleoapele.
- Nu pot, Phil, a spus el, mă uluieşte.
- Şi pe mine m-a uluit, a continuat Phil. Şi Dumnezeu mi-a spus că vrea să îi văd faţa într-o zi, dacă aştept şi dacă sunt băiat bun. El mi-a spus că îmi va face ochii destul de puternici, şi voiam să-I cer să te lase şi pe tine să-I vezi faţa, Tom, dar apoi m-am trezit.
58
Tom păşea tăcut pentru că se apropiau de Ardwick şi Longsight şi era timpul să se dedice în întregime vânzării. Servitorii începuseră să aprindă focul, astfel că a vândut câteva legături de surcele şi câţiva peşti care urmau să fie gătiţi pentru micul dejun. în timp ce dimineaţa trecea încet, el şi micuţul Phil înaintau domol pe străzi şi strigau cu vocile lor ascuţite: „Peşte! Peşte proaspăt! Peşte bun!", până când au căpătat destul curaj. Vânzarea a mers bine, atât de bine încât pe la amiază şi-au putut cumpăra o plăcintuţă caldă cu carne, tocmai scoasă de la cuptor, pe care au mâncat-o încet lângă un pod de cale ferată, în timp ce măgarul s-a desfătat cu o mână de fân şi rapiţă sălbatică. înainte chiar de ora şase după-amiază vânduseră toată marfa, aşa că s-au îndreptat încet spre Strada Pelerinului. Erau foarte obosiţi, dar fericiţi, pentru că traista pe care le-o făcuse Alice pentru bani era grea din cauza monedelor de bronz cu care se umpluse.
Era ceva misterios în înfăţişarea lui Nat şi Alice când aceştia le-au ieşit în întâmpinare la întoarcerea lor, dar Tom era prea binedispus şi prea preocupat de vânzarea lui ca să observe. A golit traista cu bani şi i-a numărat aşezându-i în grămăjoare, fiecare de câte un şiling. Lui Tom şi lui Nat le-a luat ceva timp până au numărat banii, sub privirile însufleţite ale lui Alice şi Phil care erau nerăbdători să audă cât au câştigat în acea zi. în cele din urmă au descoperit că reuşiseră să acopere tot ce au cheltuit, inclusiv plăcinta cu carne, rămânându-le un

profit frumos de un şiling şi un peni, bani pe care Nat i-a pus deoparte cu mare încântare.
- Mâine veţi câştiga doi şilingi, Tom, a spus el, ţine minte ce am spus, mâine vei avea doi şilingi întregi. Nu este rău, nu-i aşa, băiatul meu? într-o zi vei fi bogat, Tom. Şi acum vreau să-ţi dăm nişte veşti bune, nu-i aşa, Alice? Ceva despre tine, Phil, Polly şi fiecare dintre noi.
Lui Tom inima îi bătea cu putere. Pentru un moment i-a trecut prin minte că probabil tatăl lui fusese eliberat din închisoare, şi la acest gând inima i s-a strâns, iar faţa lui închisă la culoare a devenit palidă. Dar, cu siguranţă, nu acesta era motivul pentru care Nat se bucura atât de tare şi Alice îşi strângea mâinile şi buzele ca şi când de-abia se putea abţine să nu vorbească şi zâmbea cu o faţă care radia.
- Bănuiesc că nu ştii, nu-i aşa? a întrebat Nat.
- Nu, a răspuns Tom cu vocea stinsă.
- Va ieşi ceva cu adevărat bun din micuţul Phil, a continuat Nat mângâind drăgăstos capul cârlionţat al copilului. Nu va mai flămânzi bietul micuţ, ci va avea haine potrivite şi hrană sănătoasă, un pat bun şi învăţătură bună. Vor face din el un om instruit, Tom, şi Alice zice că va fi chiar unul foarte bun. „Binecuvântează-L, suflete, pe Domnul şi nu uita niciuna din binefacerile Lui." Vom citi acest psalm deseară, Alice.
- Da, tată, a zis Alice.
- Nu înseamnă că nu ar trebui să-1 citim în fiecare seară, a continuat Nat cu un aer gânditor. Dar

Dumnezeu poate să facă acest lucru cu fiecare dintre noi. Tom, îţi aminteşti de seara în care am băut ceai şi i-am spus Domnului că Joey şi Phil au nevoie de încălţăminte nouă? Ştiam că le poate da şi îmi va răspunde la rugăciune într-un anumit fel, dându-mi încă un loc de muncă sau două, sau printr-un alt mod. Şi uite-i, Tom. Joey s-a încălţat deja cu ghetele şi a fugit cu cei micuţi să le arate vecinilor, iar ghetele lui Phil sunt la Alice. Unde i-ai pus, draga mea?
Erau în săculeţul ei, care fusese făcut special pentru a pune în el lucruri pe care să le ţină departe de copii, şi Alice a scos repede din el o pereche de ghete rezistente, noi, din magazin, aşa cum Phil nu mai avusese niciodată înainte.
- Asta nu este tot, a spus Nat, punându-şi mâna emoţionat pe umărul lui Nat. Şi acum îţi voi mai da o veste. îmi terminasem treaba, iar Alice rămăsese singură cu copiii, când Joey a alergat să ne spună că domnul Banner era la capătul străzii cu o doamnă într-o trăsură mare - o trăsură mare, Alice?
- Da, tată, a spus Alice, foarte mare, cu doi cai.
- Cu doi cai, a repetat Nat; foarte bine. Aşa că doamna a coborât din trăsură, Tom, iar domnul Banner a venit înaintea ei direct spre casa noastră. Alice, era ordine în casă, draga mea?
- Da, tată, a răspuns Alice.
- Foarte bine, a continuat Nat. Aşa că a intrat, s-a aşezat pe scaunul lui Alice ...

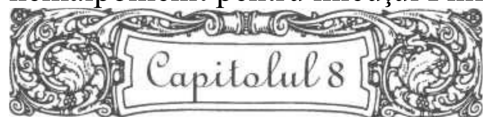

- Avea o rochie albastră de mătase, o pelerină de mătase, 1-a întrerupt Alice, şi o bonetă albă cu o pană albastră.
- Chiar aşa, a reluat Nat. îmi pot imagina exact cum arăta. Şi a spus: „Sunt sora domnului Hope." Şi cine crezi că este soţul ei? Şeful lui Kitty! Da, fabrica la care lucrează Kitty este a lui. Şi cine poate fi ea decât doamna care i-a dat lui Phil cei şase peni! Şi 1-a trimis pe servitorul său, Tom - servitorul ei era, Alice? - să cumpere aceste ghete pentru Joey şi Phil. Şi a promis că va plăti pentru şcoala lui Polly şi a lui Joey.
Nat a făcut o pauză şi s-a uitat cu fermitate în ochii lui Tom, iar apoi a izbucnit de fericire într-un râs îndelung, la care nimeni nu putea rezista, aşa că toţi au început să râdă. Micuţul Phil a râs cel mai tare şi cel mai mult când şi-a tras ghetele pe mâini pentru că Alice îi spusese că trebuie să se spele pe picioare înainte să le încalţe.
- Dar asta nu este tot, a spus Nat când i se mai potolise râsetul. Binecuvântat să fii, Tom, aceasta nu este nici jumătate din întâmplarea fericită de care a avut parte Phil. Ei bine, ştii frumoasa casă mare de pe Ardwick Green, strada unde se află casele oamenilor bogaţi şi unde este o şcoală pentru băieţi şi fete? Ii iau acolo, îi hrănesc, le oferă locuinţă, îi învaţă tot felul de lucruri, iar când termină, fiecare copil care învaţă acolo are un drum în viaţă. Ei bine, ascultă! Ea se va duce să vorbească la şcoală să-1 primească pe micuţul Phil. Acestea sunt veştile pe care voiam să ţi le spun!

62

7 ' P*"

Nat 1-a împins uşor pe Tom şi s-a dat câţiva paşi înapoi, gata să izbucnească din nou în râs. Dar dintr-un anumit motiv aceasta nu s-a întâmplat. Ochii şi gura lui Tom erau larg deschise, dar mai degrabă era surprins decât bucuros. Dacă se despărţea de Phil, el va fi într-adevăr foarte singur, mai ales acum, când renunţase la vechii lui prieteni. Se gândea că va fi nevoit să conducă de acum singur căruţa cu măgarul şi să mănânce singur sub podul căii ferate. Dar nu putea să nu se bucure pentru micuţul Phil care era vesel. Aşa cum a spus Nat, el nu va mai flămânzi, nu va mai tremura în vremurile friguroase, nu va mai umbla îmbrăcat în zdrenţe care să atârne pe el şi cu picioarele goale, ci va avea o casă bună, confortabilă, va învăţa şi nu se va gândi cu teamă că afacerea cu măgarul şi căruţa ar putea eşua. Da, fără-ndoială, era un lucru bun pentru Phil. Dar Tom se gândea cu mare tristeţe la el însuşi, până când şi-a amintit cât de mulţi bani putea pune deoparte dacă nu va mai avea cheltuieli cu Phil. Acest lucru 1-a mai înveselit puţin, şi chiar dacă nu 1-a încurajat pe Nat ca mai devreme râzând din inimă, chipul i s-a înseninat de un zâmbet şi a fost de acord că era un lucru nemaipomenit pentru micuţul Phil.

u toate că era un lucru nemaipomenit, ziua în care s-a dus la şcoală la Ardwick Green a fost una tristă, atât pentru Tom, cât şi pentru Phil. Dar toţi au considerat că Phil va deveni un bărbat adevărat, iar Alice, sărutându-1 duios, cu lacrimi în ochi, i-a spus că într-o zi va fi un mare învăţat şi poate că va ajunge un om foarte important. In plus, directorul şcolii a promis că îl va lăsa să vină destul de des acasă dacă era băiat bun şi i-a dat voie lui Tom să-1 viziteze la şcoală din când în când. Aşa că Phil a dispărut de sub privirea lui Tom în spatele uşilor de la şcoală, unde nu avea să mai poarte zdrenţe sau să îndure foame.

Şi astfel, Tom, pentru că nu mai avea cui să poarte de grijă, s-a dăruit afacerii, ca multe alte mii de oameni care locuiau în marele oraş, fără a se gândi vreodată la Dumnezeu, care le purta de grijă. în casa în care locuia el s-a mutat un om decent cu soţia lui, care nea-vând copii au acceptat cu bucurie să-1 lase pe Tom să doarmă mai departe în vechiul său culcuş, aceştia fiind mult mai liniştiţi şi mai îngrijiţi decât fusese vreodată Handforth. Aşa că Tom nu mai era singur nopţile şi nu mai avea vise înspăimântătoare. Gândul cu care adormea seara si cu care se trezea dimineaţa în minte era cum putea să câştige cât mai mulţi bani, pentru a putea să ţină din nou în mână într-o bună zi o monedă de aur adevărată care să strălucească în podul palmei lui. Scopul lui nu era uşor de atins pentru că Banner şi Nat îl sfătuiau să-şi cumpere haine mai bune. Vânzarea lui va avea de câştigat din aceasta, spuneau ei, şi Tom a constat că au avut dreptate, deşi se gândea cu mare necaz că o parte din economiile lui câştigate cu greu se duceau în felul acesta. întrucât înfăţişarea lui Tom se schimbase în bine, Banner se interesa acum de el fără a se mai ascunde de cei din jur, astfel că a vorbit cu unii dintre servitorii din zona în care patrula el, recoman-dându-1 pe Tom ca un băiat de încredere, de la care nu puteau cumpăra marfă. Aşa că Tom a avut şi mai mulţi cumpărători, care i-au mai adus câţiva peni în plus. In câteva luni s-a văzut îmbrăcat cu haine potrivite şi, spre marea lui bucurie, după ce a strâns în taină bănuţ cu bănuţ şi i-a schimbat în argint, purtându-i mereu cu el în traista pentru bani primită de la Alice, a reuşit în cele din urmă să aibă moneda de aur atât de râvnită.

Banner a avut de asemenea grijă ca Tom să meargă la o şcoală de seară care aparţinea zonei domnului Watson, unde Banner însuşi avea o clasă, fiind de la început angajat acolo la departamentul de poliţie. Era normal să-şi dorească să-1 aibă pe Tom mereu sub privirea lui pentru că începuse să ne tot mai preocupat ca băiatul să înveţe şi, deşi Tom nu ştia acest lucru, dorea să-i fie prieten adevărat, aşa cum îi promisese domnului

Hope. îşi dorea să-1 îndrume pe calea credinţei, să-1 înveţe despre Dumnezeu şi despre legile Lui, ca să nu-1 lase să rătăcească din nou pe vechile căi. Aşa că Banner a lucrat mult cu Tom şi cu clasa de băieţi dificili, învă-ţându-i poruncile şi pedepsele straşnice care îl aşteptau dacă le încălcau, cu cele mai teribile ameninţări pe care le-a găsit în Biblia sa. De fiecare dată când Banner ajungea la un text care îl făcea să se gândească la Dumnezeu ca la un Judecător care vede şi cercetează totul, insista mult asupra lui, dând explicaţii clasei lui de la şcoala de seară. Era un om foarte serios şi de fiecare dată reuşea să câştige atenţia băieţilor cuprinsă de respect, teamă şi uimire când

le dădea exemple înspăimântătoare ale consecinţelor păcatului; mai ales Tom îl asculta cu ochii lui negri şi luminoşi larg deschişi şi sorbea fiecare cuvânt, iar adesea tremura şi devenea palid de spaimă. Banner considera că Tom se schimbase şi se pocăise. Era ordonat, harnic, grijuliu şi foarte dornic să înveţe să citească şi să scrie, iar Banner se bucura când se gândea că Tom era un tăciune pe care 1-a smuls din foc.
Dar învăţăturile lui Banner l-au făcut pe băiat să se simtă vinovat şi să-şi împietrească inima. Pentru o vreme a încercat să facă ce este bine pentru a-L mulţumi pe Dumnezeu Judecătorul, dar odată ce a înţeles poruncile lui Dumnezeu, conştiinţa lui nu putea fi împăcată dacă nu asculta cu totul de ele. Deseori, din cauza obiceiurilor pe care le avusese timp îndelungat, sfârşea prin a înjura şi, imediat, îşi dădea seama că încălcase

66
8
61

porunca a treia. Ştia că încălca ziua de odihnă, că era un mincinos, un hoţ şi că niciodată nu va putea să-1 iubească şi să-1 respecte pe tatăl lui rău. Toate aceste păcate din trecut atârnau cu greutate ca nişte lanţuri grele pe umerii lui, şi cu toată seriozitatea lui, Banner nu 1-a putut face să înţeleagă clar că putea fi eliberat prin dragostea lui Cristos. Aşadar, după două sau trei lupte fără rezultat, în cele din urmă a devenit tot mai împietrit în păcatele lui. Dacă Dumnezeu a făcut toate lucrurile în cer şi pe pământ să-L mulţumească pe El, aşa cum 1-a învăţat Banner, atunci El a fost Cel care 1-a pus în această situaţie şi i-a dat un asemenea tată rău. Era prea greu să împlinească legea Lui, aşa că va trebui să stea în faţa Judecătorului în ziua judecăţii, unde avea să fie în-depărtat pentru totdeauna din prezenţa Lui, împreună cu diavolul şi îngerii lui.
Sărmanul Tom! Era foarte nenorocit, dar nu ştia cum să vorbească despre nenorocirea lui cuiva care să-1 poată ajuta. In afară de bani, nu avea nimic în care să-şi găsească mângâierea, acum că Phil nu mai era cu el, iar Banner îl supraveghea cu atenţie ca să nu cadă din nou în vechile sale obiceiuri rele. La un moment dat a zăbovit sub ferestrele luminoase ale unui bar, unde o fată cânta la tamburină, şi a simţit o dorinţă puternică să intre acolo. Dar în clipa aceea a văzut pălăria strălucitoare a unui poliţist care trecea pe stradă şi a plecat repede de acolo. Fiecare poliţist îl făcea să se gândească plin de teamă că ar putea fi prins făcând ceva rău, iar gândul acesta îl împiedica să facă lucruri rele. Aceasta înseamnă că era ferit de rău din exterior. Dar în interior era ceva ce îi rodea inima şi îl ţinea într-un chin precum o robie cum nu mai cunoscuse niciodată înainte, cu toate că fusese înrobit de multe lucruri rele.
Două erau lucrurile care îi produceau lui Tom o teamă foarte mare, acela că tatăl lui va fi eliberat din închisoare, iar acesta va determina autorităţile să se întoarcă împotriva lui. II ura şi se temea de el, astfel că ziua morţii lui i se părea o zi de veselie şi de bucurie. Dar el nu era mort. Din când în când primea, în moduri misterioase, un mesaj de la închisoarea aflată undeva departe, că tatăl său se apropia de sfârşitul sentinţei sale lungi, că în curând va fi eliberat şi că se va întoarce la el şi la Phil, în Manchester. A primit un astfel de mesaj după procesul lui cu Handforth legat de spargerea casei, şi

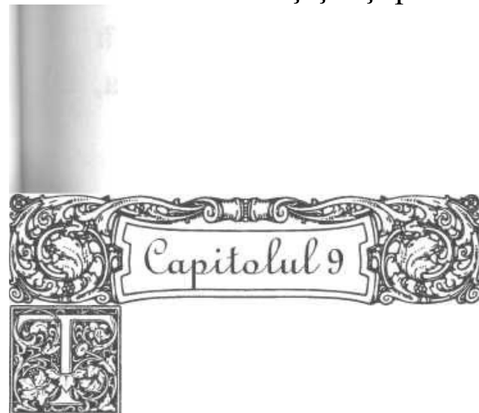
câteva zile Tom a fost gata să renunţe la efortul său de a fi serios, harnic şi cinstit. In fiecare zi îi era tot mai teamă şi îl ura tot mai mult pe tatăl său.
Al doilea lucru care-i inspira teamă era gândul păcatului adânc. Ii era frică de Dumnezeu. înainte putea păcătui liniştit, dar acum duhul lui se înfiora şi se dădea înapoi când îşi amintea că Dumnezeu îl vede neîncetat. îi era teamă de multe lucruri care înainte nu-1 neliniştiseră. In furtunile de vară, când tunetele se auzeau mai ire decât ţipetele de pe străzi şi fulgerele luminau prin-re norii groşi, avea impresia că Dumnezeu era gata să-1 zdrobească lovindu-1 cu moartea din cauza păcatelor lui.

8

Q)\JVOAW

69

Dar când a venit iarna, cu dimineţile ei întunecoase şi nopţile care se lăsau atât de repede, avea impresia că flecare pas pe care-1 auzea în spatele lui era al unui hoţ care îi va fura tot ce agonisise din greu. In ce priveşte această teamă din urmă, el i-a încredinţat lui Banner secretul sumei pe care o câştigase cu mari eforturi, şi la sfatul acestuia a pus banii în siguranţă la bancă. Totuşi, el însuşi nu era în siguranţă şi nu se putea ascunde de Dumnezeu. Dumnezeu îl cerceta şi îi număra toate păcatele, iar mai devreme sau mai târziu îi va cere să dea socoteală de tot ceea ce făcuse.
Următoarea sesiune periodică a curţii cu juri i-a adus o scurtă perioadă de linişte şi vioiciune în momentul când Banner 1-a dus acasă la doamna Worthington, sora domnului Hope, cu care domnul Hope locuia. Banner a vorbit în cuvinte de apreciere despre comportamentul băiatului din momentul în care prietenul acestuia îl ajutase să pornească în viaţă, iar Tom s-a îmbujorat de bucurie şi mândrie când a auzit că era lăudat, lucru care rareori se întâmpla. Domnul Hope s-a bucurat şi el să audă aceste cuvinte, i-a strâns mâna cu căldură ca unui prieten şi i-a dăruit o Biblie în care i-a arătat un verset special şi i-a spus lui Tom să încerce să-1 citească. Tom citea cu mare greutate cuvintele lungi, dar a reuşit într-un final să citească această frază: „Cel ce va birui, va moşteni aceste lucruri. Eu voi fi Dumnezeul lui, şi el va fi fiul Meu." Nu a înţeles ce voia să spună acest verset, dar în timp ce citea cu dificultate, cuvintele i s-au întipărit în
minte: ca şi sământa care stă parcă în pământ, moartă şi putrezită, dar în realitate iese la lumină când încolţeşte şi produce rod.

recuseră mai bine de 12 luni de când Tom făcuse prima lui vânzare, iar acum, în fiecare dimineaţă, la răsăritul soarelui, se putea vedea trecând căruţa lui încărcată cu fructe, peşte şi legume cumpărate de la piaţa Shude Hill la preţuri angro. Era pe cale să pună bazele unei afaceri profitabile pe traseul pe care şi-1 alesese şi deja se gândea să

schimbe căruţa grea şi şubredă cu o căruţă mai mică şi mai modernă, vopsită în albastru, iar spiţele roţilor în roşu, pe care să scrie mare „Thomas Haslam, negustor de legume şi fructe". Banner a zâmbit cu bunăvoinţă auzind de planul său, pentru că Tom avea şapte lire la bancă, la care adăuga în fiecare săptămână câte trei sau patru şilingi. Cecul era foarte preţios pentru Tom, iar dragostea lui pentru bani a prins rădăcini tot mai adânci şi a devenit o preocupare mult mai minunată decât Biblia pe care i-o dăduse domnul Hope.
într-o zi, s-a întâmplat că şi-a terminat treaba mai devreme decât de obicei şi avea timp să ducă inventarul la oficiul poştal înainte de ora închiderii. Avea de depus cinci şilingi, o sumă mai mare decât cea pe care o economisea de obicei într-o săptămână, iar ochii îi străluceau de mulţumire când a aşezat cecul pe tejghea,
Q){AXM\XV
cu două jumătăţi de coroane pe el. Funcţionarul a luat banii, s-a uitat suspicios la una dintre monede şi apoi i-a dat-o înapoi lui Tom. Da, fără-ndoială, era una falsă, iar inima lui Tom s-a afundat ca şi plumbul. Cum a putut el, care era atât de atent şi abil, să ia o jumătate de coroană falsă? Dar funcţionarul voia să i-o confişte, iar pierderea va fi în întregime a lui.
- Vă rog, domnule, a spus Tom repede şi cu nelinişte, ştiu de unde am luat această jumătate de coroană, de la un magazin de pe strada Downing, iar ei sigur îşi vor aminti şi mi-o vor schimba dacă o duc înapoi.
- Foarte bine, băiatul meu, a spus funcţionarul care, ştiindu-1 pe Tom din vedere, 1-a privit cu bunăvoinţă, pentru că întotdeauna băiatul se purta foarte frumos. Atunci poţi să iei jumătatea de coroană.
Tom a plecat grăbit de la poştă cu moneda falsă în mână şi a început să alerge, ca nu cumva funcţionarul să se răzgândească şi să i-o ceară înapoi. Nu-şi imagina cum a putut să fie înşelat şi nu-şi mai amintea de unde a luat-o; pentru că îl minţise pe funcţionar spunând repede acele lucruri. A umblat de colo, colo în drum spre casă, cu capul plecat, cu ochii aţintiţi în pământ, pierdut în gânduri. Nu-şi putea aminti însă cu niciun chip cine i-a dat-o. In orice caz, s-a gândit el, nu va suferi câtuşi de puţin în urma acestei pierderi. Cel care i-a dat-o avea acum toţi banii lui, aşa că de ce să piardă el, un biet băiat fără prieteni şi fără niciun ajutor, o sumă atât de mare din câştigul său? Datora câţiva şilingi unui

vânzător de legume şi fructe care stătea în piaţa Shude Hill, aşa că se va duce chiar în seara asta şi îi va plăti datoria.
Tom a aşteptat până s-a întunecat destul de mult înainte de a porni spre piaţa Shude Hill. La ora aceasta era aglomeraţie pentru că femeile şi fetele care munciseră la fabrică toată ziua se îngrămădeau în piaţă ca să cumpere câte ceva pentru cină. Lumina lămpilor pâlpâia la adierea serii, deasupra tarabelor cu vase de lut, haine la mâna a doua, stofe, fructe şi peşte, printre care Tom s-a strecurat cu greutate de-a lungul potecii înguste, prin mulţimea de oameni adunaţi pe la tarabele din calea lui. Ici şi colo, proprietarii prăvălioarelor îşi serveau ceaiul adunaţi în jurul focului, în care mocneau câţiva tăciuni încinşi, căci toamna se apropia încet şi serile erau tot mai răcoroase. Dar Tom nu a observat niciunul dintre aceste lucruri, deşi câteva persoane care îl cunoşteau de la piaţă l-au chemat să li se alăture. Şi-a făcut loc cât a putut de

repede spre omul pe care-1 căuta. L-a găsit foarte ocupat şi înconjurat de clienţi. Dar cum Tom colaborase cu el mai bine de un an, omul nu avea niciun motiv să pună la îndoială sinceritatea lui. Aşa că atunci când Tom i-a întins moneda amintindu-i că îi datora suma respectivă, vânzătorul a pus banii imediat în geanta lui, alături de alţi bani pe care tocmai îi primise, şi i-a spus lui Tom că este în regulă.
Foarte bine! Aşa se gândea Tom pe când se întorcea uşurat că a salvat de la pierdere o jumătate de

coroană. Bietul Tom! Fără-ndoială, şi-a spus el, că domnul Mandsby va vedea că banii sunt falşi când se va uita la ei, iar pierderea va fi doar din vina lui. In ziua următoare s-a dus la bancă din nou cu o monedă bună de cinci şilingi, pe care a pus-o la loc sigur alături de economiile sale, spunându-i funcţionarului că vânzătorul de la magazinul de pe strada Downing i-a schimbat-o imediat, iar când şi-a primit înapoi cecul, a putut vedea că fusese introdusă suma de şapte lire şi cinci şilingi. Nu a mai auzit nimic despre jumătatea de coroană falsă şi s-a considerat a fi foarte norocos şi foarte isteţ că a scăpat de ea atât de subtil. Conştiinţa nu-1 mustra prea tare, astfel că se împietrea tot mai mult. Şi chiar dacă se înfiora de teama oricărui pericol ce l-ar putea pândi, atâta timp cât totul era netulburat şi în siguranţă în viaţa lui, conştiinţa lui era liniştită. Totul părea „în regulă" pentru Tom.

în tot acest timp Phil se descurca bine la şcoală. Pe faţa lui nu se mai vedea nicio urmă care să trădeze foamea îndurată de el în trecut şi arăta foarte bine, pentru că obrajii lui palizi se îmbujoraseră. Ceilalţi băieţi îl îndrăgeau şi, în mod surprinzător, directorul şi învăţătoarea îl priveau cu mare simpatie. Dar Phil era un copil privilegiat şi, exact la fel cum a avut succes când a primit acei bani sau la vânzarea chibriturilor, când el
^cua

şi Tom stăteau pe stradă la limita supravieţuirii, tot aşa a câştigat acum dragostea tuturor şi era fericit în noua lui casă. Dar cele mai fericite zile erau acelea când se du-cea pe Strada Pelerinului să-şi petreacă timpul liber, iar Tom, grăbindu-se să-şi termine treaba, venea devreme acasă după-amiaza, aducând cu el câteva bunătăţi pe care le adăuga la masa pe care Alice încerca întotdeauna să o pregătească pentru acele ocazii. Phil învăţase să scrie şi să citească mai bine decât Tom, iar Polly învăţa bine la şcoală, aşa că acum aveau obiceiul să citească ei un capitol, verset cu verset, în timp ce Nat stătea deoparte, cu Suey pe genunchi, şi asculta cu toată inima. Aceste zile erau foarte fericite în viaţa lui Tom şi a lui Phil.
Una dintre aceste mese plăcute urma să fie ţinută de sărbătoarea arhanghelului Mihail, iar Tom era nerăbdător să-i servească pe clienţii săi dimineaţa devreme ca să ajungă la timp acasă şi să-1 cheme pe Phil ca să-1 plimbe cu căruţa. El le va dezvălui tuturor planul său de a cumpăra o nouă căruţă, ceea ce însemna să spună ce sumă mare de bani avea, astfel că se gândea la importanţa evenimentului care urma. Gât va râde Nat Pendlebury! Şi cum îl va privi Alice cu ochii mari de uimire! Tom a râs în sinea lui la acest gând şi chiar a repetat de mai multe ori ce va spune, imaginându-şi cum va aşeza cecul pe masă în faţa lor, pentru a dovedi că nu glumeşte. Se juca cu cheia de la cufărul lui, pe care o ţinea în buzunarul vestei, pentru că acum avea un cufăr rezistent

şi un al doilea rând de haine, şi întotdeauna era atent să ţină cufărul bine încuiat - pentru că acolo avea cecul lui preţios!
Se lăsase în voia acestor gânduri, când o servitoare de la uşa din apropiere i-a făcut semn să-i cântărească de o jumătate de liră nişte carton. Aceştia valorau şase peni şi, după cum s-a gândit ea, fata i-a dat un şiling şi i-a cerut rest şase peni de cupru. Tom s-a uitat la bani şi apoi la chipul fetei. Aceasta era grăbită pentru că trebuia să meargă la măcelărie şi a întins repede mâna după rest. Abia a apucat Tom să numere cei şase peni şi să-i dea, că fata a şi fugit, iar el a pornit cu căruţa mai departe privind de mai multe ori banul pe care-1 ţinea cu dragoste în mâna lui voinică - era o monedă atât de valoroasă şi strălucitoare.
Cât de frumos arăta la lumina soarelui moneda pe care o privea cu lăcomie. Şi cât de tare se grăbea să ia colţul pe cealaltă stradă. Nu îndrăznea să poftească oamenii la fructele şi legumele lui, aşa cum făcea de obicei, de teamă că fata l-ar putea auzi. Dacă ar fi acum la fel de norocos cum a fost şi cu jumătatea de coroană falsă, ar fi putut avea o liră întreagă pe care să o depună la bancă. A şters moneda, a suflat peste ea, a şters-o din nou atât de preocupat de ea încât nu a observat că măgarul încetinise pasul, când deodată a auzit-o pe fată strigându-1 foarte neliniştită. Tom a strecurat moneda în buzunarul vestei şi s-a întors spre fata care alerga cu sufletul la gură.

XVO
9
- Ţi-am dat o liră din greşeală în loc de un şiling, a spus ea gâfâind.
- Nu se poate, domnişoară, a răspuns Tom foarte hotărât. M-am uitat la ea când mi-ai dat-o şi era un şiling, iar eu ţi-am dat rest şase monede de cupru.
- Ştiu că mi-ai dat înapoi şase monede de cupru, a spus ea, apăsând cu mâna pe inimă şi încă respirând cu greutate, dar doamna mi-a dat o liră şi un şiling, lira pentru măcelărie, iar şilingul pentru carton, însă când am ajuns la măcelărie nu mai aveam decât un şiling, pentru că ţi-am ţie dat lira.
- Nu, chiar nu mi-ai dat-o, domnişoară, a răspuns Tom deschizând traista cu bani. Ia uite. Nu am nicio liră, iar eu pun toţi banii aici. Nu aş fi putut să o iau fără să observ.
- Dar sigur e la tine, a insistat fata. Nu poate fi în altă parte. Tocmai ieşisem din casă cu banii şi aveam doar un şiling şi o liră, ăsta e adevărul, tinere, ştiu sigur că e aşa.
- Nu pot să spun că e la mine dacă nu e, nu-i aşa? a întrebat Tom supărat. Ţi-am arătat traista cu bani. Trebuie să merg acum, nu pot să-mi pierd toată ziua aici. Să pleci în clipa asta de lângă căruţa mea.
- Nu, a spus fata. Domnule poliţist, vă rog să veniţi puţin.
înspre ei venea un poliţist pe care Tom încă nu-1 vedea, dar când s-a uitat mai bine, 1-a cuprins frica ob-servându-1 pe Banner care stătea lângă căruţa lui. Era

prea înspăimântat ca să observe că Banner nu-1 privea cu asprime, pentru că doar cu o

seară în urmă el fusese cel mai conştiincios elev din clasă. Fata i-a povestit în grabă ce s-a întâmplat, iar Tom a negat din nou scăpând o înjurătură în confuzia din acel moment. Banner s-a încruntat şi 1-a privit fix şi cu asprime.
- Thomas Haslam! a spus el pe un ton care 1-a făcut pe Tom să tremure din cap până în picioare.
- Nu e la mine, a spus el înjurând din nou. Poţi să te uiţi în traista mea cu bani. Nu am acolo nicio liră.
Banner a tăcut câteva momente uitându-se mâhnit la băiat. Simţea o durere aşa de mare şi era atât de preocupat de el. A avut atâta grijă de el, 1-a învăţat cu sârguinţă gândindu-se că face o lucrare creştină şi că îşi împlineşte datoria de creştin. Deşi era un om rece şi sever, simţea prietenie pentru Tom şi îl ajutase să aibă succes în vânzare. Şi acum, uite în ce încurcătură a intrat! In acele clipe era plin de mâhnire şi dezamăgire; şi, întrucât era poliţist, singurul lui gând era acum să-şi facă datoria.
- Thomas Haslam, a spus el, trebuie să văd ce ai în buzunare şi în traista cu bani.
în trecut Tom reuşise de multe ori să scape de poliţie, în confuzia şi frământarea din acel moment vechile obiceiuri i-au revenit în minte ca sprijin. Instinctul copilului străzii de a scăpa de poliţist, instinct care fusese multă vreme adormit, fără însă a dispărea complet, se trezise acum. Raţiunea şi conştiinţa l-au paralizat în acele momente neaşteptate de teroare, când se gândea că

Capitolul 9

&JAXIAXV UQXAI/UMAJULAXV

în mod sigur va fi descoperit. Aruncând o privire în jur, a văzut în apropiere un pasaj care ducea spre o altă stradă, şi dacă profita de moment, putea scăpa. Adunându-şi toate puterile, s-a năpustit asupra lui Banner lovindu-1 cu capul şi, înainte ca poliţistul să-şi revină sau ca fata să-1 prindă, a dispărut sub pasaj.
La început a fost ca un bun venit la vechile nebunii, la viaţa de jos, şi câteva minute singurul sentiment pe care-1 avea era curajul care a triumfat şi îndemânarea cu care a reuşit să scape de vechiul lui duşman, poliţistul. A alergat în jos luând-o pe multe scurtături şi pe o alee îngustă, până când a ajuns în centrul oraşului, unde, simţindu-se în siguranţă, s-a oprit la uşa unei magazii nefolosite, ca să-şi tragă răsuflarea, căci fugise cât putuse de repede, reuşind să scape. Dar nu avea timp să zăbovească pentru că Banner va fi repede pe urmele lui. Apoi, dintr-odată, ca o luminare neaşteptată, prin faţa lui s-a derulat repede toată nebunia păcatului său. Era adevărat, avea o liră; dar ce a pierdut? S-a îndepărtat de Manchester, pentru că trebuia să plece numaidecât, căci altfel avea să fie arestat pentru că furase şi va fi dus la închisoare, unde cine ştie cât va sta. Trebuia să lase în urmă afacerea pe care o începuse, toată agoniseala lui din această afacere şi cufărul în care avea toate hainele, precum şi lucrul cel mai preţios, cecul. Cu gândul la cecul lui, a strâns din dinţi şi a înjurat cu sălbăticie gândindu-se la prostia şi ticăloşia sa. Nu îndrăznea să se întoarcă la locuinţa sa de teamă să nu-1 găsească pe
Banner acolo. Toţi poliţiştii îl vor căuta în curând, iar ei îl cunoşteau foarte bine. Acum

avea o singură cale de scăpare. Era destul de aproape de gara Victoria, iar trenurile plecau des de acolo înspre Liverpool. Ajunsese din nou cerşetor şi vagabond din cauza prostiei lui şi trebuia să lase în urmă toate străzile pe care le ştia atât de bine, singurele locuri pe care le cunoscuse în viaţă. La fel şi pe micuţul Phil - când şi-a amintit de micuţul Phil, Tom a simţit că i se frânge inima. Cum vor plânge şi se vor mâhni micuţul Phil şi Alice, cărora la început nu le va veni să creadă că este vinovat. Dar timpul era prea preţios ca să-1 piardă cu regrete zadarnice. Foarte precaut, uitându-se de multe ori în urmă de teamă ca Banner să nu îi dea de urmă, s-a furişat în gară, şi-a cumpărat bilet cu lira care fusese pentru el o ispită şi o mare nenorocire şi s-a urcat în trenul care mergea spre Liverpool.

ând şi-a revenit în urma atacului neaşteptat, Banner s-a gândit că era în zadar să-1 urmărească pe Tom. Mai era şi căruţa, pe care nu o putea lăsa în mijlocul drumului. Fata a izbucnit într-un acces de mânie şi lacrimi, de supărare că a pierdut banii mai ales pentru că nu fusese atentă, şi se temea acum că stăpâna ei îi va cere banii înapoi. Banner stătea nehotărât, gândindu-se ce ar trebui să facă chiar dacă în trecut se purtase cu asprime şi fusese mulţumit de atitudinea lui, treptat inima i s-a înduioşat faţă de bietul Tom, dar acum nu mai era sigur dacă într-adevăr a ales cea mai bună cale de a-1 învăţa pe Tom şi dacă s-a purtat ca un adevărat prieten cu el. Nu ştia ce să facă. Datoria îi spunea să-1 acuze la sediu pe Tom de furt, să-1 aresteze şi să-1 trimită la închisoare pentru infracţiune, exact nenorocirea şi dezastrul din care 1-a scăpat domnul Hope cu aproximativ 12 luni în urmă. Banner îl cunoştea pe domnul Hope de ani de zile şi ştia foarte bine ce mare dezamăgire va fi pentru el să-1 vadă din nou pe Tom pe banca acuzaţilor în faţa judecătorului. Dacă încerca să-1 apere şi să-1 salveze pe băiat şi să-i mai dea o şansă ca să biruie obiceiurile rele? Pe lângă aceasta, Banner se mândrise cu schimbarea lui Tom si chiar vorbise cu domnul Watson şi cu doamna Worthington despre el, iar acum simţea că va fi foarte greu să se împace cu gândul despărţirii de elevul său preferat. Toate aceste motive, mila faţă de Tom, îndoiala dacă învăţătura pe care i-a dat-o a fost într-adevăr bună, faptul că nu voia să-1 dezamăgească pe domnul Hope şi umilirea lui s-au dovedit în cele din urmă mai puternice decât simţul rigid al datoriei sale de poliţist. Fata plângea lângă căruţă de necaz că pierduse banii şi nu îi mai păsa de nimic altceva. Nu voia să se răzbune împotriva hoţului. Banner a numărat banii din geanta lui Tom pe care încă o avea în mână şi a găsit acolo 12 şilingi şi cinci peni, iar după ce i-a dat servitoarei, i-a promis că îi va aduce restul seara; apoi a încredinţat căruţa unui om pe care-1 cunoştea, cerându-i să o ducă acasă la Tom, cu mesajul că se vor vedea la ora şase. După aceasta, Banner a continuat să patruleze, îngândurat, îndurerat şi neliniştit din pricina preţului nefericit pe care-1 plătea băiatul deoarece căzuse din nou în vechile păcate.

între timp, pe Strada Pelerinului fuseseră făcute toate pregătirile pentru venirea lui Phil. Dar astăzi erau mai necăjiţi ca niciodată, căci aveau destul de multe lipsuri,

pentru că Nat Pendlebury se lovise tare la picior şi nu lucrase de două săptămâni, iar Alice spera în taină că Tom va veni acasă cu un câştig bunicel pentru masa festivă. Phil sosise devreme şi a fost primit cu mare bucurie de către cei micuţi şi de către Nat, care stătea pe scaunul lui Alice lângă foc. întunericul - sau mai

degrabă seara - pentru că întotdeauna era întuneric în încăpere - părea să se lase mai repede decât în alte zile, dar Tom încă nu sosise, aşa că Phil şi Joey s-au dus să-1 caute în casa unde locuia. S-au întors cu veşti neobişnuite şi îngrijorătoare. Căruţa cu proviziile de fructe şi legume fusese adusă de un străin care nu ştia nimic despre Tom şi care spusese doar că domnul Banner i-a cerut să o lase acolo, cu mesajul că îl va vedea pe Tom după ora şase.

O tristeţe stânjenitoare, neobişnuită i-a cuprins pe toţi. Nat nu-şi putea da seama ce însemna această veste, iar Alice a aşezat pâinea pe masă şi a făcut un ceai slab în vasul de tinichea, cu o expresie tristă pe chipul ei. Ce s-a putut întâmpla cu Tom? A fost oare rănit şi dus la spital? Dacă tata ar fi putut merge, s-ar fi dus el să-1 întrebe pe domnul Banner. Dar ea nu putea să se ducă pentru că nu ştia unde locuieşte poliţistul şi nu voia să întrebe la oficiul poliţiei. Au băut ceaiul trişti şi în linişte, tresărind cu speranţă la fiecare pas care se auzea pe asfaltul de deasupra ferestrei, iar micuţul Phil alerga mereu la uşă în aşteptarea lui Tom. Se făcuse târziu, şi în scurt timp Phil trebuia să se întoarcă la şcoală, căci nu mai era mult până la ora şapte. Timpul trecea cu repeziciune, când deodată au auzit nişte paşi domoli pe stradă şi o bătaie surdă la uşă, care i-a făcut pe toţi să se ridice de la locurile lor, în afară de Nat, şi înainte ca Alice să ajungă la uşă, aceasta s-a deschis larg, iar în dreptul ei s-a ivit Banner. S-a uitat pătrunzător în

jur şi şi-a fixat privirea asupra paravanului colorat care despărţea camera în două, ca şi când ar fi putut vedea prin el, iar apoi i-a privit serios, pe Nat şi apoi pe Alice, pe care i-a cuprins neliniştea simţind ochii cercetători ai bărbatului aţintiţi asupra lor.

- Unde este Tom Haslam? a întrebat el sever.

- Exact asta voiam să vă întrebăm şi noi, domnule Banner, a spus Nat. Micuţul Phil şi Joey au întrebat de el la locuinţa lui, iar omenii mai în vârstă de acolo le-au spus că nu a venit acasă, dar că dumneavoastră aţi trimis un om cu căruţa lui şi cu toate lucrurile cu vreo patru ore în urmă. Nădăjduiesc cu smerenie că nu i s-a întâmplat nimic rău bietului Tom, domnule, Banner.

- Nathaniel Pendlebury, a răspuns Banner pe un ton sec, sunt dispus să-1 iert pe Tom şi să-i fiu prieten dacă se arată, îşi mărturiseşte păcatul şi repară paguba. Insist asupra pagubei, Nathaniel Pendlebury. Dacă mă aude, îl asigur că mă voi comporta cu el ca un prieten şi nu ca un poliţist.

- Dar Tom nu vă aude, a spus Nat foarte neliniştit. Dacă vreţi să spuneţi că e în spatele paravanului, domnule Banner, vă înşelaţi, nu a fost aici toată ziua, chiar dacă Phil este liber şi l-am aşteptat cu toţii. Dacă ştiţi ceva despre Tom, indiferent dacă e o veste bună sau rea, vă rugăm să ne spuneţi cât mai repede.

Banner şi-a dat seama că Nat îi spunea adevărul şi că Tom nu se putea ascunde în spatele paravanului. Micuţul Phil s-a rezemat de el şi, cu privirea însetată, aştepta să audă orice veşti despre Tom, în timp ce Alice a devenit palidă, iar Nat stătea

foarte abătut. Banner le-a spus pe scurt ce s-a întâmplat în timpul zilei şi cum a scăpat Tom, adăugând că tocmai fusese la locuinţa lui şi că nu a putut afla nimic despre el. Nat şi-a împreunat mâinile, iar Alice s-a aşezat pe scăunelul vechi care fusese pregătit pentru Tom, trăgân-du-1 pe micuţul Phil lângă ea.
- Vai, Tom, Tom! a oftat Nat, bietul Tom. Asta e mai rău decât faptul că mi-am zdrobit piciorul. Ge putem să facem pentru el, domnule Banner? Nu-1 putem lăsa să se întoarcă la vechile lui obiceiuri rele. II iubesc pe băiat. Dar poate că nu am făcut tot ce am putut pentru el.
- Eu cred că am făcut, a spus Banner, dar vorbea cu îndoială. L-am învăţat să citească şi să scrie şi l-am determinat să înveţe pe de rost poruncile şi datoria lui faţă de Dumnezeu, faţă de vecini, l-am făcut să înţeleagă că Dumnezeul cel atotputernic îl va judeca şi îl va pedepsi chiar şi pentru cel mai mic păcat. A luat-o pe o cale greşită pentru că este rău în totalitate. Va fi un hoţ ca şi tatăl lui.
- O, nu, nu, a spus micuţul Phil căzând în genunchi lângă Alice. Te rog, Doamne, nu-1 lăsa pe Tom să fie un hoţ. Te rog, Doamne, ai grijă de Tom acolo unde este în această seară şi adu-1 acasă din nou şi fă-1 un băiat bun. In Numele Domnului Isus, Amin.
- Amin, a răspuns Nat, iar Alice şi-a aşezat mâinile pe părul creţ al lui Phil, plecându-şi faţa peste el, astfel
Q)\/vaAcv
85
că Phil a putut simţi cum lacrimile fetei se prelingeau pe fruntea lui. Cu toţii erau întristaţi din cauza lui Tom, chiar şi Banner, care a spus că îl va duce pe Phil în siguranţă la şcoală şi 1-a luat de mânuţă strângându-i-o cu dragoste, aproape minunându-se de faptul că se simţea aşa de îndurerat şi dezamăgit pentru un biet hoţ ca şi Thomas Haslam. în dimineaţa următoare, Banner a primit o scrisoare de la Tom, scrisă neciteţ pe o foaie albă, ruptă din Biblia sa, pe care o avusese din întâmplare în buzunar. Fusese trimisă de la gara Victoria înainte să plece şi era foarte scurtă, iar Banner a reuşit să descifreze cu greutate următoarele rânduri:
Domnule Banner,
Nu'L pot sluji pe Dumnezeu. Sunt un băiat păcătos şi un hoţ. îmi pare rău că v-am rănit. Vă rog să le transmiteţi dragostea mea micuţului Phil, domnişoarei Alice şi domnului Nat. Voi rămâne un om păcătos şi nu vă voi mai vedea vreodată pe niciunul dintre voi. Niciodată[1]. Ştiu că Dumnezeu mă vede.
Thomas Haslam
Din această scrisoare era clar că Tom plecase din Manchester de teamă să nu fie arestat şi închis pentru că furase. Dar chiar dacă băiatul era un hoţ, Banner a simţit cum o lacrimă îi întunecă privirea severă, pe care trebuia să şi-o şteargă imediat pentru a putea descoperi următorul infractor. Nu voia să-1 învinuiască de furt pe Tom, nici să pună poliţia pe urmele lui, aşa că a plătit restul sumei de bani servitoarei şi şi-a luat responsabilitatea de a da stocul de fructe şi legume familiei Pendlebury. A luat de asemenea banii pe care Tom îi avea în cufăr şi i-a dus acasă la acesta, după ce i-a dat în grijă lui Nat Pendlebury o hârtie, spunându-i că a procedat astfel pentru ca banii să fie în siguranţă, căci poate că Tom se va întoarce vreodată si-i va cere.

n mintea lui Tom era o mare confuzie şi tulburare în timp ce trenul îl ducea departe de toate lucrurile familiare din Manchester înspre oraşul străin Liverpool. Se temea în primul rând ca nu cumva vreunul dintre călători să-şi dea seama de fapta săvârşită de el şi să-1 dea jos la una dintre staţii. Când această frică s-a risipit în cele din urmă, a început să se gândească plin de teamă că trenul ar putea avea un accident, aşa cum auzise că se întâmplă uneori, în care va muri şi astfel va fi nevoit să meargă la locul de judecată al Dumnezeului care se mânie pe păcat. Nu mai călătorise cu trenul, iar un om care stătea lângă el vorbea despre toate accidentele îngrozitoare de care îşi amintea, cuvinte care l-au făcut pe Tom să tremure tot de frică. La un moment dat, fluieratul lung şi ascuţit al locomotivei 1-a făcut să sară în sus de la locul lui şi a încercat să se îndrepte spre uşa de la vagon ca să iasă, dar călătorii l-au tras înapoi supăraţi şi dojenindu-1 pentru nesăbuinţa lui. In cele din urmă au ajuns la Liverpool, unde Tom s-a trezit singur şi fără prieteni, hoinărind prin apropierea gării şi privind străzile cu case dimprejur. Dar ce diferite erau de străzile din Manchester. A stat aşa o vreme neştiind încotro s-o ia, iar apoi, cu un

ii

sentiment de vinovăţie, s-a strecurat pe străzile mari şi frumoase, până când a ajuns pe o alee, unde toate feţele pe care le vedea îi erau străine. Cât de mult i se părea că trecuse deja de când furase lira de la servitoare! Şi totuşi, doar în acea dimineaţă se dusese la muncă sim-ţindu-şi inima plină de bucurie şi nerăbdare să-1 vadă pe micuţul Phil.

Nu se gândise ce greu îi va fi să o ia de la capăt pentru a-şi câştiga existenţa. De data asta se aflase într-o situaţie mai bună decât atunci când domnul Hope 1-a ajutat să pornească în viaţă, pentru că acum avea haine frumoase şi o pereche bună de ghete, pe lângă banii din buzunarul lui, din care cheltuise numai doi şilingi şi şase peni pentru biletul de tren. Cu restul avea să înceapă o nouă afacere şi nu avea altceva de făcut decât să o ia de la capăt şi să facă ceea ce făcuse în ultimele 18 luni; pentru că Tom se hotărâse să nu mai fure, ci să muncească din greu şi să economisească iarăşi banii câştigaţi. Dimineaţa devreme s-a dus la piaţă şi a făcut cumpărăturile necesare cu la fel de mare grijă ca şi în piaţa Shude Hill de acasă. Dar nu a ţinut seama de faptul că nu ştia încotro să se îndrepte şi a pierdut câteva zile încercând să găsească o zonă unde să-şi vândă marfa. Mai mult decât atât, deşi era un băiat isteţ, Tom a descoperit că ştrengarii din Liverpool erau mai vicleni decât el, şi a fost înşelat cu banii lui în toate vânzările, astfel că, după două săptămâni, s-a trezit fără niciun ban în buzunar.

c)t/uxcla/

v

Pentru Tom a început o luptă şi mai grea de a înfrunta viaţa pe care nici chiar în cele mai grele zile de sărăcie nu o dusese. Una câte una, şi-a înlocuit hainele cele bune cu nişte zdrenţe şi cu timpul a ajuns să-şi petreacă nopţile pe unde găsea un adăpost de frigul vremii sau unde poliţia îl lăsa în pace. Şi înainte trecuse prin

90

lipsuri, frig şi foame, dar niciodată nu a mai fost într-o stare atât de jalnică, deoarece chiar şi în zilele în care nu câştigau nimic, micuţul Phil căpăta întotdeauna măcar câteva coji sau cerşea câţiva peni. Nu a reuşit niciodată să fure ceva de mâncare, deşi stătea ore în şir la pândă prin preajma brutăriilor, pentru că toţi se uitau suspicios la el, iar poliţia nu-1 lăsa în pace şi îl alunga ori de câte ori îl descoperea rătăcind pe străzi. Uneori, oamenii mai înstăriţi se îndurau de el şi îi dădeau câte ceva de lucru, oferindu-i în schimb resturi de mâncare, aşa că trupul lui înfometat şi lipsit de vlagă de-abia supravieţuia de pe o zi pe alta. Fără un acoperiş deasupra capului, zdrenţăros, înfometat, prea mare ca să cerşească şi urmărit mereu de ochii vigilenţi ca să poată fura ceva, bietul Tom culegea rodul păcatului şi al prostiei sale, în timp ce Nat, Alice Pendlebury, Phil şi poliţistul Banner se rugau în fiecare zi Tatălui din cer să aibă grijă de el şi să-1 aducă înapoi acasă.

In acele zile, după ce se afundase tot mai adânc în prăpastia sărăciei, s-a uitat în urmă cu regret, amintindu-şi de timpul când avusese un acoperiş deasupra capului în închisoare şi când aştepta să fie dus în faţa judecătorului. Intr-o zi şi-a adunat puţinul curaj ce-i mai rămăsese şi a aruncat cu o piatră în geamul unui magazin, sperând că astfel va fi dus la închisoare pentru fapta lui, dar de data aceasta nu era niciun poliţist prin preajmă, iar vânzătorul, care îl văzuse, 1-a bătut zdravăn şi apoi 1-a alungat. Tom a plecat de acolo cu trupul învineţit şi
cu sufletul zdrobit. Simţindu-se total dărâmat şi istovit, alungat, cu trupul slăbit şi sufletul nenorocit, i se părea că zilele se scurg foarte încet, iar nopţile lungi de iarnă şi

ceţoase îl înfăşurau în întunericul rece. Totuşi, într-o noapte, pe când stătea ghemuit lângă nişte baloturi mari de pe un debarcader, privind cu ochii lui adânciţi în fundul capului valurile înnegurate care sclipeau ici şi colo la lămpile singuratice de la pupele vapoarelor, şi-a adus aminte de un lucru ciudat. Parcă o voce calmă şi duioasă îi şoptea aceste cuvinte: „Cel ce va birui, va moşteni aceste lucruri. Eu voi fi Dumnezeul lui şi el va fi fiul Meu."

n casa familiei Pendlebury era o mare mâhnire din pricina faptului că Tom ajunsese atât de rău, dar, pe lângă această durere, mai aveau şi alte probleme. Doctorul spunea că piciorul lui Nat nu se va mai însănătoşi niciodată complet, astfel încât să-şi poată relua vechea slujbă grea, iar Nat nu ştia unde ar putea lucra în altă parte ca să-şi poată câştiga existenţa sa şi a copiilor săi. Kitty câştiga la fabrică şase şilingi pe săptămână, dar ce erau aceştia pentru atâtea guri? A discutat de multe ori cu Banner această problemă, dar nu se zărea niciun licăr de lumină în viitorul întunecat. In acest timp trăiau de pe o zi pe alta. Alice era fată harnică, şi Banner a reuşit să-i găsească două sau trei zile pe săptămână de lucru pe la cunoscuţi. Mai primeau daruri neaşteptate, precum câteva kilograme de făină, ovăz, pâine, despre care nimeni nu ştia de unde veneau, cu excepţia lui Banner, care a început să fie foarte milos, dar avea foarte mare grijă ca familia Pendlebury să nu afle că el era binefăcătorul lor necunoscut, pentru că până atunci fusese împotriva dărniciei faţă de săraci şi fusese cel mai aspru poliţist din oraş. Dar înainte de sosirea iernii lucrurile au luat o întorsătură bună, pe care Nat o aşteptase atâta. Phil i-a spus doamnei Worthington

întreaga poveste a suferinţei lor, iar aceasta i-a găsit lui Nat o slujbă de paznic la fabrica soţului ei, unde lucra şi Kitty. Munca nu era grea, nici măcar pentru Nat, cu piciorul lui bolnav, pentru că la fabrică aveau un câine bun de pază. Nu era un om care să doarmă mult, i-a spus el doamnei Worthington; şase ore de somn îi erau mai mult decât suficiente ca să fie odihnit pentru restul zilei, şi nu avea importanţă la ce oră dormea puţinele -ore de somn. Era evident că Nat era un om prea vioi, plin de viaţă şi rezistent ca să fie prins că doarme în timpul serviciului, şi mulţi locuitori din Manchester puteau spune despre el că este un om onest şi corect.

Familia Pendlebury simţea că va fi bine de acum încolo, pentru că Nat urma să primească o liră pe săptămână, iar Alice nu se mai temea acum de gerul aspru şi zăpada mare a iernii. Dar dacă nu ar fi plecat Tom, şi micuţul Phil ar fi fost liniştit, cei de pe Strada Pelerinului ar fi fost foarte fericiţi.

Tom mai avea un prieten pentru care decăderea şi dispariţia lui erau era o mare durere. Banner fusese nevoit să sufere umilirea de a-şi asuma în faţa domnului Watson şi a doamnei Worthington responsabilitatea că Tom se va îndrepta. Dar aceasta era puţin în comparaţie cu neplăcerea de a-i spune domnului Hope ce s-a întâmplat, când acesta a venit la începutul anului pentru a petrece câteva zile cu sora lui. Trecuseră mai bine de

trei luni de la fuga lui Tom şi nu auziseră nimic despre el, deşi Banner făcuse în secret cercetări pe la secţiile de
poliţie din alte oraşe. Domnul Hope era dezamăgit şi mâhnit. Sperase că va vedea în băiat semne ale dorinţei de a fi bun şi de a învăţa ce înseamnă să fii bun şi că acesta va deveni un creştin adevărat care-L iubeşte pe Dumnezeu Tatăl şi îşi pune încrederea în Domnul Isus Cristos ca Mântuitor şi Prieten. De fiecare dată când îi vorbea despre această credinţă fericită, ochii lui Tom se umpleau de lacrimi, iar buzele îi tremurau oftând şi, chiar dacă nu spunea nimic, privirea lui trăda mirare şi bucurie, ca şi cum un nou gând fericit despre Dumnezeu pătrunsese în inima lui. A mers împreună cu Banner pe Strada Pelerinului pentru a se sfătui cu Nat în privinţa lui Tom, pentru că aceşti trei oameni, fiecare în felul său, erau prieteni adevăraţi ai băiatului care se pierduse şi au considerat că era necesar să pună la cale un plan prin care să-1 salveze şi să-1 împeidice să mai facă vreun rău, dacă era posibil. Se făcuse ora şase, oră la care paznicul trebuia să fie la datorie, când cei trei încă stăteau de vorbă, iar domnul Hope şi Banner au hotărât să-1 însoţească pe Nat Pendlebury până la fabrică. Cel mai scurt drum trecea pe lângă catedrală, pe o stradă îngustă, unde Tom se ascunsese cu mult timp în urmă într-un colţ liniştit în care să-şi admire noua lui liră strălucitoare. Era o zi foarte friguroasă şi umedă; ningea, zăpada se topea, îngheţa iarăşi, după care ningea din nou. Cerul era acoperit de nori grei de zăpadă, iar asfaltul era acoperit de gheaţă şi un amestec de zăpadă cu noroi. Tocurile uşilor si ale ferestrelor erau albe

95

de gheaţă şi pe străzi sufla cu putere un vânt ce părea să pătrundă până şi prin cele mai groase haine. Niciun trecător nu putea rezista frigului de afară. Domnul Hope a spus că pe asemenea vreme nu se putea vorbi. Vor merge la fabrică şi, imediat ce vor fi la adăpost, vor discuta în linişte.
Treceau grăbiţi unul în spatele celuilalt pe lângă catedrală, când deodată, lui Banner, care mergea în faţă ţinând lampa, i s-a părut că zăreşte o figură ce zăcea în genunchi lângă zid. A întors lumina lămpii în acea direcţie şi a văzut un sărman murdar, slab, al cărui trup de-abia acoperit de zdrenţe tremura tot, cu faţa palidă şi înfometată, acoperită în parte de părul încâlcit. Chipul slab şi galben părea mort, iar mâinile îi erau înţepenite de frig. Domnul Banner s-a oprit, i-a dat părul la o parte de pe fruntea rece şi a exclamat cu o voce tulburată şi speriată:
- Vai, uitaţi-vă aici, domnule Hope şi Nat! Este Tom!
într-adevăr! Nu era nimeni altul decât Tom, care într-un final se gândise să se târască până acasă ca să moară aici. Nici nu mai ştia cum a venit de la Liverpool, dar pas cu pas, pe drumul istovitor, şi-a tras după el picioarele obosite, până când a putut zări din depărtare hornurile înalte din Manchester, iar priveliştea aceasta i-a dat putere să-şi continue drumul. înaintând cu greu şi simţind în trup o durere de nedescris, s-a târât pe drumul îngheţat, cu picioarele goale, până când, la

96

căderea serii, s-a văzut din nou lângă zidurile catedralei de unde altădată ajungea repede pe Strada Pelerinului. Ar fi vrut să meargă acasă pe Strada Pelerinului, căci dacă ar fi putut ajunge până la uşă să privească lumina focului ce ardea înăuntru şi să audă vocile care citeau sau cântau în jurul sobei calde, ar fi putut suporta mai uşor gândul morţii, chiar dacă după moarte trebuia să meargă şi să stea în faţa Judecătorului. Oprindu-se să-şi mai tragă sufletul şi să-şi adune puterile, auzea cum

ceasul de deasupra bătea la fiecare jumătate de oră şi odată cu bătăile simţea cum viaţa i se scurge încet din trup, ca şi flacăra unui foc care este gata să se stingă şi, cu un geamăt slab şi amar de disperare, s-a prăbuşit inconştient pe pietrele îngheţate.
Domnul Hope, Banner şi Nat Pendlebury stăteau în jurul lui Tom de câteva minute, fără să poată scoate un cuvânt de uimire şi spaimă. Apoi Nat a îngenuncheat lângă el, i-a pus mâna pe piept şi şi-a lipit obrajii de buzele întredeschise. Inima băiatului încă bătea încet şi, când a văzut că este în viaţă, Banner i-a dat lampa domnului Hope şi a ridicat de jos bietul trup slăbit de foame şi îngheţat. Nat era de părere că trebuia să-1 ducă acasă pe Strada Pelerinului pentru că se lăsa noaptea, iar Alice, care era o asistentă nemaipomenită, îl va îngriji, aşa că şi-au îndreptat paşii spre locuinţa lui Nat, în timp ce domnul Hope a plecat după doctor. Tom care şi-a revenit din inconştienţă pentru câteva momente, a simţit că este purtat uşor pe braţele puternice ale unui bărbat
e)t/taxla/

97

şi că avea o haină caldă înfăşurată pe el; nu putea nici să vorbească, nici să-şi ridice privirea, dar se simţea foarte bine, iar Banner a auzit o răsuflare uşoară de pe buzele lui, lucru care a făcut ca inima să îi bată de o bucurie neobişnuită.
în locuinţa lui Nat Pendlebury, Banner a vegheat toată noaptea lângă Tom ca o mamă, hrănindu-1 la scurte intervale de timp, aşa cum i-a spus doctorul, şi străduin-du-se să-1 aducă din nou la viaţă. Nat a trebuit să meargă la lucru ca să păzească fabrica, iar domnul Hope a plecat şi el după ce s-a asigurat că, cel puţin deocamdată, băiatul era în afara oricărui pericol. Aşa că Banner a trebuit să aibă grijă în cea mai mare parte a timpului de Tom şi, pe măsură ce orele liniştite se scurgeau, a văzut cum pe faţa băiatului revenea treptat puterea vieţii, iar în cele din urmă acesta s-a adâncit într-un somn sănătos; pri-vindu-1 cum dormea, Banner a simţit cum o nouă grijă profundă pentru bietul băiat i-a pătruns în suflet.
A trecut aproape o săptămână până când Tom a putut în sfârşit să se ridice din pat şi să stea lângă sobă, cu un paravan pus între el şi uşă, astfel încât niciun pic de frig să nu pătrundă până la el. Phil venise în vacanţă, iar Nat Pendlebury, deşi a ezitat un pic, a îndrăznit până la urmă să-1 invite pe Banner să bea un ceai împreună cu ei. Banner a fost nehotărât la început. Dar în ultimele zile devenise foarte apropiat de familia Pendlebury şi, după ce s-a gândit puţin, a acceptat invitaţia lui Nat. Alice a fost cam agitată la început, iar Nat se străduia să

98

fie politicos cu oaspetele său, dar poliţistul i-a făcut să se relaxeze şi, după ce a terminat de băut ceaiul, a insistat chiar s-o ia pe Joey pe genunchii săi. S-au adunat cu toţii în jurul sobei, la flăcările focului care le luminau feţele, iar pe masa din spatele lor ardea o lumânare, pe care domnul Banner nici n-o observase. Nu numai chipul lui Nat, ci toate feţele radiau de fericire, cu excepţia lui Tom, care încă era palid şi apatic, iar pe faţa lui încă se vedeau multe linii ale suferinţelor care-i lăsaseră urme adânci în lunile în care a rătăcit nefericit.
Alice era singura care ştia, iar Banner bănuia doar, că domnul Hope intenţiona să vină să-1 vadă pe Tom în acea seară, pentru a-şi lua la revedere, căci urma să plece din Manchester în următoarea dimineaţă şi nu se va întoarce decât la următoarea sesiune a curţii cu juri. Dar chiar şi Alice a fost luată prin surprindere când a văzut-o pe doamna Worthington care venise cu el şi arăta atât de minunat, de parcă ar fi venit să viziteze o

mare doamnă într-un salon încântător. Doamna a fost poftită să se aşeze pe scaunul lui Alice, iar Nat i-a oferit domnului Hope locul lui şi păreau să stea la fel de confortabil ca şi acasă, încât ai fi zis că pe podeaua încăperii se află un covor de la Bruxelles şi bare din oţel la sobă.
- Tom, a spus domnul Hope după o vreme, poţi să ne spui ce ai făcut în tot acest timp?
- Oh, nu, a răspuns Tom, sunt un băiat rău şi un hoţ, iar voi sunteţi toţi aşa de buni, şi şi-a ascuns faţa în mâini plângând cu amar.

12 Strada

99

- Tom, a spus domnul Hope cu o voce plină de mângâiere, îţi aminteşti versetul pe care ţi l-am dat să-1 înveţi din Biblie?
- Da, a răspuns băiatul, oftând adânc, acel verset m-a adus din nou acasă. Mi se părea că cineva mi-1 şopteşte tot timpul şi tot drumul. Dar nu pot birui. Nu-L pot sluji pe Dumnezeu.
- Niciunul dintre noi nu-L poate sluji pe Dumnezeu până nu devine copilul Său, a spus domnul Hope. Atâta timp cât ne gândim la El ca la un Stăpân aspru nu-L vom sluji niciodată şi nu vom birui niciodată păcatele noastre. Trebuie să-L cunoaştem nu numai ca Rege, Judecător sau Stăpân, ci şi ca Tată care este în ceruri. Doar atunci când credem că Dumnezeu este cu adevărat Tatăl nostru vom putea birui într-adevăr păcatele noastre. Nu vrei să întristezi şi să mâhneşti un Tată care te iubeşte şi care are grijă mereu de tine, nu-i aşa, Tom?
- Dar cum poate Dumnezeu să fie Tatăl meu? a întrebat Tom ridicându-şi faţa palidă şi uitându-se cu nerăbdare la domnul Hope.
Toţi ceilalţi îl priveau aşteptând parcă răspunsul la întrebare, iar el a zâmbit şi a spus cu o voce serioasă şi liniştită: „A venit la ai Săi, şi ai Săi nu L-au primit. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu."
- Asta e! a spus Nat. Domnul Isus ne dă puterea să devenim copii ai lui Dumnezeu! El ştia că este Fiul lui
400
Dumnezeu şi ştia ce fel de loc este raiul, aşa că a venit să ne dea un exemplu pe pământ, să ne dea putere şi să ne ierte toate păcatele. Totuşi, fără El nu putem face nimic. Binecuvântat să fie Numele Lui, căci fără El nu aş fi putut birui nici cel mai mic păcat. Tom, băiatul meu, dacă vrei să fii copilul lui Dumnezeu, să birui şi să moşteneşti toate lucrurile, trebuie doar să crezi în Domnul Isus şi în tot ce ne spune El în Biblie.

Atunci cu siguranţă II vei sluji pe Dumnezeu.
- Eu sunt atât de păcătos, a murmurat Tom. Am mai mult de biruit decât voi toţi.
- însuşi Domnul Isus a biruit, a spus domnul Hope. In toate lucrurile El ne-a făcut ca pe nişte fraţi ai Lui -pentru că El ne numeşte fraţi, Tom - El a fost ispitit în toate lucrurile ca şi noi şi a suferit în aceste ispite, aşa că ştie totul despre noi şi poate să-i ajute pe cei care sunt ispitiţi. Tot ce ai suferit tu a suferit şi Mântuitorul nostru. Ai multe lucruri de biruit - păcatul, sărăcia, boala şi ignoranţa. Dar Cristos ştie toate aceste lucruri şi îţi va da puterea să fii un copil al lui Dumnezeu, lipsit de răutate şi păcat. El spune: „Celui ce va birui, îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl meu pe scaunul Lui de domnie." Când vei fi lângă Cristos care stă pe tronul Său, Tom, te vei uita în jos la tot acest mare păcat şi îi vei mulţumi că l-ai biruit.
Câteva minute a fost linişte în cameră, timp în care Tom se gândea, ţinându-1 cu mâinile sale slăbite pe Phil,
care stătea alături de el, lângă sobă. Dintr-odată, faţa i s-a schimbat ca şi cum o lumină strălucitoare din cer i-ar fi luminat chipul. Ochii au început să-i strălucească, deşi erau plini de lacrimi, iar gura lui care îndurase atâta foame a schiţat un zâmbet. Arăta ca un rob care tocmai a fost eliberat şi care îşi arunca în urmă lanţurile grele şi cătuşele care îl ţinuseră în robie.
- Oh, a spus el, mi-a fost frică de Dumnezeu, întotdeauna părea supărat, iar eu nu aveam nicio dorinţă să-I slujesc. Dar Tatăl mă va ajuta să devin ca şi Fiul Lui, să-I păzesc poruncile şi să-mi fac datoria faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele meu. Isus nu Se va supăra că am fost un hoţ sau că sunt fiul unui hoţ, nu-i aşa, domnule?
Domnul Hope a luat de pe masă Biblia lui Tom şi i-a citit cu voce tare aceste cuvinte pe care Tom le-a ascultat însetat:
Unul din tâlharii răstigniţi II batjocorea, şi zicea: „Nu *eşti Tu CristosuU MântuieşteTe pe Tine însuţi şi mântuieşte-ne şi pe noii" Dar celălalt l-a înfruntat şi i-a zis: „Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care eşti sub aceeaşi osândă? Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre, dar omul acesta n-a făcut niciun rău." Şi a zis lui Isus: „Doamne, aduTi aminte de mine, când vei veni în împărăţia Tal" Isus a răspuns: „Adevărat îţi spun că astăzi vei fi cu* Mine în *rai."*

om trăia acum o nouă viaţă! Toată viaţa din trecut, întunecată, tristă şi singuratică, fără prieteni şi fără tată se sfârşise pentru totdeauna, iar acum, când stătea noaptea în patul lui tare şi vechi sau când îşi deschidea ochii în lumina zorilor ce pătrundea dimineaţa în cameră, simţea în inimă o mare mulţumire şi pace când se gândea la Dumnezeu. Ce importanţă avea că era sărac şi slab, lovit în adâncimea sărăciei şi a bolii, când simţea siguranţă în sufletului lui! Chiar dacă era slab şi doborât de multe păcate din trecut şi de multe^ ispite în prezent, totuşi era copilul lui Dumnezeu şi Domnul Isus era într-adevăr Fratele lui mai mare, aşa cum era el fratele micuţului Phil. în afară de aceste lucruri, Tom nu ştia foarte multe despre vestea bună pe care a adus-o Mântuitorul lumii. Nu ştia nimic despre pildele şi învăţăturile Domnului, nici despre minunile şi lucrările

minunate pe care le-a făcut şi nu citise nicio epistolă scrisă de ucenicii lui Cristos după moartea Sa, care au fost date pentru învăţătura celor ce au crezut în El prin cuvintele Lui. Era la fel de neştiutor în ce priveşte Evanghelia lui Cristos precum un copil care abia poate să meargă clătinându-se până la genunchii tatălui său, să se uite la el şi să încerce să rostească cuvântul „tată". Aceas-

ta era tot ce putea face băiatul plin de încredere cu toată inima lui. Şi-a ridicat privirea în sus către Dumnezeu şi a spus bâlbâindu-se: „Tatăl meu, care eşti în ceruri!"

Ce mare schimbare se produsese în el şi în jurul lui! Iubea familia Pendlebury cu o nouă dragoste şi casa lor i se părea cel mai plăcut loc din lume. Dar acum, că se simţea destul de bine, îşi putea relua munca, pentru că nu putea să mai fie o povară pentru Nat şi Alice, deşi aceştia îl sfătuiseră să mai aştepte câteva zile când le-a spus că se va întoarce la vechea lui cameră retrasă, unde dormea altădată. Dar el ştia ce are de făcut! L-a rugat pe Banner să-i aducă cecul din cufărul pe care acesta îl luase în grija lui, iar când a fost în stare să meargă în sfârşit pe picioarele lui, de pe Strada Pelerinului, a pornit încet, şovăitor pe drumul aglomerat, alb la faţă şi tremurând, extenuat din cauza foamei îndurate, până la poştă, unde a dat cecul său şi un mandat care îi fusese trimis de la oficiul din Londra ca să-1 împuternicească să scoată toţi banii. S-a gândit că o să aibă nevoie de toţi, pentru că trebuia să-i plătească lui Banner lira furată de el, pe care poliţistul o înapoise servitoarei, şi mai era şi jumătatea de coronă falsă pe care trebuia să i-o dea vânzătorului de fructe şi legume din piaţa Shude Hill, iar apoi doctorul care îl vizitase aşa de des, precum şi Nat şi Alice cărora trebuia să le plătească pentru grija şi bunătatea pe care le avuseseră faţă de el. După ce plătea toate aceste lucruri, îi mai rămâneau câţiva bani, cu care urma să înceapă o nouă afacere. Funcţionarul i-a dat ceea ce părea a fi

un pumn de lire sclipitoare, şapte lire de aur şi patru şilingi de argint, pe care i-a strâns în mână, ascultând zornăitul lor care suna la fel de dulce ca şi sunetul care-i răsunase în urechi cu doar şase luni în urmă. Dar chiar atunci a auzit acea şoaptă, care nu ştia dacă vine din inimă sau nu, spunând: „Tatăl nostru!", şi faţa lui palidă a strălucit într-un zâmbet de bucurie care nu avea nimic de a face cu banii. Dragostea de bani fusese înlocuită de dragostea pentru Dumnezeu.

Tom îşi îndrepta paşii încet şi obosit pe Strada Pelerinului, când a auzit-o pe Alice strigându-1 din spate şi, întorcându-se, a văzut-o cum se grăbea să-1 ajungă din urmă. L-a îndemnat pe Tom să se sprijine de braţul ei puternic pe drumul înspre casă, dar el a ezitat. Era atât de îngrijită şi curată rochia ei cu flori, cu pălăria neagră de paie şi şalul închis la culoare, iar el arăta aşa de zdrenţăros, în hainele lui cu care se întorsese la Manchester, încât i s-a făcut ruşine să meargă alături de ea. Dar înainte ca el să poată spune ceva, Alice l-a luat de braţ şi a început să meargă alături de el cu paşi înceţi şi hotărâţi.

- Tom, a întrebat ea cu veselie, ce ascunzi în mână atât de bine? După cum o ţii, pare să fie o bancnotă.

- Da, Alice, a răspuns Tom, şi nu orice bancnotă. Sunt şapte lire şi patru şilingi; toate economiile pe care le-am avut înainte să fug la Liverpool. Domnul Banner ştie despre ele.

- Şapte lire! a repetat Alice mirată. Dar este o avere,

Tom. Şapte lire şi patru şilingi! Dar cum ai strâns aşa mulţi bani?
Avea timp destul să-i povestească lui Alice şi să-i spună ce planuri avea cu ei înainte să ajungă pe Strada Pelerinului. La un colţ de stradă stătea un om puternic, dar cam în vârstă, cu părul alb, cu faţa plină de riduri şi zbârcită, cu ochii şireţi, care se uita pătrunzător şi cu înverşunare la el. Era îmbrăcat cu nişte haine sărăcăcioase, prost croite, iar pe umeri avea o geantă de tâmplar. Dar nici el şi nici Alice nu l-au observat, atât de adânciţi erau în conversaţia lor, până când omul l-a apucat pe Tom de umăr şi i-a spus cu o voce puternică şi răguşită:
- Tom Haslam. Tu eşti Tom Haslam.
Tom a tresărit, ca şi când ar fi fost trezit pe neaşteptate dintr-un vis frumos şi şi-a ridicat înspăimântat privirea spre chipul străinului. îşi amintea vag de acel chip, dar deodată amintirea lui i-a revenit vie în minte şi tot trupul a început să-i tremure de spaimă. A strâns-o cu putere pe Alice de braţ şi, sprijinindu-se de ea cu toată greutatea lui, pentru că puţina putere pe care o avea îl părăsea, degetele slăbite i s-au desfăcut scăpând punguţa cu bani pe asfalt, iar buzele i-au murmurat: „Tată."
- Da, băiatule, eu sunt, a spus omul aplecându-se să ridice punguţa. Dar ce ai aici? Bani, Tom! Ia uite - bani, şi încă foarte mulţi! Sunt ai tăi, băiatule?
Haslam a întors pe o parte şi pe alta monedele care zornăiau, timp în care Tom se lupta din răsputeri să

respire şi să vorbească din nou, căci i se părea că toate casele se învârt în faţa lui, iar soarele se roteşte pe cerul înceţoşat. Cu toate că Alice îl ţinea bine, simţea că se prăbuşeşte la picioarele tatălui său. In cele din urmă, adunându-şi puterile, s-a desfăcut de braţul ei şi şi-a aşezat mâna stăruitor pe braţul tatălui său.
- Sunt economiile mele; dar de fapt nu sunt ale mele, a spus el pe nerăsuflate. Toţi banii sunt pentru datorii. O parte sunt pentru domnul Banner, poliţistul.
La auzul cuvântului „poliţist" omul a avut o privire destul de înspăimântată, iar Tom a vorbit şi mai repede.
- El a dat înapoi o liră în locul meu din banii lui, iar acum trebuie să i-o înapoiez, şi mai trebuie să înapoiez cuiva o jumătate de coroană falsă şi să-1 plătesc pe domnul Pendlebury pentru că am fost bolnav şi m-a ţinut acasă la el. Tată, trebuie să-mi dai banii înapoi.
- Nu, a spus Haslam punându-i în buzunar, inventează o poveste mai convingătoare, băiatul meu, ca să te cred. Nu strâng banii în mod necinstit, te asigur. Dar cine este această fetiţă care e cu tine? Pare o fetiţă cumsecade!
- Eu sunt Alice Pendlebury, a răspuns ea, şi casa noastră este în apropiere, puteţi veni acolo ca să staţi de vorbă cu Tom. Dacă stăm să vorbim aici vor ieşi toţi vecinii. Haideţi pe aici, vă rog!
Clătinându-se pe picioare, Tom a urmat-o pe Alice până când au ajuns în casă, unde, istovit, s-a aşezat repede pe scaun, în timp ce tatăl său s-a oprit în uşă şi,

întorcând mereu banii, îi privea cu plăcere. Lui Alice îi era cam teamă de tatăl lui Tom, pentru că ştia că stătuse la închisoare opt ani. Dar 1-a invitat politicos să intre şi i-a

aşezat un scaun lângă Tom.
- Ce spui, băiatul meu, a rostit Haslam, te bucuri să-1 vezi pe tatăl tău din nou? Ce mult ai crescut, dar eşti numai piele şi oase. Ţi-a mers mai rău decât mie. Mai bine îmi calci pe urme, Tom. După tot ce am făcut, nu este chiar atât de rău, să am opt ani masă şi locuinţă pe gratis.
Cu toate că Haslam râdea zgomotos, faţa îi era întunecată şi plină de furie, iar veselia lui era fără vlagă. Tom îl privea şi nu putea să-şi ia ochii de la el. Se temuse atât de tare de eliberarea tatălui său, iar acum nenorocirea a venit deodată asupra lui şi nu mai avea putere nici să gândească, nici să vorbească. Şi Alice era foarte tăcută; în cele din urmă, tot mai tulburat de privirea insistentă şi uimită a fiului său, Haslam a spart tăcerea printr-o înjurătură.
- Sunt tatăl tău, a spus el. Şi va trebui să mă recunoşti ca tată, să mă asculţi, altfel vom vedea care dintre noi este mai puternic. Ia zi, băiatule, te bucuri că am fost eliberat?
- Nu, a murmurat Tom, aproape împotriva voinţei lui, iar Haslam a râs din nou mai tare şi mai supărător decât înainte.
- Un băiat bun, a spus el, un băiat foarte bun. Am să te învăţ câteva lecţii. Dar unde este celălalt băiat al meu, micuţul Phil?

^griÂ
Alice a trebuit să răspundă în locul lui, pentru că lui Tom buzele îi tremurau şi rămăsese fără grai, dar făcând un mare efort, s-a ridicat brusc în picioare spri-jinindu-se de mâinile fetei şi, în momentul în care s-a simţit stăpân pe vocea lui, a înfruntat privirea încruntată şi mânioasă a tatălui său cu o privire insistentă, curajoasă şi fermă.
- Phil e în siguranţă, între prieteni, a rostit el pe nerăsuflate, dar nu îţi voi spune unde este! Niciodată! Chiar dacă mă omori în bătaie. Lasă-1 în pace pe micuţul Phil. El este îngrijit! Tată, lasă-1 pe Phil în pace, pentru numele lui Dumnezeu.
- Bine, a spus Haslam, nu este nicio grabă. O să-1 las în pace câteva zile. Dar trebuie să-i văd pe băieţii mei, pe amândoi. Haide, Tom, hai să fim prieteni. Nu este o primire plăcută pentru tatăl tău după opt ani! Vreau să mă port frumos cu tine. Sunt un om schimbat, Tom; şi preotul spune aşa şi e responsabilitatea lui să ştie acest lucru. Sunt bine acum, băiatul meu, şi de acum înainte vom fi amândoi oameni la locul nostru.
Pe chipul lui Haslam apăruse un zâmbet neplăcut, dar nici Tom şi nici Alice nu l-au observat. Ei au auzit doar cuvintele şi în inimile lor a pătruns o speranţă slabă că în aceste cuvinte ar putea fi o umbră de adevăr. A spus apoi că trebuie să plece ca să-şi caute o locuinţă, şi dacă va găsi una potrivită, se va întoarce să-1 ia pe Tom, pentru că de acum înainte nu va mai sta despărţit de fiul său, iar mai târziu îl vor lua şi pe micuţul Phil să

locuiască toţi împreună. Spunând aceste lucruri a plecat, luând cu el şi banii lui Tom. Fără să îndrăznească să spună ceva, Tom şi Alice l-au urmărit cum se îndepărta cu paşi mari pe Strada Pelerinului, cu capul în sus, de parcă ar fi fost un om cinstit ca oricare altul din oraşul aglomerat. Tom s-a aşezat apoi din nou pe scaun şi şi-a plecat faţa în mâini.
- Nu vreau să-1 mai văd niciodată. Mai bine ar muri unul din noi.
- Nu mai spune aşa ceva! 1-a oprit Alice cu o voce mângâietoare, este tatăl tău, Tom, şi poate că într-adevăr s-a schimbat, aşa cum zice. Domnul Isus nu 1-a alungat pe acel

hoţ, iar noi trebuie să facem la fel. Nu-i aşa, Tom? Şi nu uita că mai ai un Tată, Tom. într-adevăr, mai avea un Tată. Dar în acea durere mare şi în situaţia neaşteptată în care se afla, el simţea că nu poate să-L cheme pe Dumnezeu cu acelaşi nume ca şi pe Haslam. Cuvântul „tată" avea două înţelesuri pentru Tom, unul plin de mângâiere binevoitoare, care întrecea orice pricepere şi pe care cu o oră în urmă îl şoptea întruna. Dar celălalt înţeles era unul plin de ocară, nenorocire şi frică, iar buzele îi tremurau când trebuia să-1 rostească. Cu numai o oră în urmă inima lui părea plină de muzică şi cântare în timp ce se uita la norii subţiri de pe cer şi spunea „Tată". Dar acum, acest cuvânt care era ca şi sunetul din cântarea unui înger a devenit un sunet nesuferit şi neplăcut. S-a odihnit puţin în tăcere, iar apoi, cuprins de nelinişte şi disperare,

440

43

a ieşit să se plimbe pe străzile agitate, încercând zadarnic să găsească un colţ retras unde să se poată gândi. îşi dorea un loc retras şi liniştit, dar nu era niciun astfel de loc pentru un băiat zdrenţăros ca el. Dacă s-ar aşeza în faţa unei uşi, pe trepte, poliţistul l-ar alunga îndată, iar când s-a dus la poarta catedralei, slujitorul de la biserică i-a poruncit să plece pentru că era zdrenţăros. în cele din urmă s-a ascuns după gardul ce împrejmuia catedrala, care fusese reconstruită, şi s-a aşezat pe una dintre pietrele mari, care urma să fie ridicată şi pusă pe zidul masiv. Era amiază, iar zidarii plecaseră la masă, şi chiar dacă prin faţa lui treceau în permanenţă o mulţime de oameni, era totuşi singur în curtea catedralei. Soarele îşi trimitea spre el razele slabe, şi cum nu era ceaţă sau fum, deasupra putea vedea un petic din cerul de un albastru pal de iarnă. Tom nu-şi putea da seama de ce acea privelişte 1-a liniştit, dar simţea că îl cuprinde o pace tot mai mare şi, în cele din urmă, deşi nu mai era atât de bucuros şi plin de viaţă ca şi înainte, era convins de adevărul cuvintelor pe care şi le spunea în inima lui: „Am un alt Tată, pe Tatăl meu din cer!"

aslam a reuşit să găsească o cameră într-o casă amplasată pe una dintre străzile din spatele închisorii New Bailey, închisoare pe care o cunoştea foarte bine, deşi nu acolo stătuse închis atât de multă vreme. Era un drum lung de parcurs de aici până pe Strada Pelerinului, mai ales că Tom nu îşi revenise încă pe deplin din boală. Dar pentru Haslam aceasta nu era o problemă. Totuşi, îşi dorea să fie văzut bine de Nat Pendlebury şi cu atât mai mult de Banner, pentru că deşi ieşise din închisoare, îi mai rămăseseră doi ani din sentinţa primită, astfel că dorea să fie în relaţii bune cu cei de la poliţie. Din acest motiv i-a plătit datoria lui Banner şi i-a dat lui Alice o liră pentru că avusese grijă de Tom în timpul cât fusese bolnav. Din restul banilor Tom nu a mai văzut nimic. Câteva săptămâni la rând, Haslam a gătit o mâncare delicioasă, pentru că învăţase în închisoare să facă o mâncare foarte bună, astfel că era un bucătar priceput. Tom îşi recăpăta puterile foarte încet, deoarece curtea în care locuiau era închisă şi foarte aglomerată şi doar vântul care mai adia dinspre vest împrospăta aerul irespirabil. Iar afară nu putea ieşi pentru că era prea rece din cauza vântului, aşa că stătea tremurând lângă focul slab şi citea sârguincios din

Biblie, în timp ce tatăl lui dormea pe salteaua din colţ sau fuma din pipă toată ziua, iar seara avea obiceiul să iasă, însă Tom nu îndrăznea să-1 întrebe vreodată unde pleacă şi se întorcea pe la patru sau cinci dimineaţa.

Intre Tom şi tatăl lui exista neîncetat un subiect de dispută, care ameninţa în fiecare zi să se transforme într-o ceartă fatală. Pentru un motiv sau altul, Haslam voia să-1 găsească pe Phil şi să-1 aducă acasă, iar Tom simţea că mai degrabă ar muri decât să-i spună unde era frăţiorul său. Nat Pendlebury şi Banner erau de asemenea cu ochii în patru, iar Haslam a văzut că nu se putea folosi nici de forţă, nici de înşelăciune pentru a descoperi secretul. Era, aşa cum am spus, extrem de atent să nu trezească suspiciunea poliţiei, şi aceasta se observa în comportamentul reţinut pe care-1 avea faţă de Tom, aşa că spre marea eliberare şi surpriză a lui Tom, viaţa cu tatăl său nu era atât de grea pe cât se temuse. Pe măsură ce teama i se mai risipise, începuse să-1 iubească puţin şi spera că într-o zi şi tatăl său va învăţa şi va crede adevărurile pe care le învăţase el despre Dumnezeu. Nu fusese şi el un hoţ? Şi cu toate acestea, acum se putea gândi în fiecare zi la Dumnezeu ca fiind Tatăl lui din cer şi la Cristos ca fiind Fratele lui mai mare, „primul născut dintre mulţi fraţi", şi credea tot mai mult în dragostea şi mila fără margini a lui Dumnezeu faţă de el, oricât de josnice puteau fi păcatele lui. Dacă Dumnezeu îl iubea pe tatăl său, cât de mult trebuia el să-L iubească pe Dumnezeu, să-L onoreze ascultând poruncile Lui şi

făcând numai voia Sa. Nu se împotrivea tatălui său decât atunci când acesta îi cerea să-i spună unde era Phil şi făcea acest lucru cu sfială, dar fără să cedeze.

Când s-a însănătoşit şi putea să lucreze, Tom a început să meargă din nou prin locurile din Ardwick pe unde colinda altădată, cu un coş plin de peşte sau legume atârnat de gât, pentru că nu mai putea să închirieze o căruţă. Cu toate că Banner s-a gândit de câteva ori dacă era bine să îi împrumute bani ca să înceapă să lucreze ca în trecut, a decis că era mai bine să mai aştepte câteva luni ca să vadă cum se comporta Haslam, pentru că deocamdată tatăl său lua tot ceea ce câştiga Tom, iar el nu avea de gând să ajute un om leneş care de-abia ieşise de la închisoare. Faptul că fusese închis a fost o mare piedică pentru el să-şi găsească o slujbă normală. Părea că voia cu tot dinadinsul să încerce să-şi găsească ceva de lucru. Banner nu-şi dădea seama cum se făcea, dar până la urmă adevărul ieşea întotdeauna la iveală. De două ori s-a întâmplat chiar că atunci când şi-a găsit un loc sigur de muncă, a mărturisit el însuşi că fusese închis şi a pierdut astfel slujba, râzând mulţumit în sinea lui, pentru că de fapt el nici nu dorea să-şi găsească un loc de muncă stabil, ci voia doar să-i lase lui Banner această impresie. Câteodată mai primea ceva de lucru ocazional, dar chiar şi în perioadele în care nu muncea avea în permanenţă bani, cu care îşi cumpăra mâncare gustoasă sau băuturi ameţitoare, deşi făcea totul pe ascuns, încât chiar şi Banner, cu toată perspicacitatea lui, credea că este un om care şi-a îndreptat comportamentul. Totuşi, dintr-un motiv sau altul, Banner ezita să-1 ajute pe Tom să-şi extindă vânzarea, iar băiatul trudea din greu în fiecare zi, suportând durerea coşului care-i atârna de gât sau îi încovoia umerii, muncind plin de curaj pentru pâinea zilnică pe care i-o cerea Tatălui din cer. Când spunea „dă-ne nouă pâinea cea de toate zilele" nu stătea lângă foc fără să facă nimic, aşteptând pâine ca mana din cer, ci colinda neîncetat cu coşul pe umăr, fie că era vreme bună, fie că era vreme rea, şi în orice clipă era conştient de faptul că banii pentru care muncea veneau

de la Dumnezeu.
Dar deşi Tom se străduise în trecut să îi servească bine pe clienţii lui şi să le câştige bunăvoinţa, şi chiar dacă Banner pusese ici şi colo câte o vorbă bună pentru el, afacerea lui nu mai avea succesul de altădată. Pe de o parte, din cauza sărăciei mari şi a bolii îndelungate din timpul iernii, slăbise atât de tare, încât de multe ori trebuia să se oprească şi să se odihnească o jumătate de oră, iar pe de altă parte, nu putea lua cu el prea multă marfă, decât atât cât să-şi asigure un trai decent, iar tatăl lui aştepta întotdeauna ca el să-şi plătească partea de chirie pentru camera mică, murdară şi sărăcăcioasă. Nu-şi permitea să-şi cumpere decât mâncare ieftină şi de proastă calitate, care nu era foarte hrănitoare, iar când tatăl lui gătea supa delicioasă din care mânca singur, Tom înghiţea în sec de foame.
Era greu, dureros şi amar să stea stingher în colţul lui întunecos, unde nu vedea bine să citească din Biblia lui,
mulţumindu-se să ronţăie doar o coajă uscată de pâine, în timp. ce tatăl lui, cu faţa plină de bucurie, devora cu lăcomie mâncarea lui gustoasă, fără să-i dea vreodată măcar o lingură de supă copilului său. Şi totuşi, Tom avea mare nevoie de hrană. Simţea asta tot mai mult cu fiecare zi, căci suporta cu greu vântul aspru şi rece de primăvară care îl înţepa prin hainele lui subţiri, astfel că avea mai mult ca niciodată nevoie de mâncare bună pentru a se însănătoşi şi a-şi recăpăta puterea.
Era neobişnuit modul în care Tom învăţa să-L iubească pe Dumnezeu. în ciuda stării de slăbiciune, a foamei şi a sărăciei, el încă îşi ridica privirea către Dumnezeu şi îi spunea „Tată".
O dată a găsit momentul şi cuvintele potrivite să-i destăinuie lui Nat Pendlebury o parte din gândurile care îi umpleau inima de pace. S-au întâlnit în faţa spitalului Royal, în apropierea căruia se aflau bănci pe care se putea aşeza oricine dorea să stea şi să urmărească zgomotul, agitaţia şi zarva din centrul oraşului. Nat o ţinea în braţe pe micuţa Suey, plimbându-se pe trotuar în lumina soarelui de la mijlocul lunii martie, când a apărut Tom cu coşul gol şi ostenit, întorcându-se alene de la Ardwick. A fost foarte bucuros să-1 vadă pe Nat şi să se odihnească puţin alături de el pe ultima treaptă de la statuia ducelui Wellington, care era în faţa spitalului - era un băiat palid, slăbit, pipernicit, care mai mult ca sigur că nu va mai putea deveni vreodată un bărbat puternic şi voinic şi, totuşi, era un învingător la

Vî
fel de mare ca şi soldatul de deasupra lui; oamenii care treceau pe lângă el îl priveau doar ca pe un cerşetor zdrenţăros, dar îngerii din cer, care vedeau cu bucurie pocăinţa lui, ştiau că este un copil al lui Dumnezeu.
- Domnule Pendlebury, a spus Tom şovăielnic, dacă Dumnezeu este ca un Tată, mi-aş dori ca orice tată să semene mai mult cu Dumnezeu.
- Da, băiatul meu, a răspuns Nat, aşezând capul lui Suey la pieptul său, asta Ii cer şi eu întotdeauna lui Dumnezeu. Mi-ar plăcea să fiu la fel de blând, grijuliu şi iubitor cu cei micuţi, cum este El cu noi. Dumnezeu ştie că dacă se întâmplă vreodată să le spun un cuvânt dur, mă doare mai tare decât pe ei şi mă chinuie acest gând. Cred că El simte ceva asemănător. Lui nu-I place când trebuie să ne pedepsească, dar dacă suntem atât de neascultători şi îndărătnici, este nevoit să ne pedepsească.
- Credeţi, a spus Tom pe o voce joasă, că Dumnezeu ştie într-adevăr ce mâncăm, bem

şi cu ce ne îmbrăcăm?
- Da, poţi fi sigur, a răspuns Nat cu seninătate. Să nu ştiu eu că Alice are nevoie să-i fie peticite cizmele, că lui Polly îi trebuie o nouă rochiţă sau să nu mă îngrijorez de cina pe care o vom lua deseară? Nu aş fi un adevărat tată dacă nu aş observa cu grijă şi cu mare atenţie asemenea lucruri şi dacă nu aş încerca să găsesc o modalitate prin care acestea să fie asigurate. Bineînţeles că El nu ne aruncă pâine din cer; nu putem aştepta să avem totul într-un mod miraculos. Dar El ne împlineşte nevoile
447
prin ceilalţi - uite! Poate că eu vreau un peşte sau doi, iar tu vrei să vinzi câţiva peşti, aşa că noi ne împlinim unul altuia nevoile şi amândoi avem dorinţele împlinite. Apoi, o fetiţă vrea o rochiţă nouă, iar vânzătorul vrea să-i vândă una. Sau un om care doreşte chibrituri şi un băiat care vinde chibrituri. Aşa ne ajutăm unii pe alţii! Dumnezeu ştie că, dacă cel mai înţelept om din lume, cu cel mai mare cap, ar trebui să aibă grijă de oamenii din Manchester, cu siguranţă ar uita de o mulţime de lucruri. Ar uita de chibrituri, surcele, sau de cuiele în valoare de 10 peni, de cleiul pentru lipit sau de orice alt lucru de care nu ne putem lipsi; dar Domnul a lucrat în aşa fel încât toţi să ne înţelegem şi să ne descurcăm bine.
Ochii lui Nat s-au oprit asupra feţei supte a lui Tom şi a continuat cu mai mare înflăcărare:
- Unele lucruri nu le putem înţelege pe deplin, a spus el. Când am văzut prima dată un afiş, mi-a fost foarte greu că mă împac cu gândul că nu ştiu să citesc şi nu voi putea învăţa niciodată, Tom. Recunosc că este ceva greşit în mintea mea, pentru că întotdeauna confund literele R şi B şi niciodată nu îmi pot aminti dacă micuţa virgulă întoarsă este de la O sau de la Q. De aceea soţia mea obişnuia să rupă colţul de sus din dreapta afişelor mele, ca nu cumva să le lipesc invers şi să îmi pierd astfel slujba. Dar într-o noapte, la lumina focului slab din sobă, a rupt din greşeală celălalt colţ, chiar pe cel care nu trebuia, din stânga. Iar în dimineaţa următoare, când

448
am plecat, toate afişele de pe ziduri le-am lipit invers şi mă simţeam oarecum neliniştit în mintea mea, dar nu-mi puteam da seama de ce. Scrisul nu arăta bine, dar nu puteam spune de ce, pentru că nu ştiam să citesc; doar că eram neliniştit. De fiecare dată când lucrurile sunt supărătoare şi apăsătoare, mă gândesc că sunt ca şi afişele lipite invers. Nu le putem citi, dar poate că dacă am fi puţin mai înţelepţi, am putea da o explicaţie acestor lucruri, chiar dacă au fost puse cu susul în jos. Dar mai târziu ele se vor demonstra a fi corecte, iar noi le vom citi corect de la un capăt la altul.

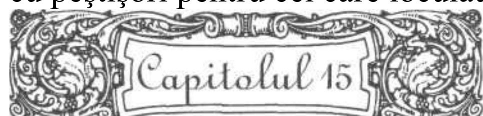

- Dumnezeu ne va învăţa să le citim, a încheiat Tom cu un zâmbet liniştit.
- Bineînţeles, a răspuns Nat. Aş da o liră ca să o pot învăţa pe Suey să citească. Textul care s-a citit la biserică duminică dimineaţa s-a numit astfel: „Şi ei vor fi învăţaţi de Dumnezeu". Fără-ndoială că El a ales să facă acest lucru, exact la fel cum mi-ar plăcea şi mie foarte mult să o învăţ pe Suey. Oh! Nu voi mai fi atât de neştiutor şi lipsit de învăţătură de acum înainte, Tom, iar tu nu vei mai fi bolnav şi flămând. Vom învăţa amândoi de la Dumnezeu, băiatul meu, şi afişele nu vor mai fi lipite invers.
- Nat, a spus Tom după o pauză, îmi e atât de dor de Phil cum nu mi-a fost niciodată. Dar tata mă urmăreşte şi îmi e teamă să merg să-1 văd la şcoală. Ieri i-am trimis printr-un băiat un măr pe care i l-am dat cu toată dragostea mea, dar nu l-am mai văzut de şase săptămâni.
- Ai dreptate, a spus Nat oftând, e greu pentru tine, Tom. Dar el e în siguranţă acolo şi, cine ştie? Poate că într-o zi tatăl tău va fi un om bun. Poate că dacă am înţelege acel afiş care este aşezat cu susul în jos, am vedea că undeva, la început, la mijloc sau la sfârşit el spune ceva de genul următor: „Aici tatăl lui Tom a devenit un om bun." Nu pot să o exprim în cuvinte. Ar fi nişte cuvinte extraordinare, nu-i aşa, Tom?
- Da, a spus Tom cu lacrimi în ochi, dacă tata devine un om bun, atunci toate suferinţele prin care am trecut nu vor fi în zadar.
Tom a rămas neclintit şi tăcut câteva minute, fără să observe mulţimea care trecea prin faţa lui, imaginân-du-şi ce mare bucurie era să ai ca tată un om bun. S-a simţit mult mai mângâiat şi întărit de cuvintele simple ale lui Nat decât s-ar fi bucurat de ospăţul la o masă

Capitolul 14

J20________________________

îmbelşugată, şi acum, pentru că ceasul de la spital a bătut ora două, i-a întins mâna lui Nat, a sărutat-o pe micuţa Suey şi s-a îndreptat grăbit spre piaţă ca să-şi umple coşul cu peştişori pentru cei care locuiau pe străzile din spate, în Ardwick.

ădejdea că într-o bună zi inima tatălui său se va schimba aşa cum s-a schimbat şi el 1-a ajutat pe Tom să îndure greutăţile şi sărăcia. Invidia cu care îl privea altădată înfometat pe tatăl său, atunci când acesta îşi savura mâncarea gustoasă, nu îl mai copleşea acum, iar supărarea lui ajunsă la culme în relaţia care-1 lega de un astfel de om s-a transformat în milă şi întristare pentru el. încetase să-I ceară Tatălui său ceresc să-1 pedepsească pe tatăl său pământesc, iar acum se ruga pentru el cu stăruinţă. Nu mai simţea niciun fel de răzvrătire interioară împotriva lui şi, atât cât era posibil, încerca să-1 asculte şi să-1 cinstească. Tom era nevoit să îndure şi să facă multe lucruri care intrau în conflict cu noile sentimente şi dorinţe ale inimii sale, dar era obligat să le facă pentru că tatăl lui îi poruncea. Unul dintre acestea a fost să renunţe să meargă la şcoala de seară şi, într-adevăr, era prea obositor acum să mai meargă seara atât de departe de casa lui, la şcoala unde obişnuia să meargă. Numai cu privire la ziua de duminică, o zi care considera că aparţine Tatălui ceresc, a refuzat să asculte de Haslam, şi nimic nu l-ar fi putut împiedica să împlinească poruncile pe care le găsise scrise în Biblie, de a ţine sfântă ziua de odihnă.

într-o seară, după ce-şi terminase lucrul şi citea un capitol din Biblia lui care se uzase foarte tare, în timp ce tatăl său stătea în faţa focului, fumându-şi pipa, acesta 1-a rugat să nu mai murmure cuvintele în şoaptă, ci să citească tare. Tocmai ajunsese la aceste versete, pe care Tom le-a citit cu o voce sfioasă şi liniştită.

Cine este omul acela dintre voi, care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? Sau, dacă-i cere un peşte, să-i dea un şarpe? Deci, dacă voi, care sunteţi răi, ştiţi să daţi daruri bune copiilor voştri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este î ceruri, va da lucruri bune celor ce î le cer!

in

- Ce înseamnă aceste cuvinte? a întrebat Haslam cu un surâs batjocoritor.
- Nu sunt sigur, a răspuns Tom timid. Dar cred că vor să spună că Dumnezeu este mult mai dispus să ne dea lucruri bune decât taţii de pe pământ. Spune: „Cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune celor ce I le cer!"
- Şi care este Tatăl tău din cer? a întrebat Haslam.
- Dumnezeu, a răspuns Tom.
- Un Tată bun, a continuat Haslam. Iar tu eşti drăguţ să-L numeşti Tată pe Dumnezeu. Ştie El că tu eşti zdrenţăros şi flămând? Uite de ce îl slujesc eu pe diavol, pentru că el e un stăpân mai bun. Cine se descurcă mai bine, eu sau tu?
- Eu, a răspuns Tom cu hotărâre.

- Tu! a rostit Haslam pe un ton batjocoritor. Cum adică?
- Chiar dacă sunt zdrenţăros şi flămând, sunt fericit, şi nimeni nu-mi poate lua fericirea, nici nu mi-o poate da. Tu niciodată nu ai putea să mă faci fericit, tată. într-o zi, când Dumnezeu va crede că este momentul potrivit, îmi va fi mai bine, iar eu trebuie doar să am răbdare. Dar dacă tu aştepţi, va veni doar judecata, necazul şi

mânia, când Dumnezeu va considera că e timpul să te pedepsească. Oh, tată, cât mi-aş dori să crezi şi tu ca mine!
- Ce să cred? a întrebat Haslam umplându-şi pipa din nou şi apăsând cărbunii din grătarul de la sobă cu cizmele lui grele.
- Nu pot să descriu exact în cuvinte, a răspuns Tom cu înflăcărare, dar voi încerca să-ţi spun totuşi. Chiar şi înainte să-mi pese de Dumnezeu sau să cunosc ceva despre El, El m-a iubit şi i-a trimis pe domnul Hope, pe domnul Banner şi pe Nat Pendlebury să-mi spună că Domnul Isus Cristos a venit în această lume ca să fie Mântuitorul meu şi prietenul meu, aşa cum Phil este fratele meu, iar dacă eu cred în El, Dumnezeu o să fie Tatăl meu, şi eu o să devin copilul Lui. Isus ne-a iubit atât de mult pe toţi încât a murit pentru fiecare dintre noi, la fel cum şi eu mi-aş da viaţa pentru micuţul Phil, iar acum S-a întors în cer ca să ne pregătească un loc. Trebuie doar să mai aştept puţin până mă va duce acasă. Tată, dacă ţi-ai pune încrederea în Isus, atunci Dumnezeu ar fi Tatăl tău.

***L* 45**

- Nu vreau nicium Tată, a spus Haslam înjurând. Pot să-mi port singur dle grijă şi voi aştepta judecata despre care vorbeşti. Dar îfl vreau pe băiatul meu Phil şi îl voi avea. Unde s-a dus?' Dacă nu-mi spui unde e, nu ştiu ce o să-ţi fac.
In ochii tatălui liicărea o privire duşmănoasă care 1-a cuprins pe Tom *d&* frică pentru un moment. Dar şi-a recăpătat repede cuirajul:
- Nu-mi e frică de tine, a spus el, iar ochii îi străluceau şi faţa îi era se?nină. Poate că tu crezi că nu mai e nimeni în cameră şşi suntem singuri. Dar Dumnezeu este aici şi vede tot ce facem, aude tot ce vorbim şi El mă poate apăra. Da,, El mă va apăra; sau, dacă este voia Lui ca tu să mă omcori peste noapte, El mă va lua acasă la El şi la Domnul Issus, iar eu Ii voi vedea faţa şi voi sta alături de îngerii Săii- Dumnezeu este aici, tată.
Ochii luminoşi şii pătrunzători ai lui Tom arătau de parcă vedeau mai mult decât vedea tatăl său, astfel că Haslam s-a uitat prim cameră simţind că i se face frică. S-a prăbuşit în scaumul din care sărise în sus mânios şi a încercat să fluiere o melodie veselă, dar sunetele tremurau. Astfel că şi-a luat din nou pipa şi a aşezat-o între buze:
- L-ai rugat vreodată pe Dumnezeu să-ţi dea unul dintre aceste lucruri bune pe care spui că ţi le dă? a întrebat el după o tăcere lungă.
- Da, a răspuns Tom liniştit.
- Le-ai primit vreodată? a întrebat el în batjocură.
425
- Da, sigur, a răspuns el, înainte să ştiu că El este Tatăl meu, îi ceream haine, mâncare şi bani iar El îmi dădea. Am avut două rânduri de haine bune, aşa cum mi-am dorit, şi multă mâncare, şi am avut şapte lire şi patru şilingi la cec. Toate acestea sunt lucruri bune,
nu?

Haslam s-a mulţumit să dea din cap în semn de aprobare.

- Dar în ultima vreme, a continuat Tom întorcându-şi ochii visători spre foc şi vorbind ca pentru el, de când ştiu că este Tatăl meu, se pare că nu pot să-i cer nimic, ci spun doar rugăciunea „Tatăl nostru". Obişnuiam să socotesc acele lucruri ca răsplată pentru că am fost bun şi credeam că Dumnezeu este ca un stăpân care mă va răsplăti. Dar acum totul este diferit. El este Tatăl meu! Şi nu vreau să-mi dea nimic altceva decât ceea ce crede El că e bine pentru mine. Atunci când va crede că este potrivit, El îmi va da mâncare şi haine. Se întâmpla să-mi vină în minte gânduri neobişnuite când eram la Liverpool şi înduram foame. Nu ştiam ce înseamnă, dar acum ştiu. Dacă El crede că cel mai bine pentru mine este să mă culc pe străzi şi să mor, nu îmi va fi frică, pentru că El mă va duce direct în rai.
- Asta Ii ceri tu Tatălui tău? a întrebat Haslam cu o voce batjocoritoare.
- Spun „Tatăl nostru", a răspuns Tom în acelaşi mod visător şi în şoaptă, ca pentru el, toată rugăciunea, cerând ca Numele Domnului să fie sfinţit şi să vină
-126
împărăţia Tatălui şi ca voia Lui să fie împlinită Apoi pentru el însuşi doar pentru pâinea de toate zilele, pentru iertarea păcatelor, pentru eliberarea de ispită şi de diavol. Haslam nu a mai spus nimic, dar după ce şi-a terminat de fumat pipa a împins scaunul, spunându-i fiului său că este un ipocrit ticălos, după care a plecat în treburile lui misterioase de noapte.
In locuinţa lui Tom nu mai era acum nimeni în afară de el, şi totuşi nu o simţea pustie sau singuratică. Era o cameră sărăcăcioasă, murdară, fără prea multă mobilă, cu pereţii mucegăiţi şi tencuiala căzută şi cu multe pete pe podeaua goală. Focul care mocnea abia lumina camera şi poate că era mai bine aşa decât o lumină mai puternică. Din camera de mai jos se auzeau râsete puternice şi gălăgie. Dar Tom, aplecându-se deasupra focului, cu ochii încă aţintiţi la tăciunii aprinşi, nu auzea şi nu vedea nimic din jurul lui. Nu-şi putea exprima gândurile, dar, aşa cum a spus, gânduri şi imagini neobişnuite îi treceau prin minte. Odinioară fusese cuprins de groază la gândul că Dumnezeu îl vedea întotdeauna, şi acesta era singurul gând care stăruia în mintea lui cu privire la Dumnezeu; era acel adevăr care-1 preocupa şi care avea cea mai puternică autoritate în viaţa lui. Era precum biata roabă fugară, Hagar, pe care îngerul a găsit-o în pustiu, iar ea a chemat Numele Domnului căruia Ii vorbea: „Dumnezeul care mă vede". Odinioară se înfiora şi suferea când se gândea la Dumnezeu şi, dacă ar fi fost posibil, ar fi încercat să scape de privirea
e)t/uxda/
Lui. Dar de când L-a cunoscut ca Tată, gândul la prezenţa Lui veşnică i-a transformat viaţa într-o bucurie şi slujire solemnă. Pe când citea sârguincios din Biblia lui uzată, a descoperit aceste cuvinte ale Mântuitorului: „Şi pe Mine Mă veţi lăsa singur, dar nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine" (Ioan 16:32).
Tom s-a gândit că şi el putea spune la fel şi, deseori, când stătea singur în camera întunecoasă, când se adăpostea de ploile de primăvară sub vreo alee acoperită sau îşi odihnea trupul frânt de oboseală pe scările unei case pustii, acest verset îi revenea în minte cu o asemenea dulceaţă şi putere pe care nimeni altcineva nu putea să i le dea, nici să-i înlăture tristeţea provocată de tatăl său păcătos, sau de slăbiciunea şi sărăcia lui, şi îşi spunea: „Totuşi, nu sunt singur, pentru că Tatăl meu este cu mine."

Marea zi de sărbătoare anuală a celor din Lanca-shire era săptămâna Rusaliilor, pe care fiecare bărbat, femeie şi copil din zonele industriale de bumbac o considerau un drept al lor stabilit de mult, care le aducea o mare bucurie. In săptămâna Rusaliilor, care a căzut târziu în acel an, lui Tom i se pregătise o surpriză plăcută, pentru că dimineaţa devreme Joey Pen-dlebury a venit la el cu o legătură sub braţ pe care putea vedea scrisul cunoscut al lui Banner: „Pentru Thomas Haslam, cu cele mai bune urări, de la R. Banner."

In pachet se aflau un rând de haine noi, frumoase, bine croite şi rezistente şi o pereche de pantofi din aceia de care Tom nu mai purtase din momentul când tatăl lui îi vânduse hainele pe care le avusese înainte de plecarea lui nesăbuită spre Liverpool. La vederea lor Tom a plâns de bucurie, apoi s-a grăbit să se îmbrace ca să meargă la biserica la care mergea şi Banner. Banner stătea în faţa uşii de la biserică în uniforma sa, aşteptând să se adune întreaga adunare, iar Tom 1-a luat de mână şi s-a uitat la el, dar de uimire nu putea să spună nimic. Cât despre Banner, nu mai avea acea poziţie rigidă şi, dregându-şi glasul, 1-a poftit înăuntru să se aşeze pe banca din faţă, de la balcon, unde s-a aşezat şi el când
şi-a terminat treaba. Tom stătea aproape de orgă, iar sunetele, ce răsunau cu putere umplând întreaga biserică şi ajungând până la urechea sa, îl făceau să tremure de emoţie. Dar fiorii pe care-i simţea nu erau de frică, ci de plăcere, şi în scurt timp, vocea sa, slabă, dar limpede, s-a alăturat în melodie şi cântare şi era copleşit de fericire.

Dar îl mai aştepta o surpriză, care anticipa o plăcere de nedescris. Când au ieşit din biserică, Banner i-a dat un bilet cu care joia următoare putea să meargă împreună cu cei de la şcoala lui Phil la Alderley, la aproximativ 20 de mile de Manchester. Directorul şcolii îi dăduse voie lui Tom să meargă cu ei şi urmau să pornească la ora cinci şi jumătate dimineaţa şi să petreacă toată ziua la ţară. Tom s-a uitat la bilet cu un sentiment aproape de reverenţă şi simţea că n-o să poată închide ochii toată noaptea gândindu-se la bucuria ce-1 aştepta.

A fost o mare bucurie în dimineaţa Rusaliilor. Toţi învăţătorii şi copiii de la Şcoala Duminicală care mergeau la biserica din Manchester şi Salford aveau obiceiul să formeze un alai de la şcolile lor şi să meargă în pas de marş cu muzică şi drapele pe străzi, până se întâlneau cu toţii la piaţa St. Ana, aproape de centrul oraşului; acolo formau un alai mare care urma să înainteze prin mulţimea mare de spectatori până la catedrală, unde o dată pe an se uneau în rugăciune către Dumnezeu. Tom s-a trezit la revărsatul zorilor, dar oraşul se trezise la viaţă înaintea lui, iar soarele care se zărea printre nori strălucea răspândindu-şi razele pe străzile aglomerate,

cuprinse de agitaţie şi veselie. Mai târziu, când dimineaţa a trecut încet, sunetul îndepărtat al muzicii se putea auzi pretutindeni, şi de pe străzi coborau şiruri lungi de

copii frumos îmbrăcaţi, salutând cu steagurile pe cei pe care-i întâlneau în calea lor şi înaintând în pas de marş odată cu orchestra. Tom încerca să se strecoare într-un colţ din piaţa St. Ana din care să poată vedea mai bine copii, dar nu reuşea, căci două rânduri de poliţişti erau aliniaţi pe o parte şi pe cealaltă a drumului, iar la cuvântul comandantului fiecare rând înainta în marş, străbătând fiecare colţ în care erau spectatori şi dându-i la o parte pentru a face loc grupurilor de la şcolile duminicale. Tom a fost dat la o parte odată cu mulţimea, aşa că s-a grăbit să găsească un loc potrivit pe strada de la catedrală, unde urma să treacă întreaga procesiune prin faţa lui, pentru că îşi dorea foarte mult să-l vadă pe micuţul Phil cum mergea în pas de marş cu prietenii săi, colegii de la şcoala din Ardwick.
Tom a găsit în cele din urmă un loc potrivit lângă zidurile catedralei, unde a reuşit să se aşeze înainte ca mulţimea de oameni să se adune, pentru că erau atât de mulţi, de parcă toţi locuitorii din Manchester au ieşit să vadă marşul copiilor. în cele din urmă, alaiul a trecut pe lângă mulţime, pe un drum din care mulţimea fusese dată la o parte de către poliţie, şi elevii înaintau în şir, iar Tom îi putea vedea acum de aproape. Erau cei de la Şcoala Ardwick Ragged, cu o formaţie de muzică în care cântau chiar băieţii, şi toţi oamenii au exclamat

uimiţi la vederea acestor copii care au fost salvaţi din viciul, sărăcia şi analfabetismul de pe stradă. Tom nu putea vedea foarte bine, dar inima îi bătea triumfătoare şi, printre lacrimi, a zărit părul frumos al micuţului Phil şi chipul lui plăcut. In cele din urmă, când a văzut că şi Phil îl observase, şi-a ridicat şapca în aer strigând cât a putut de tare în agitaţie din jur: „Hei, Phil! Micuţule Phil!"
- Deci aici este micuţul Phil! s-a auzit o voce la urechea sa, cuvinte care i-au curmat brusc bucuria din inimă, iar faţa i-a pălit.
Vocea care se auzise în spatele său era a tatălui, care se uita cu ochii înflăcăraţi la băieţii de la Şcoala Ragged exact în clipa când Phil, care era cel mai mic şi ultimul dintre băieţi, 1-a văzut pe Tom şi i-a făcut semn bucuros, înainte ca Tom să poată spune ceva, tatăl lui s-a amestecat în mulţime şi a dispărut; dar micuţul Phil îşi întorcea mereu în spate faţa lui luminoasă. Cât despre Tom, toată gloria zilei şi strălucirea spectacolului s-au spulberat într-o clipă şi în mintea lui stăruia acum doar teama pentru Phil. Dacă tatăl lui va insista să-l ia de la şcoală, aceasta va fi o schimbare îngrozitoare în viaţa micuţului! Tom înfrunta nenorocirea şi lipsurile, răul pe care-1 vedea şi-1 auzea, dar simţea că nu putea suporta gândul ca şi Phil să le cunoască. Se cutremura la gândul că Phil ar putea auzi vorbele păcătoase pe care le auzea el şi ar putea vedea răutăţile pe care el era silit să le vadă. Tom nu a spus nimic despre suferinţa lui nici măcar lui

Nat Pendlebury şi Alice, şi cu atât mai puţin i-ar fi spus lui Banner despre comportamentul rău al tatălui său. Dar decât să-1 vadă pe micuţul Phil adus în locuinţa strâmtă ca să stea cu ei - mai degrabă l-ar fi urmat în mormânt.
Muzica încă se auzea, iar steagurile fluturau, dar Tom nu mai auzea nimic în jurul lui. I-a cedat locul unui băiat care de mult îl împingea şi a pornit spre casă cu teamă în suflet, dar în acelaşi timp cu speranţa că îl va găsi acolo pe tatăl său. Dar cum Haslam nu era acasă, Tom şi-a luat coşul şi, cu inima plină de tristeţe, s-a îndreptat către piaţă

ca să-şi facă proviziile. Trebuia să le asigure clienţilor săi hrana, oricât de împovărată îi era inima, astfel că şi-a văzut cu mare greutate de drumul său, până seara. Haslam încă nu venise acasă când a ajuns el şi, în ciuda descurajării sale, Tom a adormit de oboseală şi nu 1-a auzit pe tatăl lui care s-a întors în toiul nopţii.
Dar în următoarea zi, Tom simţea că nu poate să plece la muncă până când nu afla ce are de gând tatăl lui să facă în privinţa micuţului Phil. Nu părea a fi un moment favorabil să discute cu tatăl lui pentru că acesta băuse mult în acea noapte şi se simţea rău. Dar nu putea să plece, căci se gândea cu teamă că s-ar putea să-1 găsească pe Phil în locuinţa lor strâmtă şi murdară seara când se va întoarce acasă.
- Tată, a spus el, tată, vezi ce bine îi este micuţului Phil! Este îmbrăcat frumos, are hrană bună, învaţă, şi

-133

toate acestea fără să plătească nimic! Lasă-1 să rămână la şcoală şi nu-1 pune să lucreze. Te va costa o mulţime de bani dacă pleacă de acolo.
- îl voi scoate de acolo! a spus Haslam. II voi scoate şi îmi va fi de folos căci tu nu valorezi nimic pentru mine. Cine are cel mai mare drept asupra băiatului dacă nu tatăl lui? Preotul îi va spune poliţistului că m-am schimbat şi că sunt în stare să-mi cresc copilul. îl pot învăţa să cânte psalmi şi să spună rugăciuni la fel de bine ca oricare dintre ei. Eu sunt cel care trebuie să-1 educe pe micuţul Phil. Este un copil mai bine îngrijit şi mai radios decât a fost vreodată! O să fac un bărbat din el! Vreau să ştiu cine 1-a dus la şcoală!
- Domnul Worthington, a răspuns Tom, cu speranţa slabă că la auzul acestui nume tatăl îşi va schimba gândul. La fabrica domnului Worthington este paznic domnul Pendlebury.
- Worthington! a strigat Haslam. Dar el este cel care m-a condamnat la 10 ani de închisoare, şi fratele soţiei lui - Hope - aşa îl cheamă - i-a ridicat pe judecător şi pe juraţi împotriva mea; dacă nu era el nu aş fi fost închis. Se vor cam supăra când vor auzi că-1 scot pe Phil de la şcoală, deşi nu acesta este modul în care vreau să mă răzbun. M-ai ajutat să hotărăsc ce voi face, băiatul meu.
- Oh, tată! a spus Tom căzând în genunchi, ascul-tă-mă şi pe mine măcar o dată. Nu-1 aduce pe micuţul Phil aici! Nu-1 învăţa să înjure, să fure şi să bea! Dacă-1

46

laşi acolo unde este, o să fac tot ce vrei! Sunt gata chiar să devin hoţ din nou pentru ca micuţul Phil să aibă şansa să crească în condiţii bune.
- Scoală-te, netotule! i-a strigat Haslam, pleacă. Phil este fiul meu şi o să stea cu mine. Dacă nimănui nu i-ar fi plăcut de el, l-ar fi aruncat în braţele mele ca să am grijă de el. Nu vor putea să-mi facă nimic dacă-1 voi scoate dintr-o şcoală de corecţie, şi chiar aşa am de gând să fac. îmi va fi mult mai folositor decât îmi eşti tu; pentru că tu ai o înfăţişare vrednică de dispreţ, de condamnat.
- Atunci, a spus Tom cu chipul palid, dar hotărât, să ştii că dacă tu îl vei aduce pe Phil aici, şi eu îi voi spune domnului Banner tot adevărul despre tine. Ii voi spune că în fiecare noapte pleci de acasă şi că nu te-ai schimbat aşa cum te lauzi. El mă va crede şi poate că va determina justiţia să spună că nu eşti potrivit să ai grijă de micuţul Phil. Nu vreau să fac asta, tată, dar în clipa în care îl voi vedea pe micul Phil în această cameră, mă voi duce direct la domnul Banner.

Pe chipul lui Haslam apăruse o expresie încurcată şi răutăcioasă şi, după câteva momente de tăcere, a început să vorbească pe un ton liniştit şi împăciuitor. A spus că îl va mai lăsa o vreme pe Phil la şcoală, dar că trebuie să meargă să-1 vadă şi să-i spună că este tatăl lui, căci poate că nu era fericit acolo, şi atunci Tom nu se va putea împotrivi să-1 scoată de acolo. Tom îşi imaginase că va putea locui într-o casă liniştită cu un tată bun şi cu micuţul Phil, care va deveni sub ochii lui un om bun

şi deştept. Dar acesta fusese doar un vis şi, cu un oftat de regret amestecat cu mulţumire, i-a urat tatălui său o dimineaţă bună şi a plecat şi de această dată cu inima uşurată.

ra o dimineaţă atât de senină, de parcă soarele s-ar fi bucurat şi el de săptămâna Rusaliilor, când Tom, cu băieţii şi fetele de la Şcoala Ardwick, au mers în procesiune la gara din Longsight, unde urmau să ia un tren care să-i ducă la Alderley. Erau mai multe şcoli care mergeau cu trenurile înspre aceeaşi destinaţie, şi peste tot domnea o atmosferă de sărbătoare care se putea să fi fost adusă de aerul proaspăt şi de lumina soarelui. Phil 1-a luat pe Tom de mână şi cu o privire ce radia de bucurie, iar pe chipul lui Tom nu se mai vedea mâhnirea grijii şi a gândurilor obişnuite, căreia îi luase locul un zâmbet luminos. în scurtă vreme au pornit la drum şi priveau cum în urma lor rămân pajiştile şi lanurile de porumb verde; Tom nu mai văzuse până acum asemenea câmpii, pentru că la ultima săptămână a Rusaliilor, dragostea lui pentru bani fusese prea mare ca să-i permită să renunţe o zi la vânzarea lui şi să cheltuiască vreo câţiva şilingi pentru a se bucura de această sărbătoare. Pe la şase şi jumătate dimineaţa, când oamenii de la ţară se duceau să mulgă vacile de pe păşuni, în prospeţimea şi aerul răcoros al zorilor, au ajuns la Alderley, de unde în cântec vesel de fanfară au pornit la pas de marş prin sat, până au ajuns la o fermă unde îi aştepta micul dejun cu pâine şi lapte. Pentru Tom era o mare sărbătoare şi era nespus de bucuros că Phil, cu chipul lui frumos, mergea în marş alături de el ţinându-1 de mână, şi de nenumărate ori i-a mulţumit lui Dumnezeu în adâncul inimii lui că tatăl lui nu va îndrăzni să-1 ia de la şcoală.

Imediat după ce au terminat de mâncat micul dejun erau liberi să facă ce voiau până la amiază, când trebuiau să se întoarcă pentru a lua masa de prânz. Bucuria zilei creştea tot mai mult. Toţi cei din familia Pendlebury au sosit şi ei cu un alt tren, iar Tom şi Phil au hotărât să se plimbe cu toţii. Au hoinărit pe aleile umbroase, unde de o parte şi de alta copacii aruncau pe cărare lumini şi umbre care se jucau neobosite, cu atâta viaţă, încât lui Tom şi lui Alice nu le venea să calce pe pământ de teamă să nu le rănească. Dar cei mici se auzeau alergând după razele de soare şi după umbrele de pe alei cu strigăte de veselie şi încercau să calce pe ele în bucuria lor. Ici şi colo gardul viu părea a fi încărcat de zăpadă de la belşugul de flori şi fiecare adiere a vântului scutura pe iarbă petalele lor uşoare ca nişte fulgi. Şi ce vânt adia! Nu mai era vântul ascuţit de martie, care pătrundea prin hainele subţiri ale lui Tom, sau cel dintr-o zi posomorâtă de noiembrie, ci era adierea plăcută a unei zile însorite de iunie. Vântul parcă şoptea

foşnăind blând prin frunzele tinere, care nu fuseseră încă prăfuite şi arse de uscăciunea verii, aplecând uşor firele înalte de iarbă care creşteau repede pentru recolta de fân şi dând

-138

\1

la o parte cu gingăşie floarea delicată a pomilor fructiferi. De asemenea, aducea cu el parfumul florilor de câmp, de clopoţei, ciuboţica cucului şi caprifoi, a căror mireasmă ajungea până la ei. Se juca uşor cu panglica lui Alice şi cu cârlionţii încâlciţi ai lui Phil şi sufla un aer răcoros pe tâmplele lui Tom, care îl duruseră de atâtea ori din cauza greutăţii coşului. Era o atmosferă care te făcea să uiţi de fumul şi de aerul irespirabil din oraş, iar pentru Tom era aproape ca o durere plăcută să respire aerul proaspăt, dulce şi curat de la ţară. II inspira cu atâta poftă ca şi un om însetat într-un deşert arzător care îşi astâmpără setea dintr-un izvor de apă rece.

In cele din urmă au ajuns într-o pădure unde copacii foarte frumoşi crescuseră ani la rând şi, deşi fuseseră îngrijiţi şi supravegheaţi cu grijă, au fost lăsaţi să crească în mod natural. Aici umbra era mai deasă pentru că, deasupra, crengile formau o boltă care adăpostea de căldura tot mai mare a soarelui de dimineaţă, iar sub picioarele lor se întindea un covor de iarbă, presărată cu margarete şi muşchi, în care picioarele lor se cufundau uşor şi fără zgomot. Din când în când ajungeau pe văi înguste în ale căror adâncituri creşteau ferigi înalte şi pe ale căror povârnişuri copiii se rostogoleau râzând în hohote. Uneori, în faţa lor apăreau luminişuri care se întindeau departe, ca şi lungile coridoare ale marilor catedrale, cu crengile arcuindu-se şi îmbinându-se deasupra capetelor lor, de parcă locurile acelea erau croite ca să poată trece pe acolo nişte făpturi uriaşe, sau ca

AM;

439

să formeze un alai cu bannere şi steaguri care se ridicau în înaltul cerului. Cei mici alergau în jos pe aceste alei, strigând la veveriţele din copaci şi la păsările care zburau lin deasupra crengilor înalte, în timp ce Nat şi Alice înaintau tăcuţi, alături de Tom, care ofta des de o plăcere profundă şi de neexprimat.

M

După o vreme s-au aşezat pe jos, însă nu ca să se odihnească, pentru că nu se simţeau deloc obosiţi, ci ca să se bucure de minunăţia acelor locuri. în locul acela copacii nu erau atât de deşi, iar cerul albastru era acoperit de norişori, brăzdat ici şi colo de straturi uşoare, subţiri, care făceau ca în spatele lor cerul să pară şi mai albastru, întinzându-se deasupra culmilor verzi ale stejarilor şi ulmilor. Am spus că nu se simţeau deloc obosiţi, însă Tom era epuizat - dacă sentimentul de plăcere şi relaxare poate fi numit epuizare. Stătea pe iarba moale cu faţa spre cer, clipind din ochi odată cu umbrele frunzelor care coborau şi urcau jucându-se pe pleoapele lui. Nu-şi dădea seama dacă era treaz sau visa; dar nu mai avusese un asemenea vis înainte. Se făcuse o linişte deplină, căci Nat şi copiii porniseră hoinari în căutarea unor noi plăceri, şi doar Alice şi Phil rămăseseră în urmă, amândoi dornici să petreacă alături de Tom acea zi. Se auzea freamătul plăcut al frunzelor şi cântecul îndepărtat al cucului, şi din când în când, râsetele celorlalţi; nu era nici urmă de gălăgia stridentă a vieţii tumultuoase de la oraş, unde munceau din greu - nici zăngănitul roţilor, nici învârtitul maşinăriilor; Tom stătea întins, cu mâna lui Phil sprijinită pe capul lui, iar Alice în apropiere, într-un loc unde Tom o putea vedea atunci când era nevoit să-şi deschidă ochii din cauza vreun fir de păr care-i intra în ochi. Dar nu-şi dădea seama dacă era treaz sau dacă visează.

Vrt

- Alice, a spus el în cele din urmă încet, de teamă să nu se trezească şi să descopere că visează, Alice, crezi că în cer o să fie ca aici?

- Da, poate, a răspuns ea încet. Numai că acolo II vom vedea pe Dumnezeu, vom auzi îngerii cântând la harpă, iar muzica aceea va fi mai dulce decât ciripitul păsărilor, şi poate că oriunde ne vom uita vom vedea faţa lui Dumnezeu care ne zâmbeşte mereu. In cer va fi mult mai bine decât aici, Tom.

Tom încă mai stătea întins, uitându-se fix la cerul albastru, atât de îndepărtat, şi în timp ce se uita, un zâmbet larg şi blând s-a aşternut pe chipul lui, la vederea căruia Alice şi Phil au observat miraţi frumuseţea neobişnuită ce i-a schimbat deodată înfăţişarea pe care foamea şi lipsurile îndurate lăsaseră urme adânci, iar Phil s-a aplecat şi a sărutat fruntea încreţită.
- Ah! a spus Tom la fel de încet, El ne zâmbeşte acum. Dumnezeu ne zâmbeşte! Niciodată nu l-am văzut pe tata zâmbindu-mi, niciodată. Dar Dumnezeu ne iubeşte atât de mult! Totuşi, nu-mi pare rău că trebuie să mă întorc în Manchester! O vreme m-am gândit că aş vrea să rămân aici pentru totdeauna şi să nu mă mai întorc la muncă, în zgomotul acela - mă oboseşte, îmi provoacă dureri de cap, dar aici este aşa de linişte şi de bine. Dar acum, dacă Dumnezeu îmi va mai zâmbi doar o dată, aş accepta să mă duc şi la închisoare sau într-o casă de copii şi să aştept să vină timpul ca El să mă ia de acolo. Sunt mulţumit acum!

- Ţi-ar plăcea să locuieşti aici la ţară? a întrebat Alice.
- Da, a murmurat Tom, dacă El ar vrea acest lucru. Dar nu îmi fac griji pentru asta acum. El va alege ce este cel mai bine pentru mine. într-un fel, în cer va fi ca şi aici, Alice. Nu ştiu nimic despre cer: nu ştiu de unde vine vântul, sau ce face ca soarele să strălucească, ca iarba să crească şi ca florile să răsară din iarbă - doar că este lucrarea lui Dumnezeu. Nu ştiu cum le numeşte Dumnezeu pe toate acestea, ştiu doar că El le-a făcut şi sunt frumoase - atât de frumoase! Iar în cer va fi la fel! Nu voi şti nimic când voi ajunge acolo, ci doar că Dumnezeu le-a făcut pe toate şi că El cunoaşte numele fiecărui înger. El îmi va cunoaşte numele şi II voi auzi cum mă va chema, iar eu Ii voi răspunde şi II voi numi „Tată".
- Tom, spuse Alice cu o oarecare nelinişte în glas, tu II iubeşti pe Dumnezeu mai mult decât mine.
- Nu, nu! a răspuns Tom cu entuziasm, şi chipul Lui avea acelaşi zâmbet plăcut. Tu II iubeşti de mai multă vreme decât mine, iar tu n-ai fost niciodată atât de păcătoasă cum sunt eu. Tu mergeai la Şcoala Duminicală când erai micuţă şi niciodată nu ai înjurat, nu ai furat, nici nu ai spus vreo minciună. Mie Dumnezeu mi-a iertat mai multe păcate decât ţie. Dar cred că El ne iubeşte pe toţi la fel - pe toţi cei care cred în Domnul Isus. Tatăl tău nu iubeşte pe unul dintre copiii săi mai mult decât pe celălalt, şi la fel este şi Dumnezeu. Tu eşti cea care L-a slujit şi L-a iubit de mai mult timp pe Dumnezeu, iar eu trebuie să mă străduiesc să recuperez timpul pierdut. Ar trebui să-L iubesc pe Dumnezeu mai mult decât tine, pentru că eu am fost un hoţ; şi tatăl meu a fost hoţ.
- Te gândeşti des la Dumnezeu? a întrebat Alice calmă.
- El este întotdeauna aici, a spus Tom ducând mâna micuţului Phil la pieptul său şi apăsând-o pe inimă. El îmi vorbeşte mereu, şi uneori, ascultând vocea Lui, uit că sunt pe stradă şi merg înainte fără să văd şi să aud nimic în jurul meu. Alice, dacă nu ai nimic altceva în lume, nimic în afară de Dumnezeu, nu poţi să nu te gândeşti des la EL Nu ştiu multe despre El, dar în fiecare zi mai învăţ câte ceva. Gândurile îmi vin în

minte de la El: nu ştiu să spun cum se întâmplă asta. Gândurile îmi vin atunci când citesc din Biblie sau mă rog, dar oriunde mă duc, parcă aud o voce care mă învaţă despre El. Ce poate fi, Alice?
- Cred că este Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, a răspuns Alice cu chipul gânditor şi plecat. Isus a spus: „Eu voi ruga pe Tatăl, şi El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac; şi anume, Duhul adevărului, pe care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede şi nu-L cunoaşte; dar voi II cunoaşteţi, căci rămâne cu voi, şi va fi în voi."
- Da, a spus Tom cu bucurie. înseamnă că Isus S-a rugat ca Tatăl să-mi trimită un Mângâietor! Acum înţeleg! Iar El locuieşte în mine şi este cu mine; de aceea gândurile vin de la El. El este şi cu tine, Alice, şi cu tatăl tău.
- Nu întotdeauna, a răspuns Alice cu lacrimi în ochi. Biblia spune că noi II putem întrista pe Duhul, iar eu II întristez de multe ori, de aceea El mă părăseşte pentru o vreme. Tom, îmi doresc să-L iubesc şi eu pe Dumnezeu ca tine.
- Eu cred că-L iubeşti, a răspuns Tom cu blândeţe. Ştii, pentru mine e ceva nou. II iubesc pe Dumnezeu doar când mă gândesc că El mă iubeşte pe mine. Nu pot să nu-L iubesc şi eu. Da, cerul seamănă într-un fel cu acest loc. Eu nu voi putea şti totul despre cer, dar Dumnezeu, care le ştie pe toate, mă cunoaşte şi pe mine.
S-au cufundat din nou în tăcere ascultând ciripitul păsărilor şi cu privirea la copacii din jur. Era adevărat ce spunea Tom: ei nu înţelegeau cântecul păsărilor, nici nu cunoşteau numele copacilor şi al florilor din jurul lor; dar Dumnezeu le-a creat pe toate şi toate sunt bune. Priveliştea îl umplea de o bucurie şi pace neobişnuite, iar pentru trupul şi duhul frânt al lui Tom era un loc de odihnă încântător. Nu-i venea să se ridice de acolo ca să se plimbe sau să cutreiere locurile în căutarea unor noi bucurii. A preferat să se cufunde în odihna aceea plăcută, iar micuţul Phil şi Alice au rămas cu credincioşie lângă el, până când a venit timpul să meargă la fermă.
La lăsarea serii, după ce şi-a luat rămas-bun de la familia Pendlebury la colţul Străzii Pelerinului, Tom şi-a

145

îndreptat paşii către curtea mică şi neîngrijită unde locuia împreună cu tatăl său, fredonând încet, cu o voce blândă, două versuri dintr-o cântare pe care o cântaseră copiii de la Şcoala Ardwick înainte să plece din Alderley. Acestea erau versurile:
întotdeauna cu Domnul!
Amin, *aşa să fie! în această promisiune este viaţa din moarte;*
Aceasta este nemurire.
Aici în trupul limitat,
Departe de El rătăcesc; Dar cu fiecare noapte în care trupul istovit nu-l odihnesc?
Şi cu fiecare zi mă apropii tot mai mult de Casa Tatălui ceresc.

ând petrecerea şi starea de beţie din săptămâna Rusaliilor s-au sfârşit, Haslam a plecat imediat, aşa cum ameninţase, la şcoala din Ardwick Green unde a cerut într-un mod politicos, dar ferm să-1 vadă pe fiul său. Ştia că poate să-1 ia acasă, pentru că Phil nu

se afla acolo prin decizie judecătorească, ca mulţi alţi băieţi. Dar nu dorea să-1 provoace pe Tom saşi pună în aplicare ameninţarea sau să atragă asupra lui atenţia neplăcută a lui Banner ori a poliţiei. Directorului şcolii s-a prezentat ca fiind un mecanic decent, care şi-a regretat comportamentul rău încă din timpul când se afla în închisoare. Cu Phil Haslam s-a comportat cu atâta afecţiune încât a câştigat cu uşurinţă inima simplă a copilului, iar Phil s-a agăţat de el cu dragoste când a venit timpul să plece. Directorului i s-a părut firească dorinţa lui Haslam ca băiatul să-şi petreacă timpul liber acasă, în loc să meargă pe Strada Pelerinului, şi chiar Banner, când a auzit vorbindu-se despre aceasta nu a putut obiecta, deşi prin minte îi trecea uneori o vagă presimţire că Haslam nu era ceea ce voia să pară.
Nu ştiu dacă să numesc vizita lui Phil acasă o plăcere sau o durere pentru Tom. Se bucura nespus să-1 vadă din nou pe micuţul Phil atât de des, să asculte întâmplările pe care acesta le povestea de la şcoală şi să observe ce progres rapid făcea la scriere, citire, pentru că îl întrecuse cu mult pe Tom, iar acum îl putea învăţa multe lucruri pe care el nu le ştia. Dar această plăcere era umbrită de o mare durere, pentru că tatăl avea o mare influenţă asupra copilului, pe care îl răsfăţa mereu şi-i făcea pe plac, astfel că în scurt timp micuţul Phil a început să fie destul de încrezut şi încăpăţânat. Mai mult decât atât, curând a început să-i placă să guste din băutura spirtoasă cu care Haslam îl îmbia şi asculta cu un interes copilăresc cum se lăuda şi se mândrea Haslam cu viaţa lui plină de aventură sau cu modul în care a reuşit să scape de pedepsele meritate pentru infracţiunile sale. Rareori se întâmpla ca Tom să fie acasă atunci când venea Phil în vizită, pentru că lucra până seara târziu. Dar putea vedea cu tristeţe schimbarea care se petrecea în viaţa fratelui său mai mic şi, în suferinţa şi teama care-i copleşeau sufletul, nu o dată s-a rugat Tatălui din cer să-1 ia pe Phil de pe pământ în siguranţa şi curăţia din cer.
Intr-o seară pe care Phil o petrecea cu tatăl său şi cu Tom, în timp ce acesta le citea un capitol din Biblie arătându-le cât de bine a învăţat să citească, deodată s-a auzit un ciocănit puternic la uşă, şi când Tom s-a grăbit să deschidă, a văzut că în faţa uşii stăteau doamna Worthington şi Nat Pendlebury, însoţiţi de un domn străin. Priveliştea pe care o aveau înaintea ochilor aceşti trei vizitatori era plăcută. înăuntru, Haslam era aşezat

jos cu micuţul Phil pe genunchi, iar în faţa lor, pe o măsuţă, stătea Biblia deschisă şi, chiar dacă odaia era sărăcăcioasă şi murdară, doamna Worthington şi-a amintit că în casă nu era nicio femeie care să facă ordine şi să se ocupe de ea. Tom a putut vedea cum pe chipul tatălui său apăruse o expresie de teamă şi ură când s-a ridicat încet de pe scaun, neştiind ce să facă sau să spună, dar domnul care-o însoţea pe doamna Worthington s-a apropiat de el întinzându-i mâna:

- Să dăm mâna, a spus el pe un ton prietenos. Am veşti bune pentru tine, Haslam, aş vrea să uităm tot ce a fost înainte. Iţi aminteşti de domnul Ross, nu-i aşa?
- Preotul de la închisoare, domnule? Nu! a răspuns Haslam.
- M-am întâlnit ieri cu el, a continuat domnul. A luat cina cu mine şi soţia mea la Knutsford. A spus numai lucruri bune despre tine şi amândoi ne-am bucurat mult să le auzim. L-am luat pe Pendlebury cu noi ca să vedem unde locuieşti şi el ne spune acelaşi lucru despre tine. Ai un loc stabil de muncă?
- Nu, domnule, a răspuns Haslam cu umilinţă. Totul este împotriva mea. Nu prea mulţi directori ar angaja un om care a fost închis, iar eu nu aş putea lucra undeva fără să spun mai întâi adevărul despre mine.
- Foarte bine, bunul meu tovarăş, a spus domnul Worthington. Este foarte bine să ni sincer. Ştiu totul despre tine, Haslam, şi aş vrea să nu mai ne duşmănie între noi ca în trecut, ci să uităm ce-a fost. Ai un băiat
bun aici, pe care doamna Worthington îl îndrăgeşte mult; vrem să-1 vedem că-i va merge bine în viaţă. Iar domnul Banner vorbeşte frumos despre Tom. Dar cred că este greu să vă descurcaţi dacă nu ai o slujbă permanentă. Aveţi nevoie de un loc de muncă şi salariu stabil ca să fiţi în siguranţă.
- Da, domnule, a răspuns Haslam, pentru că Tom câştigă foarte puţin, dar ne descurcăm. Ne mulţumim cu puţină mâncare, iar chiria nu costă mult. Nu îndrăznesc s-o poftesc pe doamna să ia loc într-un loc sărăcăcios ca acesta. Dar să ştiţi că am fost odată un om respectabil şi muncitor.
- Atunci, a spus domnul Worthington, poţi fi din nou un astfel de om, Haslam. Uite de ce am venit la tine în această seară. La fabrica mea există un post liber de tâmplar pe o perioadă nedeterminată. Eşti de acord să-1 primeşti?
- Se poate? a întrebat Haslam cu o licărire ciudată în ochi, da, bineînţeles! Vă mulţumesc foarte mult, domnule, că îmi oferiţi din nou şansa să lucrez la vechea fabrică. Niciodată nu aţi încetat să fiţi bun cu mine. Aţi fost bun să mă trimiteţi la închisoare, în curând vor fi nouă ani de zile de atunci, nu voi uita niciodată. Nu m-aş şi schimbat dacă nu aţi fi fost dumneavoastră şi domnul Hope.
- Şi un preot bun, a adăugat doamna Worthington. Dar trebuie să uităm ce a fost, Haslam, şi să ne amintim doar de zilele bune. Uite, Phil este un elev bun - unul

450

48

dintre cei mai buni băieţi de la şcoala din Ardwick, aşa îmi spune directorul.
- Da, doamnă, a răspuns Haslam, Phil învaţă bine. Dar este greu pentru mine să fiu despărţit de unul dintre băieţii mei, iar unii copii de la şcoală nu sunt o companie bună pentru el. Mi-a povestit lucruri despre ei care m-au neliniştit şi am descoperit multe greşeli la Phil care sunt o mare mâhnire pentru mine. L-aş lua acasă dacă mi-aş permite să-1 educ eu pe micuţul băiat. Nimeni nu simte ca un tată, deşi ştiu că nu sunt un tată foarte potrivit. Dar, doamnă, mulţi dintre băieţii de de la şcoală ajung acolo prin ordin judecătoresc. Este un fel de închisoare pentru băieţii răi, iar micuţul meu Phil nu este un băiat rău, chiar dacă eu sunt cel care spune asta, şi nu îmi place să stea în preajma unor astfel de băieţi. Ei nu pot avea un profesor întotdeauna cu ei şi, dacă nu v-ar deranja, aş dori să-1 iau de acolo. Uneori mă tot gândesc dacă este bine sau nu să-1 iau de acolo.
- îmi pare rău să aud asta despre şcoală, a spus doamna Worthington având o înfăţişare

îngrijorătoare. Dar nu trebuie să te grăbeşti, Haslam. Este firesc să fii neliniştit, dar nu-1 poţi aduce pe Phil aici. Când vei avea o situaţie mai bună, vino şi vorbeşte cu mine şi voi face cerere la şcoală ca să-1 iei. Acum trebuie să plecăm.
- Vă voi face lumină pe scări, doamnă, a spus Haslam şi, luând lumânarea în mână, a coborât treptele scării care se încovoia sub paşii vizitatorilor săi.

Când s-a întors, Haslam avea pe faţă un zâmbet ciudat şi o privire triumfătoare. Dar nu a spus nimic, iar Tom nu-şi putea da seama la ce se gândea. A sosit apoi timpul ca Phil să se întoarcă la şcoală, şi Haslam a spus că îl va conduce el până la Ardwick Green, pentru că Tom lucrase toată ziua şi era foarte obosit. Nu s-a întors decât foarte târziu, când Tom dormea în patul lui tare cufundat într-un somn adânc.
în săptămâna ce a urmat Haslam a început să lucreze la noul său loc de muncă stabil, în fabrica lui Worthington. Câştiga bine, astfel că putea să se răsfeţe mereu cu băutură şi mâncare gustoasă. Nu mai avea însă atât de mult timp liber ca să mai poată hoinări nopţile prin locurile pe unde colindase până atunci. Deşi Tom nu se aştepta ca tatăl său să păstreze multă vreme acea slujbă, a continuat să să se ducă la muncă cu hotărâre săptămână de săptămână, spre marea surprindere şi mulţumire a lui Tom. Mai mult decât atât, era evident că în mintea lui se petrecea ceva. Seara, după ce lua cina, stătea liniştit şi se gândea, cu capul plecat pe piept şi cu ochii închişi şi, din când în când, buzele i se mişcau, ca şi cum gândurile i s-ar fi conturat în cuvinte. Mai erau şi alte semne bune ale schimbării, pe care Tom le-a văzut cu mare recunoştinţă. Tatăl lui s-a împrietenit cu Nat Pendlebury, iar, uneori, chiar şi după ce toţi ceilalţi muncitori plecau de la fabrică, rămânea cu el timp de o oră, mângâia câinele şi se juca cu el sau vorbeau despre Alice şi despre ceilalţi copii de acasă. Inima

sinceră a lui Nat se bucura mult de ceea ce se petrecea cu el şi a început să fie sigur că ajunsese acolo datorită vieţii lui Tom şi că acum putea citi: „Aici tatăl lui Tom s-a schimbat în bine!"
Atât domnul Worthington, cât şi Banner au ascultat cu mare mulţumire cuvintele de laudă la adresa lui Haslam şi, nu peste mult timp, Banner i-a propus lui Tom să vândă din nou ca în trecut, doar că de data aceasta cu o căruţă mai bună şi mai rapidă. Când aceasta s-a întâmplat în cele din urmă, Tom a putut răsufla uşurat să renunţe în sfârşit la coşul cel greu, pentru că, deşi nu s-a plâns niciodată, simţea că puterea i se scurge tot mai mult în fiecare zi. Totuşi, a ezitat mult până să accepte oferta lui Banner care venea din inimă, şi doar când acesta a spus că târgul este ca şi încheiat, astfel că trebuie să înceapă imediat afacerea, Tom a consimţit. Chiar şi Haslam a fost interesat de noua căruţă şi, tâmplar cum era, a pus-o la punct pentru ca Tom să poată pleca la drum, şi astfel, băiatul s-a văzut pornind din nou pe calea afacerilor de la piaţă, pe străzile unde locuiau clienţii lui. Lungul şi durerosul proces se încheiase. După câte se părea, tatăl lui avea o viaţă total schimbată şi refăcută, iar el îşi recăpătase acum poziţia pe care o pierduse din cauza păcatului nesăbuit. Dar acum nu mai era ca în trecut. Dragostea pentru bani nu-i mai influenţa lui Tom inima. Şi-a îndreptat dragos-tea spre lucrurile de sus, şi chiar dacă monedele au început să zornăie din nou în traista lui de aceştia, banii

nu i se mai păreau atât de preţioşi, dar îi aminteau să-I mulţumească în permanenţă Tatălui de la care veneau darurile bune şi fiecare dar perfect.
Dar Haslam nu se simţea încă pregătit să schimbe locuinţa sărăcăcioasă pentru ceva mai decent şi mai costisitor. Spunea că strângea banii până când va putea face o schimbare completă şi atunci se va putea muta într-o locuinţă destul de bună, în care să-1 poată aduce şi pe micuţul Phil. Tom nu se mai temea aşa cum se temuse înainte ca Phil să vină să locuiască cu ei şi era gata să renunţe la câştigul lui ca să crească suma de bani adunaţi de tatăl său, pe care Haslam îi punea în fiecare săptămână cu viclenie într-o cutie solidă, ascunsă în tavanul camerei. Pentru că, spunea el, nu era de niciun folos să pună banii la bancă dacă voiau să-i scoată aşa de repede. Tom şi Alice au început să caute o nouă locuinţă care să fie aproape de Strada Pelerinului, pentru ca Alice să poată da fuga din când în când să facă ordine. Era posibil ca o locuinţă din vecinătate să fie liberă peste câteva săptămâni. Dar rareori se întâmpla ca cineva de pe Strada Pelerinului să se mute de acolo, pentru că era o curte decentă, micuţă şi liniştită, căci pe lângă ea nu trecea nicio stradă principală. Dar încă sperau, şi în timpul acesta nu putea face altceva decât să aştepte cu răbdare şi să caute o locuinţă disponibilă în împrejurimi.

oţi muncitorii plecaseră de la fabrica lui Worthington la ora obişnuită, seara, iar Nat Pendlebury a venit să păzească intrarea acesteia. Doi sau trei funcţionari care mai aveau de rezolvat nişte probleme rămăseseră puţin după ora şase, dar au plecat şi ei în scurt timp, iar Nat a rămas singur cu Colin, câinele lui de pază. Avea un birou mic, chiar la intrare, unde focul îl aştepta arzând, cu o masă unde şi-a aşezat cu grijă cina pe care o adusese într-un castron înfăşurat într-o batistă albastră cu alb. Era destul de întuneric pe la ora 7, pentru că trecuse Sfântul Mihail şi zilele deveneau tot mai scurte, iar Nat şi-a aprins lampa şi a chemat câinele să facă traseul obişnuit prin fabrică, după care se odihnea o oră sau două, până la ora 10, când avea să tragă în aer un foc şi din nou să facă un tur ca să verifice dacă totul este în regulă. S-a urcat la ultimul etaj al clădirii şi a coborât apoi încet de la un etaj la altul, trecând prin fiecare parte a fabricii, unde maşinăriile negre, care cu doar puţin timp în urmă erau în plină mişcare, stăteau acum liniştite, aşteptând doar un cuvânt sau o mişcare ca să înceapă din nou munca neobosită. Câinele alerga înăuntru şi afară printre gherghefuri, aşa cum fusese dresat, dar la un moment

dat, pe neaşteptate, a scos un lătrat ascuţit, lucru care 1-a făcut pe Nat să se oprească şi să întoarcă lampa în toate direcţiile. Dar imediat ce 1-a fluierat, Colin a venit liniştit şi foarte repede, fără niciun semn de agitaţie, aşa că, după ce a verificat fiecare încăpere, Nat s-a întors în micuţul lui birou. Obişnuia ca după ce făcea prima tură să îngenuncheze şi să ceară protecţia lui Dumnezeu peste el şi peste fabrică în timpul nopţii, iar această rugăciune îi crea un sentiment vag, dar plăcut că era înconjurat de

îngeri care-1 păzeau. Nu ştia să citească, dar mintea îi era mereu trează, cu gândul la ceea ce îşi amintea din cuvintele citite de Alice în acea seară, înainte să vină la muncă. Pentru că nu era potrivit ca un paznic credincios să fie găsit că doarme, a început să repete cu glas tare fiecare pasaj din Biblie pe care şi-l amintea şi să cânte pe rând toate cântările pe care le ştia, până târziu în noapte, iar din când în când se oprea puţin să-şi mai tragă răsuflarea. In tot ceea ce făcea, Nat se dăruia cu toată puterea lui, iar când cânta se implica în căutare cu toată fiinţa lui.
Tocmai îşi pusese nişte cafea la încălzit şi se pregătea să ia masa de la ora 10 şi jumătate, când a auzit soneria de la poartă, lucru care 1-a făcut să se oprească surprins şi destul de neliniştit. Era deja trecut de ora nouă şi nu venea nimeni la fabrică atât de târziu, dar Nat nu a mai stat să se gândească prea mult, ci a pornit înspre poartă şi a deschis o uşiţă pătrată, prin care putea să vorbească sau să vadă cine e, fără a deschide porţile mari.

456

49

- Eu sunt, domnule Pendlebury, a spus Tom. Tata încă nu a ajuns acasă şi am venit să vă întreb dacă nu l-aţi văzut în seara asta. De obicei nu întârzie atât de mult.
- Nu, Tom, a răspuns Nat, nu l-am văzut astăzi pe tatăl tău. Fabrica tocmai se închidea când am ajuns eu. Dar de ce îţi faci griji pentru el?
- Nu ştiu, a răspuns Tom. Tata a fost foarte conştiincios în ultima vreme, de când lucrează la fabrică. Dar, domnule Pendlebury, şi băiatul a început să vorbească din ce în ce mai încet, până când a ajuns să şoptească, s-a întâmplat ceva ciudat la noi acasă. Eu şi tata ne străduiam să facem economii, iar el a spus că nu are rost să punem banii la bancă pentru că în curând o să avem nevoie de ei pentru noua noastră locuinţă, ca Phil să poată veni să stea cu noi, aşa că îi ţineam într-un loc pe care îl ştiam doar noi. Dar nu mai sunt, banii au dispărut! Cutia nu e spartă, iar cheia a fost lăsată în încuietoare, însă banii nu mai sunt înăuntru. Tata a luat banii pentru un anumit motiv şi nu a venit acasă în seara asta. Se adunaseră aproape 15 lire, pentru că el a fost foarte econom în ultima vreme. Nu ştiu ce să cred.
- A plecat înainte să ajung eu la fabrică, a răspuns Nat, pentru că am întrebat de el deoarece voiam să-i arăt o uşă care nu se închide bine, însă unul dintre muncitori mi-a spus că plecase. Poate că e deja acasă, Tom.
- Poate, a răspuns Tom, pentru că micuţul Phil a

-157

venit la noi şi a stat până la ora opt, după care l-am dus înapoi la şcoală şi m-am gândit să trec pe aici înainte să mă întorc acasă. Poate că tata a ajuns între timp acasă.
- Sigur e acasă, a zis Nat. Tom, nu trebuie să-ţi faci griji şi să vii aici după el. N-au trecut decât două ore. Cu siguranţă a ajuns deja acasă.
- Este foarte pustiu în fabrică noaptea, a remarcat Tom.
- Mie nu mi se pare, a răspuns Nat, sunt la fel de vioi ca o pasăre toată noaptea, Tom - eu şi Colin. Câinele ştie care sunt cântările mele preferate şi mă ascultă în timp ce cânt. Nu este pustiu deloc!
- Atunci, noapte bună, domnule Pendlebury, a spus Tom.
- Noapte bună, Tom, i-a răspuns Nat.
Nat auzea sunetul tot mai îndepărtat al pantofilor de lemn ai lui Tom care tropăiau în liniştea străzii; pentru că fabrica lui Worthington era situată într-o zonă foarte liniştită

şi retrasă a oraşului. Clădirea fabricii fusese construită în urmă cu mult timp de bunicul domnului Worthington şi, deşi fusese extinsă şi renovată, avea totuşi un aspect vechi, iar de atâţia ani, zidurile se înnegriseră de fumul cărbunilor.
Nat s-a întors din nou în biroul lui pentru a-şi lua lampa şi a face încă un tur prin fabrică. Când ceasurile din oraş băteau ora 10, la majoritatea fabricilor se trăgea un foc de armă pentru a arăta că paznicul este

la post, aşa că Nat a tras cu arma sa imediat ce a auzit primul foc de armă tăios din împrejurimi. Era cu puţin trecut de ora 10 când şi-a terminat traseul şi s-a întors în biroul lui, unde cafeaua aproape că fierbea, iar castronul în care avea piure de cartofi şi slănină se încălzise. Nat a întins pe masă un ziar vechi, pe care şi-a aşezat mâncarea, după care şi-a desfăcut cuţitul de buzunar şi, pe când se pregătea să mănânce, deodată Colin a mârâit tare de câteva ori, a sărit la uşă şi a început să latre cu putere.
- Ce e cu tine în seara asta, Colin? a întrebat Nat sculându-se din scaunul confortabil şi deschizând uşa, în faţa căreia s-a oprit o clipă ridicând lampa deasupra capului şi uitându-se atent prin întunericul de afară.
Colin s-a năpustit înspre curte, dar s-a liniştit imediat, iar când Nat 1-a strigat, s-a întors înapoi la locul lui lângă vatră, dând încet din coadă şi uitându-se la mişcările pe care le făcea Nat cu un aer de mulţumire. Nat s-a aşezat din nou şi a continuat să mănânce, lăsând pe marginea castronului câteva resturi pentru câine, care a început să se gudure pe lângă el în momentul când stăpânul său şi-a închis briceagul şi a turnat cafeaua într-o cană.
- Colin, bătrânul meu tovarăş, aici este porţia ta, a spus Nat aplecându-se să aşeze castronul pe podea; dar în clipa când s-a aplecat i s-a părut că aude un zgomot slab în spatele său şi, întorcându-se, a văzut uşa întredeschisă şi o mână care tocmai scotea cheia din ea. Un moment a rămas nedumerit, dar înainte să ajungă la

uşă, aceasta a fost trântită cu zgomot, cheia a fost vârâtă înăuntru, iar uşa încuiată, sub privirea uimită a lui Nat; Colin, fără să bage în seamă mâncarea, se uita îngrijorat la stăpânul său. Imediat ce şi-a revenit, Nat s-a năpustit asupra uşii, dar vederea nu-1 înşelase. Uşa era încuiată pe dinafară, iar acum era un prizonier neajutorat în biroul său.

460

Câteva minute a rămas neclintit cu mâna pe zăvor, gândindu-se ce putea face. Camera era un birou mic, situat în fabrică, şi avea doar un geam ce dădea înspre micuţa curte pătrată în care era construită clădirea. Pe acolo putea vedea ferestrele de la majoritatea încăperilor, dar nu avea nici cea mai mică şansă să se facă auzit în stradă, care, bineînţeles, era dincolo de clădiri. Clopotul care aduna muncitorii la lucru dimineaţa la ora şase şi cu care el ar fi putut da alarma chemând o mie de ajutoare în sprijinul lui era dincolo de uşă şi ar fi putut ajunge la el de pe prag, dar cum uşa fusese încuiată, era imposibil să ajungă la el. A zgâlţâit zăvorul de mai multe ori, dar era prea solid şi prea puternic ca să cedeze, aşa că a renunţat îndată înţelegând că efortul lui era zadarnic. Fereastra era destul de sus, dar dacă se suia pe un scaun, putea să vadă foarte bine prin ea. La început s-a gândit să încerce să iasă pe acolo; dar în trecut încăperea fusese folosită pentru contabilitate, şi tocurile erau aşa de bine închise încât Nat şi-a dat imediat seama că orice încercare era sortită eşecului, chiar dacă necunoscutul de afară care 1-a închis cu forţa nu i-ar fi opus rezistenţă. A scos lampa pe geam şi s-a uitat atent în curtea mică. Totul era într-o perfectă linişte şi întunericul era atât de mare, încât de-abia după un minut a putut întrezări contururile drepte, solide ale clădirii, cu umbra întunecată a acoperişului care se profila în negura nopţii, şi nu se vedea decât lumina palidă a focului care se oglindea în ferestrele

fabricii, trecând de la un etaj la altul, până la acoperişul înalt. Unul dintre geamuri era construit în aşa fel încât să poată fi deschis, iar Nat 1-a deschis cu grijă. Nu se auzea nimic în afară de zumzetul vieţii din oraş care creştea şi descreştea, făcându-1 să se

gândească la faptul că erau mii de oameni care aproape că i-ar fi putut auzi chemarea; dar nu era niciun semn că s-ar fi aflat cineva în fabrică. Şi totuşi, înăuntru era un hoţ, care venise cu un plan rău şi premeditat, pe care Nat îl ştia foarte bine; şi, dintr-odată", i-a revenit în minte discuţia pe care o avusese cu Tom, cu aproximativ o oră în urmă, prin portiţă. Era oare posibil ca, după ce muncitorii au plecat, Haslam să se furişeze în fabrică având un scop rău şi răzbunător? Şi-a amintit de lătratul ascuţit al lui Colin care a fost redus la tăcere atât de repede, când alerga înăuntru şi afară pe lângă maşinării, şi agitaţia lui chiar înainte de masă, care a trecut atât de repede imediat ce 1-a lăsat să iasă în curte. Haslam se împrietenise cu câinele, care s-a obişnuit să fie mângâiat de acesta, de aceea Colin nu a mai lătrat când 1-a recunoscut. Dar ce intenţiona să facă Haslam? Avea oare afară o bandă care va jefui fabrica şi va lua toate ţesăturile care erau pregătite să fie trimise la împachetare? Sau avea un plan şi mai rău în mintea lui, care 1-a făcut să se ascundă în clădire? Dar oare să fi fost într-adevăr Haslam? Nu a văzut decât o mână, iar Haslam nu s-a purtat nicio clipă într-un mod care să dea de bănuit. Cu toate acestea, Nat nu putea să-şi ia gândul de la tatăl lui Tom.

462

49

S-a aşezat pe scaun, uitându-se cu atenţie în curtea întunecată şi liniştită, dar nu putea face nimic, aşa că a aşteptat încordat, neputincios şi neliniştit, să audă un alt semn care să-i arate că necunoscutul care 1-a încuiat era acolo.

ju toate că Nat Pendlebury a vegheat până când au început să-1 doară ochii, iar genunchii i-au I obosit foarte tare, nu putea să vadă şi să audă nimic, astfel că i-a trecut prin minte că poate totul era o glumă. La un moment dat, deşi îi era greu să-şi dea seama dacă nu cumva ochii încordaţi îl înşală, totuşi i se părea că vede ici şi colo sclipiri mici de lumină care apăreau şi dispăreau. Dar apoi acestea s-au intensificat, şi licărirea slabă de la ferestre ce se zărea în întunericul adânc s-a transformat în lumini roşii, iar prin încăperile interioare ale fabricii se răspândea o lumină roşiatică ce nu putea fi văzută uşor din stradă. Scânteiau şi luminau tot mai tare fără întrerupere, iar acum Nat nu se mai îndoia cu privire la planul rău al ticălosului din fabrică, oricine ar fi fost acesta. A alergat spre uşă şi a început să o zgâlţâie cu putere, în speranţa că într-un final se va deschide; dar zăvorul, ca şi gratiile de la geam, era prea solid, astfel că eforturile sale erau zadarnice. Pentru el nu era niciun pericol, deoarece cu mult timp înainte ca focul să ajungă la el, alarma ar fi sunat şi cineva l-ar fi găsit. Dar focul se întindea atât de repede încât ar fi putut ajunge până la acoperiş înainte să fie descoperit şi să mai poată fi salvată fabrica şi probabil clădirea în-

20

vecinată. Acum, în lumina care devenea tot mai mare, a văzut de câteva ori o figură care părea să fie de vârsta lui Nat şi care se plimba mereu pe lângă ferestrele luminate, iar apoi s-a îndreptat spre încăperea unde era ţinut bumbacul neprelucrat, la fel de moale ca puful şi inflamabil ca iasca. Dacă dădea foc acolo, tot locul era distrus. După

câteva momente în care a privit cu încordare, a văzut o flacără puternică, şi primul geam a fost spart de la căldură. O flacără imensă a izbucnit deodată, şi focul s-a ridicat învăluind toată clădirea, iar norii de deasupra s-au făcut roşii.
Linştea străzilor a fost spulberată. -In câteva minute, se adunase o mare mulţime care striga: „Foc, foc!", cuvinte ce răsunau din gură în gură. Apoi s-au auzit sirenele maşinilor de pompieri, care sunau cu putere la marile porţi, până când şi-au făcut loc cu zgomot înăuntru. Primul om care a intrat în curte nu 1-a auzit pe Nat care se ruga să fie lăsat să iasă afară. Dar uşa a fost deschisă în cele din urmă chiar de Banner, care fusese unul dintre primii poliţişti ce au văzut flăcările. în câteva cuvinte, Nat i-a povestit cum a fost închis şi a arătat spre fereastra unde 1-a văzut ultima dată pe cel care a aprins focul. Dar acum toate etajele din acea parte a fabricii erau în flăcări şi geamul spre care a arătat Nat s-a prăbuşit chiar în timp ce se uitau la el. Fără îndoială că răufăcătorul a reuşit să fugă de acolo sau poate că acum se amestecase în mulţime şi se uita triumfător la paguba pe care o făcuse. Aşa de zgomotoasă fusese
§Uxuicv
465
năvala oamenilor în curte, că s-ar fi putut pierde uşor prin mulţime, trecând fără să dea de bănuit.
Nat şi Banner încă se uitau la golul unde cu un minut înainte fusese geamul, când un chip palid şi-a făcut loc prin mulţimea de oameni cu feţe îmbujorate; era Tom care avea o privire de groază. Se chinuia să articuleze cuvintele cu buzele lui uscate şi tremurânde, dar cu o mare sforţare, a vorbit în cele din urmă.
- Tata e în fabrică! a strigat el îngrozit. L-am văzut chiar acum la geamul de acolo. Uitaţi, acolo!
Şi-au ridicat privirile înspre ferestrele de la ultimul etaj spre care arăta băiatul, de unde chipul duşmănos al lui Haslam se uita în jos, luminat de strălucirea vie a flăcărilor, până când au putut vedea limpede groaznica imagine a dinţilor care-şi muşcau buza de jos şi a privirii sale cuprinse de teroare. Fusese în ultima încăpere din fabrică, la celălalt capăt, unde era singura ieşire şi totul era învăluit acum în flăcări. Pentru un moment niciunul dintre ei nu s-a putut mişca sau vorbi, dar re-venindu-şi repede, Banner s-a dus imediat la pompierii care stingeau focul cu pompele de incendiu.
- Este un om în fabrică, a strigat el, şi imediat toate feţele din mulţime s-au întors spre fereastra unde era Haslam, iar pompele de incendiu au fost îndreptate spre flăcările de la acel etaj. A fost adusă repede o scară; dar focul de la etajul de mai sus era deja prea puternic ca cineva să îndrăznească să se apropie de flăcările cumplite, astfel că scara trebuia aşezată la o oarecare distanţă de el,
466
xvaÂ
20
dar Haslam, cuprins de panică, nu vedea nimic din eforturile care se depuneau pentru salvarea lui. Alerga de la un geam la altul strigând după ajutor şi din când în când încerca să pătrundă prin flăcările dinspre uşă, prin care avea puţine şanse să scape - sperând că cineva va avea destul curaj să pătrundă prin fumul sufocant, pentru că era foarte probabil ca focul să izbucnească în orice clipă la etajul de mai jos şi, inevitabil, cel care ar fi încercat să-1 salveze pe Haslam ar fi pierit mistuit de foc. Dar pericolul era unul foarte mare şi chiar pompierul ezita să intre.

- Lăsaţi-mă pe mine să mă duc! a spus Tom sforţân-du-se să-şi facă loc până sub scară. Sunt fiul lui. Este tatăl meu, i-a spus el pompierului care era gata să-1 dea la o parte, şi el nu-L iubeşte pe Dumnezeu.
Nu se poate descrie ce-a fost pe chipul alb şi înspăimântat al băiatului şi în tonul lui, căci toţi s-au dat înapoi şi l-au lăsat să ia asupra lui acea misiune primejdioasă. Chiar şi Nat şi Banner stăteau de-o parte uitându-se cum Tom urca hotărât, cu mâinile sale slabe şi cu picioarele goale, rând pe rând treptele scării, cu faţa în sus, luminată de flăcările focului, pe care avea întipărit un zâmbet neobişnuit. Haslam, care îl văzuse, stătea impacientat lângă unul din geamuri şi-1 privea cum înaintează, dar probabil că era atât de tulburat încât nu vedea că el însuşi ar fi putut ajunge la scara pe care urca fiul său. Mulţimea striga şi-i făcea semne disperate, dar el parcă nu auzea, ci stătea aplecat pe pervazul de la geam, uimit şi încremenit.
e)t/icuLa/

467

- Dumnezeu să aibă milă de amândoi! a spus Nat când Tom a dispărut o clipă în fumul des de la etajul de mai jos. Chiar atunci s-a auzit o pocnitură puternică, şi podeaua pe care stătea Haslam a cedat prăbuşidu-se în focul care mocnea dedesubt, iar scara pe care urca Tom a alunecat odată cu geamul, azvârlindu-1 pe băiat în mulţime. Pentru tata nu mai exista acum ajutor sau scăpare, cu toate că fiul lui fusese gata să-şi dea viaţa pentru el.
- Faceţi loc! a strigat Banner, strecurându-se prin mulţime, băiatul este al meu. Tom, Tom! Uită-te la mine şi vorbeşte! Suntem Banner şi Nat Pendlebury! Uită-te la noi, Tom!
Ochii lui Tom s-au deschis puţin şi s-au uitat la faţa lui Banner cu o privire de agonie amestecată cu mulţumire, dar în momentul următor a căzut din nou în inconştienţă, iar Banner 1-a ridicat cu grijă în braţe şi, împreună cu Nat, care le făcea loc, au trecut de porţile mari. La ieşirea din fabrica ce se mistuia în urma lor s-au întâlnit cu domnul Worthington şi cu domnul Hope care veneau în grabă într-acolo, iar domnul Hope s-a oprit să le vorbească.
- Băiatul e rănit? a întrebat el. Era în fabrică? Ce a păţit?
- Este Tom al nostru, a răspuns Banner cu tristeţe. Thomas Haslam, domnule. Tatăl lui era în fabrică, iar el a încercat să4 salveze. îl ducem pe Strada Pelerinului, la Nat Pendlebury, domnule.

T

168

20

- Nu, a răspuns domnul Hope, trebuie să-1 duceţi imediat la spital. Acolo i se vor da toate îngrijirile necesare, Nat. Trebuie să-1 duci la spital, unde doctorii şi asistentele vor avea grijă de el. Voi veni şi eu îndată. Grăbeşte-te, Banner. Este rănit tare?
- A căzut de la o înălţime mare, a răspuns Banner, dar au sărit să-1 prindă nişte oameni înainte să cadă pe asfalt. Sper că Tom nu va muri. Haslam a murit. Era ia ultimul etaj şi podeaua s-a prăbuşit. El a fost cel care a dat foc fabricii şi nu mai e nicio şansă să fie găsit în viaţă, domnule Hope. Nu am mai văzut niciodată o înfăţişare ca aceea pe care a avut-o Tom când a încercat să-şi salveze tatăl.

Intre timp a apărut o trăsură, iar Banner, purtându-1 pe Tom pe braţe, s-a aşezat repede în ea împreună cu Nat, şi în scurt timp au ajuns la intrarea spitalului. Era un complex mare de clădiri cu multe ferestre, şi la fiecare dintre ele se vedea o lumină slabă, semn că înăuntru era cineva bolnav. Ceasul care lumina din centrul clădirii arăta că mai era o jumătate de oră până la miezul nopţii, deci nu trecuseră decât două ore de când Tom vorbise cu Nat la poarta fabricii. Când Banner a ajuns cu povara lui tristă în holul de la intrarea în spital, i s-a spus că doctorul şi directorul încă erau acolo şi, fără nicio întârziere, Tom a fost dus la secţia pentru accidente şi aşezat pe unul dintre paturile care erau mereu pregătite. In timp ce Nat şi Banner stăteau şi se uitau trişti la el, au auzit un sunet uşor de paşi care au intrat în încăpere;

469

o doamnă cu faţa tristă şi miloasă s-a apropiat de pat, a dat la o parte părul încurcat şi ars de flăcări de pe fruntea lui Tom şi i-a spălat faţa de funingine şi fum, iar acum arăta din nou aproape ca înainte, numai că ochii îi erau închişi şi buzele-i nemişcate păreau că nu respiră. Femeia le-a vorbit apoi pe un ton încet, dar clar, pentru că învăţase de mult să vorbească mai încet în salonul în care erau oameni bolnavi.

- Acum trebuie să-1 lăsaţi aici. Vine doctorul, dar puteţi să aşteptaţi în camera pentru însoţitori până veţi auzi veşti de la el. Băiatului i se va acorda toată îngrijirea. Sunteţi tatăl lui?

- Nu, doamnă, a răspuns Nat, căci lui i se adresase femeia. Dar domnul Banner şi cu mine îl iubim ca şi cum ar fi copilul nostru. Am dori să rămânem, dacă se poate.

Cu paşi înceţi, străduindu-se să nu facă vreun zgomot, Nat şi Banner au mers cu grijă pe coridoarele lungi, unde de o parte şi de alta se aflau camerele bolnavilor care nu dormeau. Au trebuit să aştepte mult, şi neliniştea creştea mereu pe măsură ce timpul se scurgea. Amândoi aproape că uitaseră de focul din fabrică, în grija lor mare pentru Tom, iar Banner a început să povestească portarului lecţia de curaj pe care o dădu-se băiatul în acea noapte, cu o voce sugrumată şi cu lacrimi în ochi, timp în care Nat, care-şi sprijinise capul pe masă, suspina şi plângea ca un copil. Intr-un final au aflat că nu i se descoperise niciun os rupt sau

470

<u>20</u>

rănit, dar Tom era încă în stare de inconştienţă, şi nu-1 puteau vedea decât în următoarea zi, pentru a nu-i deranja pe ceilalţi pacienţi din secţie. In cele din urmă, cu inimile împovărate, Banner şi Pendlebury au părăsit spitalul şi s-au întors pe acelaşi drum la fabrică.

Focul încă ardea, deşi nu cu aceeaşi intensitate ca şi atunci când podeaua de la ultimul etaj cedase. Focul se mistuia încet, iar pompele de incendiu îndreptate asupra lor înaintau mereu cu fermitate, şi la fiecare sfert de oră intensitatea focului scădea tot mai mult. Mulţimea care privea a început să se împrăştie pe la casele lor şi să se odihnească, pentru că în curând începea o nouă zi de lucru. Vorbeau între ei despre soarta lui Haslam şi comparau focul cu alte focuri, spunând că nu este atât de rău cum s-au aşteptat când au văzut cum a izbucnit prima flacără pe cerul întunecat. Domnul Worthington şi domnul Hope l-au chemat pe Nat în biroul de contabilitate, unde acesta le-a povestit ce se întâmplase în acea seară şi cu toţii au căzut de acord că singurul motiv al lui Haslam a fost răzbunarea. Se făcuse deja dimineaţă când focul a fost în

cele din urmă stins şi ultimii oameni s-au împrăştiat, iar Nat, cu paşii istoviţi şi chipul trist, s-a întors acasă, în locuinţa lui de pe Strada Pelerinului, unde avea să povestească tristele evenimente petrecute în acea noapte, în timpul în care Alice şi copiii dormiseră liniştiţi.

e iveau zorile dimineţii mohorâte şi în spital lumina încă pâlpâia când, scoţând un oftat slab, Tom s-a trezit. Asistenta, care stătea de veghe lângă el, a văzut cum pleoapele îi tremurau şi buzele i se mişcau şi, aplecându-se spre el, 1-a auzit murmurând cuvântul „tată".

- Care este numele tatălui tău? a întrebat ea în şoaptă.

- Acum nu mai are nume, a răspuns băiatul. Rostea cuvintele cu greutate şi, deschizându-şi ochii,
cerceta cu o privire indiferentă încăperea străină. Era un salon mare şi înalt, cu mai multe paturi, dintre care patru sau cinci erau ocupate. Dar ceilalţi bolnavi adormiseră din nou după deranjul sosirii lui din mijlocul nopţii. Era o linişte deplină, iar lumina din încăpere creştea tot mai mult, răspândind în jur o pace care 1-a liniştit în timp ce memoria îi revenea încet. înainte de toate a simţit sentimentul dulce şi profund că Tatăl lui din cer îl veghează mereu, cu o blândeţe desăvârşită şi plină de credincioşie, care nu putea niciodată să scadă sau să obosească, şi Cristos, Fratele lui mai mare, ştia totul despre el şi simţea toată suferinţa lui trupească şi sufletească. Aceste gânduri îi aduceau atâta pace, încât atunci când, treptat, evenimentele din noaptea trecută

i-au revenit în minte, şi în final, chiar şi momentul îngrozitor când a căzut de pe scară, nu a fost atât de şocat şi îngrozit cum s-ar fi simţit dacă nu ar fi ştiut că Dumnezeu este cu el mângâindu-1 şi întărindu-1. Parcă Dumnezeu, pentru a ocroti inima băiatului, S-a aşezat între amintirea îngrozitoare şi mintea care suferea, astfel că, deşi zăcea acolo, atât de vlăguit încât nu-şi putea întoarce capul dintr-o parte în alta, totuşi nu simţea nicio durere, şi în sufletul său plin de pace gândul cel mai important era dragostea lui Dumnezeu şi mila Sa infinită pentru el

După o vreme, doctorul a venit să viziteze secţia, iar asistenta care vorbea încet şi păşea uşor 1-a condus lângă patul lui Tom. El i-a zâmbit cu blândeţe, în timp ce asistenta 1-a luat de mână şi i-a verificat pulsul.

- Te doare ceva, băiatul meu? a întrebat doctorul.

- Nu, domnule, a şoptit Tom, nu mă doare nimic; sunt fericit.

- Te simţi în stare să te ridici din pat şi să mergi acasă? a întrebat doctorul.

Ochii strălucitori ai lui Tom s-au deschis larg şi privirea lui se asemăna cu licărirea din ochii unui om care a văzut ceva ce-i aducea o mare bucurie.

- Mă duc acasă, a murmurat el, dar în rai. Doctorul şi asistenta au tăcut câteva minute, privin-
du-i chipul senin în care nu se mai vedeau urmele tristeţii şi suferinţei lăsate de sărăcie

în viaţa lui, după care asistenta 1-a întrebat cu blândeţe:
UQAMMAJUAAAAA/
473
- Eşti sigur că o să mergi în rai dacă mori?
- Da, a răspuns Tom cu mai multă putere. Unde altundeva aş putea să mă duc? Când m-am trezit, Domnul Isus spunea: „în casa Tatălui meu sunt multe locaşuri. Mă duc să vă pregătesc un loc." A venit timpul să mă duc acasă.
- Nu, 1-a oprit doctorul, asta e doar în mintea ta, băiatul meu. Te vei însănătoşi şi vei ajunge un bărbat puternic. Ce te supără?
- Nu ştiu, a răspuns Tom închizând ochii istovit, dar am obosit să mai trăiesc şi cred că Tatăl meu îmi va da voie să merg acasă. Acum, aici pe pământ nu mai am tată, şi pleoapele i-au căzut din nou acoperind lumina profundă de bucurie din ochii lui, dar care strălucea din nou când toate celelalte gânduri se risipeau şi rămânea doar gândul la Dumnezeu.
- Ai vreo dorinţă pe care vrei să ţi-o îndeplinesc? a întrebat asistenta aplecându-şi din nou urechea de buzele lui, pentru că vocea lui slăbise sfârşind într-un şoptit.
- Aş vrea să-1 văd pe micuţul Phil, a murmurat el, pe Nat Pendlebury, pe Alice şi pe domnul Banner. Pot să vină aici să mă vadă? Vor fi foarte trişti că nu mă vor mai vedea niciodată, mai ales Phil. Eu sunt fratele lui mai mare.
- Voi trimite după ei, a răspuns asistenta cu vocea ei limpede, care a pătruns uşor şi mângâietor în mintea lui istovită, şi vor veni la ora trei în această după-amiază ca să te vadă. Acum este ora 10, iar tu trebuie să stai
475
liniştit şi să dormi. Doctorul îţi va da nişte medicamente pe care tu le vei lua, ca un băiat cuminte ce eşti.
- Nu, a spus Tom, sunteţi cu toţii foarte buni cu mine, dar nu mă doare nimic. Sunt mai fericit decât eram la Alderley.
L-au lăsat apoi şi au plecat la ceilaţi bolnavi, dar Tom simţea că lângă patul lui stătea cineva care îi vorbea din când în când încet şi cu blândeţe. Probabil că adormise între timp, pentru că asistenta 1-a găsit cu ochii închişi şi cu buzele întredeschise, respirând slab; dar inima îi bătea. Niciodată nu mai ascultase cu atâta atenţie gândurile pe care Duhul Sfânt al lui Dumnezeu căuta să-1 înveţe. Inima lui parcă fusese împietrită şi închisă până acum faţă de cele mai minunate lecţii pe care Tatăl lui din cer dorea să i le dea. Dar starea de împietrire a dispărut, şi sufletul lui a fost eliberat, iar acum, cu o nouă bucurie, asculta ceea ce spunea Domnul Dumnezeu. Stătea ca un copil la picioarele Tatălui său şi învăţa de la El primele silabe ale înţelepciunii pe care urma să o câştige în viaţa veşnică. Nu mai avea nicio importanţă acum că a trebuit să treacă prin multe probleme şi ispite, care din când în când îl înfrângeau. Toate rămăseseră în urmă, trecuse peste ele şi le biruise, şi fiecare dintre ele însemna un pas mai aproape de Dumnezeu, iar lecţia pe care începea să o înveţe era aceea de a citi istoria vieţii lui aşa cum trebuie. Era în întregime bună - chiar şi ceea ce păruse rău atunci când a suferit, iar acum auzea o voce care suna de departe, şi totuşi o

simţea lângă el, spunându-i: „Cel ce vine la Mine va moşteni toate lucrurile, Eu voi fi Tatăl lui iar el va fi fiul Meu."
Astfel s-au scurs pe nesimţite orele dimineţii, iar asistenta a venit de mai multe ori

lângă patul lui să-1 întrebe dacă nu îl durea ceva. Zăcea neclintit, de parcă n-ar fi avut putere să se mişte. Chiar şi atunci când se apropia ora după-amiezii, când dragul lui Phil, Alice, Nat şi Banner urmau să vină să-1 vadă, pacea lui profundă nu a fost clătinată de neliniştea aşteptării. Le-a auzit paşii care se apropiau pe coridor şi, cu privirea îndreptată spre uşă, i-a întâmpinat cu un surâs. Dar liniştea adâncă din sufletul lui a rămas netulburată. Se uitau la el cu priviri întrebătoare. Cu siguranţă era Tom, cu faţa lui slabă, atât de dragă lor! Dar nu mai văzuseră vreodată acea lumină de bucurie care strălucea în ochii lui sau zâmbetul de victorie care îi lumina faţa. în timp ce Nat şi Banner îl priveau tăcuţi, muţi de uimire, Alice a căzut în genunchi lângă el şi şi-a ascuns faţa în mâna lui Tom, iar micuţul Phil s-a apropiat repede de bolnav, plângând foarte tare şi, aşezându-se pe pat, şi-a lipit faţa îmbujorată de obrazul palid al lui Tom.
- Sst, Phil! a spus Tom mângâietor. Sunt foarte fericit, micuţul meu prieten, şi nu mă doare nimic. Nu mai plânge, Phil!
- Nu muri, Tom! a spus Phil agăţându-se de el.
- Mă duc în rai, a răspuns Tom, pentru că este mult mai bine acolo, Alice, domnule Banner şi Nat. Dacă
<I76
rămân aici nu voi fi decât un om sărac, neştiutor şi bolnav. Am fost un hoţ, şi tata la fel, iar când Phil va creşte, oamenii îl vor respinge pentru asta. Dar acum toate acestea vor fi uitate când micuţul Phil va fi mare. Eu şi tata vom fi uitaţi, şi nu va mai fi nimic care să-1 tragă înapoi pe Phil. Doamne, Te rog, ajută-1 să fie un om bun! O să-L rog pe Dumnezeu să aibă grijă de el. Dar El ştie mai bine decât mine şi ne iubeşte mai mult decât ne iubim noi unii pe alţii.
- Nu îţi este teamă că o să fii judecat de Dumnezeu? a întrebat Banner care stătea în picioare la capătul patului, înăbuşindu-şi durerea şi înfrânându-şi imboldul de a îngenunchea cu Alice lângă Tom şi de a-şi ascunde faţa în mâini ca şi Nat, ca să plângă în hohote.
Ceilalţi bolnavi stăteau sprijiniţi de perne în paturile lor şi ascultau cu înflăcărare tot ce se vorbea; pentru că ei ştiau foarte bine că Tom urma să moară şi umbra sau lumina celeilalte vieţi se lăsase deja peste el. Asistenta i-a spălat fruntea şi i-a umezit buzele uscate, care s-au întredeschis din nou într-un zâmbet, iar apoi şi-a deschis ochii şi s-a uitat senin la Banner.
- De ce să-mi fie frică? a întrebat Tom pe un ton de reproş prietenos. El L-a trimis pe Fiul Lui în lume ca să ne ierte păcatele şi ca să fie Fratele nostru mai mare. Isus mi-a iertat toate păcatele şi nu voi fi judecat. Căci în ziua judecăţii, îngerii mă vor duce în faţa Lui, iar eu mă voi uita la faţa Lui şi voi vedea chipul Tatălui zâm-bindu-mi. De ce să-mi fie teamă?

- Dar noi suntem nişte păcătoşi nenorociţi, a spus Banner temându-se ca nu cumva Tom să aibă o încredere exagerată în dragostea lui Dumnezeu.
- Da! a răspuns Tom cu umilinţă, dar Dumnezeu ştie tot ce am făcut. Nu va fi nevoie să-I spun nimic, şi cu toate acestea El este Tatăl meu din cer. Sunt fericit că ştie totul despre mine.
Vocea lui tremurândă s-a stins apoi, iar Banner şi-a plecat puţin capul, parcă voia să-şi ascundă tulburarea pe care nu şi-o mai putea stăpâni. Toţi oamenii de pe celelalte paturi au oftat adânc când l-au auzit pe Tom spunând că se bucură că Dumnezeu ştie

totul despre el! Phil şi-a ridicat faţa din pernă şi s-a uitat gânditor în ochii lui Tom.
- Tom, a spus el, nu te bucuri că ne părăseşti pe mine, Alice şi pe toţi ceilalţi, nu-i aşa? Domnul Banner ţi-a dat o altă căruţă şi nu vei mai fi aşa de sărac şi flămând ca înainte. Dacă te vei face bine şi eu voi creşte, vom locui într-o zi împreună într-o casă frumoasă. Oh, Tom, Tom! Nu ar trebui să-ţi doreşti să mori!
Cu mari eforturi, Tom a reuşit să-şi ridice mâna pe care a aşezat-o cu afecţiune pe cea a micuţului Phil, iar apoi s-a uitat apoi cu dragoste la Alice, Nat şi Banner. O vreme nu a putut spune nimic, iar când în cele din urmă a vorbit, avea o voce foarte slabă, dar hotărâtă.
- Chiar dacă aş fi avut tot ce-mi pot dori, a spus el, chiar dacă am fi fost bogaţi cu toţii şi am putea merge să locuim la Alderley şi să nu mai avem niciodată
478
probleme, tot aş prefera să merg să-L văd pe Dumnezeu şi să-I aud vocea. Dragul meu Phil, te iubesc aşa de mult, şi pe tine, Alice, pe flecare dintre voi. Aş vrea ca toţi să veniţi cu mine. Este mai bine să mă duc la Dumnezeu. Nu sunt nedrept cu nimeni, dar El este Tatăl meu şi doresc atât de mult să-I văd faţa; căci acum nu mai am tată aici pe pământ.
Când a sfârşit cu tristeţe aceste cuvinte, pe chipul lui a trecut un ultim fior şi o răceală, dar după un moment de tăcere vocea i-a devenit mai puternică şi faţa i s-a luminat de o bucurie şi mai mare.
- Nu am cuvinte să vă spun, a zis el, dar dacă aş mai putea asculta încă puţin, L-aş auzi cum vorbeşte, iar în jurul meu este o lumină pe care dacă aş privi-o fără ezitare, aş putea zări prin ea faţa Lui strălucind. Dar ochii îmi vor mai fi slabi şi urechile nu vor auzi doar pentru puţină vreme. Căci în clipa când nu vă voi mai vedea sau auzi pe voi, II voi putea vedea şi II voi auzi pe Dumnezeu. Pe El II iubesc cel mai mult! Pe cine ar trebui să iubesc cel mai mult, dacă nu pe Tatăl meu?
- Tom! a spus Banner plecându-se pe genunchi. II cunoşti pe Dumnezeu mai bine decât mine. Este adevărat ce spui şi cred acum. El este Tatăl nostru, mai mult decât Judecător. Nu-mi va mai fi frică de El şi voi încerca să fiu ca un copil înaintea Lui. Văd totul acum! Nu puteam să-L iubesc cu toată fiinţa mea pentru că II vedeam ca pe un Judecător aspru şi îmi era frică de El, iar eu am judecat oamenii toată viaţa. Dar II voi iubi
479
mai mult acum şi îi voi iubi şi pe cei din jurul meu, pentru că El este Tatăl nostru! Tom, băiatul meu, te iubesc atât de mult!
- Da, a murmurat Tom, nu trebuie să ne fie frică să-L iubim pe Dumnezeu.
A rămas o bună bucată de vreme fără să mai spună nimic, uitându-se la fiecare în parte cu o privire care parcă rostea cuvinte de dragoste pe care buzele nu le puteau rosti. Asistenta i-a atins uşor tâmplele reci şi încheietura mâinii şi a înţeles că inima lui bătea tot mai încet şi fiecare bătaie putea fi ultima. Zâmbetul i s-a stins treptat, dar chipul lui arăta la fel de fericit. Lângă el erau Alice, Nat şi Banner, pe care îi privea pentru ultima dată, iar micuţul Phil, care fusese aproape de inima lui toată viaţa, era cel mai aproape de el acum, ţi-nându-1 de mână, în timp ce ultimele lui clipe din viaţa de pe pământ se scurgeau. Şi-a întins mâna slabă spre ei, şi fiecare dintre ei i-a strâns-o cu dragoste în mâinile lor, pe rând, în timp ce el le şoptea „La revedere!". S-a lăsat apoi peste ei din nou tăcerea - nu una de suferinţă şi durere - chiar dacă erau plini de un regret calm că

îl pierdeau pe Tom - care a fost întreruptă de sunetele paşilor ce se apropiau, iar Tom şi-a deschis din nou ochii, cu mare greutate, de parcă lumina la care se uita era prea strălucitoare pentru ei, şi 1-a văzut pe domnul Hope stând lângă Banner.
- Phil, a şoptit el răsucindu-şi pentru ultima dată degetele în cârlionţii frumoşi ai copilului.
480
- Da, Tom, a spus domnul Hope, voi avea grijă de micuţul Phil. Va fi bine îngrijit, sărmanul meu băiat.
Au trecut alte câteva minute în care Tom nu a mai putut vorbi, dar stătea liniştit, adunându-şi toată puterea. Apoi şi-a ridicat puţin capul şi s-a uitat cu înflăcărare în jurul lui la oamenii rezemaţi în paturile lor, cu feţele lor serioase îndreptate spre el, şi la prietenii lui dragi care-i stăteau alături până în clipa când va pleca de lângă ei. Tot chipul îi era luminat nu atât de mult de zâmbet, cât de o glorie care nu ştiau de unde vine, şi li se părea că faţa lui slabă, istovită pe care cu toţii o îndrăgiseră atât de mult, era mai degrabă chipul plin de seninătate şi pace al unui înger.
- Nu ştiam că am un Tată în afară de cel din închisoare, a spus el pe un ton victorios şi clar, dar Dumnezeu este Tatăl nostru adevărat. Trupul moare şi este îngropat; dar dacă suntem născuţi din Dumnezeu vom avea viaţă veşnică. Copiii lui Dumnezeu nu mor niciodată, iar eu am fost hoţ şi fiul unui hoţ, dar Isus mi-a dat puterea să devin un copil al lui Dumnezeu.
Vocea i-a tremurat când a rostit ultima propoziţie şi cuvântul „Dumnezeu" 1-a spus în şoaptă; domnea o linişte atât de mare încât s-ar fi putut auzi şi cel mai slab sunet suav al unei cântări, pe care ca să-1 auzim trebuie să ne ţinem respiraţia. Strălucirea s-a stins treptat de pe faţa lui, dar au rămas pacea şi bucuria amestecate cu o uimire solemnă. Domnul Hope 1-a luat în braţe pe micuţul Phil de pe pat, în timp ce Alice, Nat şi Banner
s-au aplecat asupra chipului drag, au sărutat buzele reci tăcute şi surâzătoare, care au murmurat pentru ultima oară următoarele cuvinte: „Isus mi-a dat puterea să devin un copil al lui Dumnezeu."

anner a ieşit din salonul spitalului, unde viaţa de sărăcie şi lipsuri a lui Tom a fost schimbată într-o viaţă de veşnicie bogată şi glorioasă, pe străzile pline de zgomot ale oraşului, uitându-se în jur la toţi oamenii pe care-i întâlnea, dar în special la băieţii de pe stradă ca şi Tom, cu un nou interes. Era trist. Dar cuvintele pe care le rostise Tom încă îi stăruiau în minte făcându-1 să murmure neîncetat în sinea lui: „Nu trebuie să ne fie frică să-L iubim pe Dumnezeu."
Până atunci fusese influenţat îndeosebi sau în întregime de teama de a sta la judecata lui Dumnezeu, şi toată credinţa lui fusese întunecată de teama de El ca Judecător. Ca ofiţer de poliţie, se străduise până acum să-şi îndeplinească datoria conştiincios, mereu suspicios, gata să acuze sau să aresteze pe cei care făceau rău şi să-i aducă la judecată, până în clipa când inima lui a fost stăpânită de ideea că Dumnezeu, care este plin de milă şi bunătate, poate avea o relaţie cu el, precum şi cu cel mai mare păcătos. Dar

cuvintele lui Tom au pătruns prin toată duritatea pe care o adunase în jurul său, prezentându-i-L pe Dumnezeu într-o nouă lumină. Da, Dumnezeu este Tatăl nostru. Nu numai Creator, Rege şi Judecător, ci, mai presus de toate, El este Tatăl

483

nostru din cer. Şi orice om care slăveşte cu adevărat Numele Său, trebuie să-L cunoască pe Dumnezeu ca Tată. Fiecare dintre făpturile sărace şi degradate, care se uitau bănuitor la Banner când acesta nu le observa sau se ascundeau de privirile lui ca să nu fie văzute pe străzi sau în cartierele mărginaşe, putea deveni un copil al lui Dumnezeu prin harul lui Cristos. Cu ce ochi diferiţi se uita la ei şi cu câtă milă a început să se gândească la situaţia lor. A fost uimit de asprimea cu care urmărise până atunci să facă dreptate pentru a respecta legea şi şi-a spus: „Ei sunt fraţii şi surorile mele şi trebuie să devină şi ei copii ai Domnului Dumnezeului atotputernic."

într-unui dintre cartierele mărginaşe şi liniştite din Manchester, la aproape două mile distanţă de centrul oraşului aglomerat şi zgomotos, unde gălăgia de pe străzi de-abia poate fi auzită, Tom obişnuia să meargă cu Nat Pendlebury şi cu copiii să se plimbe în linişte printre copacii şi florile plantate în apropierea mormintelor. Acolo, într-un loc luminos, departe de drumul plin de zgomot care trecea pe lângă morminte, l-au înmormântat pe Tom cu multe lacrimi şi, totuşi, cu gândul liniştitor că el a plecat la adevărata Casă pe care nu o va mai părăsi niciodată. Era un drum lung de acolo până la Strada Pelerinului, dar în timp ce stăteau lângă mormântul neîngrădit, Nat şi Alice şi-au spus că vor veni

22

des aici ca să aibă grijă ca mormântul să nu fie năpădit de buruieni şi ca florile să crească pe el ca pe multe alte morminte din cimitir. Au zăbovit o vreme în locul acela liniştit şi le venea greu să părăsească mormântul unde zăcea dragul lor Tom, iar în cele din urmă, când umbrele serii s-au lăsat, s-au îndreptat spre casă cu un sentiment de tristeţe, dar şi de pace, întorcându-se încet în agitaţia şi zgomotul străzii principale, indiferente la tristeţea sau pacea lor, până au ajuns pe Strada Pelerinului, întunecoasă, dar atât de cunoscută.

- Voi mai veni pe la voi, a spus Banner, care fusese şi el la înmormântarea lui Tom şi, după ce zăbovise cu ei lângă mormânt, se îndreptaseră fără grabă cu toţii spre casă, pe înserat. Simt că mă va cuprinde dorul şi voi dori să mai stau de vorbă cu voi din când în când. Sper că nu vă supăraţi dacă vă voi vizita.

Cum puteau să se supere?! Banner era ca un vechi prieten drag pentru ei şi niciunuia dintre micuţi nu-i era frică de el acum. Poate că pentru cei care nu-1 cunoşteau părea la fel de aspru şi încruntat ca întotdeauna, atitudine care îi nedumerea pe Alice şi Nat; dar pentru ei chipul lui era prietenos şi blând, iar vocea lui era ca vocea bine-venită a unui prieten. Putea veni în casa lor oricând dorea, fără să vadă o privire rece sau înspăimântată pe chipurile lor, iar el, fiind sigur de acest lucru în adâncul inimii lui, intra în casă şi se aşeza lângă foc cu micuţa Joey pe genunchi.

- Dacă ar fi fost şi Tom cu Phil aici, a spus Banner

185

uitându-se în jur, ar fi fost ca în ziua în care am servit cu toţii ceai după ce bietul Tom a venit acasă; a fost prima dată când am servit ceai cu voi, Nat. Pot să beau un pic de ceai în seara asta?

Bineînţeles! Era greu de spus dacă Nat a vorbit primul sau dacă Alice a sărit în

picioare ca să aşeze ceainicul pe foc. încă domnea o tristeţe vagă şi sentimentul că au pierdut ceva. Dar rugămintea lui Banner de a fi primit de ei le amintea de ceea ce făceau în trecut, iar Nat se agita şi o ajuta pe Alice să pregătească masa în timp ce apa fierbea în ceainic. în foarte scurt timp, ceaiul a fost gata şi s-au aşezat cu toţii la masă bucuroşi, dar cu chipurile serioase. Nu mai erau atât de vorbăreţi ca şi atunci când venea Phil în vacanţă, şi de câteva ori Alice s-a oprit să-şi şteargă lacrimile; dar nu erau copleşiţi de tristeţe. De ce să plângă asemenea celor care nu ştiau ce se întâmplă cu cei dragi? Când au terminat de băut ceaiul s-au strâns din nou în jurul focului şi au cântat cântarea favorită a lui Tom, pe care el o cântase când s-a întors în locuinţa murdară a tatălui său după acea zi plăcută petrecută la Alderley. Ziua de înmormântare a lui Tom i-a amintit de asemenea fiecăruia dintre ei de „trecerea timpului care ne apropie mai mult de casă", şi când au ajuns la ultima strofă, au cântat refrenul de vreo trei sau patru ori, şi iarăşi reluau cântarea, de parcă nu ar fi putut să se oprească din cântarea lui Tom. Apoi Banner, care o ţinea ca de obicei pe Joey pe
22
genunchii săi, s-a uitat cu durere la Nat şi, o expresie serioasă, acea privire de altădată, i-a revenit pe faţă.
- Trebuie să îţi spun ceva, domnule Pendlebury, a spus el atât de serios, încât Nat a sărit ca o săgeată de pe scaunul lui. Sunt poliţist de 15 ani şi datoria mea a fost să arestez oameni, să-i supraveghez mereu, iar dacă prindeam pe unul dintre ei că pune la cale vreun lucru rău eram foarte mulţumit, însă toate aceste lucruri nu erau potrivite pentru un creştin. în plus, eu locuiesc în gazdă, şi în permanenţă eram cu ochii pe gazda mea de teamă să nu fiu furat şi nu am avut pe nimeni nici acasă, nici în altă parte care să mă facă să am inima miloasă şi iubitoare. înainte să-1 cunosc pe sărmanul Tom, şi chiar mult timp după aceea, am fost un om aspru şi credeam că Dumnezeul cel atotputernic este şi mai aspru decât mine, că este atent întotdeauna la păcatele noastre şi că le ţine socoteala aşa cum un sărac îşi ţine socoteala puţinilor săi bani, ca şi cum I-ar fi făcut plăcere să ne judece. Ah! Ştiu că trebuie să ne judece. Dar pentru El este o mâhnire că trebuie să procedeze astfel cu oamenii, de aceea L-a dat pe Singurul Său Fiu ca să ne scape de judecata Lui. De aceea mă întreb, domnule Pendlebury, cum aş putea să mă schimb şi să nu mai fiu un om aspru?
Nat nu mai stătea atât de rigid acum şi pe faţă îi apăruse un zâmbet, la vederea căruia Banner s-a mai relaxat, dispărându-i încruntarea din privire.
- Eu nu sunt un om învăţat, a răspuns Nat, dar pot să îţi spun ce mă face pe mine să fiu fericit şi mulţumit.
487
încerc să mă gândesc la Dumnezeu şi să mă uit la El exact la fel cum mă privesc pe mine copiii mei. Dar micuţa Suey nu ştie prea multe, în afară de faptul că eu sunt tatăl ei. Nu ştie că pe mine mă cheamă Nathaniel Pendlebury, că sunt paznic la fabrica lui Worthington şi nu ştie cum aduc eu acasă hrana pe care i-o aşez pe masă şi hainele cu care se îmbracă. Dar ştie că sunt tatăl ei şi că o iubesc foarte mult. în acelaşi fel, noi nu putem şti foarte multe despre Dumnezeu până nu vom ajunge în rai. Aşadar, atunci când încep să simt că sunt aspru şi neîncrezător, mă gândesc la încrederea pe care cei micuţi o au în mine şi mă străduiesc să am şi eu o încredere la fel de mare în Dumnezeu.
- Eu nu am copii, a spus Banner destul de trist.

- De asemenea, a continuat Nat, dacă simt că mă port aspru cu unii oameni, mă gândesc că poate în cele din urmă cu toţii vom merge în aceeaşi casă după lunga călătorie şi vom avea acelaşi Tată, de aceea niciodată nu trebuie să îmi închid inima faţă de fraţii sau surorile mele. Cel mai tare mă supără copiii mei atunci când se ceartă între ei, şi poate că la fel simte Tatăl din cer.
- Nat, a spus Banner după câteva minute în care se cufundase în gânduri, de când a murit bietul Tom mă tot gândesc la un lucru, care sper că e potrivit pentru noi toţi şi m-ar face un om mai fericit. Am economisit o sumă destul de mare de bani, pentru că sunt un om singur, iar cu câteva săptămâni în urmă am cumpărat două căsuţe aproape de cimitir. Sunt construite cu un

pridvor şi o fereastră mare în faţă, o grădiniţă, o bucătărie şi o anexă în stare bună în spate, precum şi o curte în spate cu o mică pajişte. La etaj sunt trei dormitoare, unul este mai mic şi e situat deasupra anexei, iar celelalte două sunt de mărime potrivită. încă nu sunt zugrăvite, dar vor fi în curând. Nu mai vreau să stau în gazdă şi să dau mereu ochii cu gazda mea, de aceea uite ce îţi propun: n-ai vrea să vii cu copiii şi să locuiţi întruna dintre căsuţele mele, iar Alice să aibă grijă de casă pentru noi toţi? Aş avea pe cineva la care să ţin şi care să ţină la mine în loc să am acasă tot ce-mi trebuie şi să nu în continuare un om dur.
Propunerea lui Banner 1-a impresionat pe Nat şi 1-a mirat atât de tare, încât nu a putut decât să stea şi să se uite la el timp de câteva minute, în timp ce Banner s-a înroşit la faţă şi şi-a strâns ochii cu o mare încruntătu-ră. Dar liniştea stânjenitoare a fost întreruptă de Alice, care a bătut din palme cu încântare.
- Cât mi-ar plăcea, a spus ea. Şi, domnule Banner, voi încerca să fiu cea mai bună gospodină din Manchester. Tată, copiii vor creşte mai puternici şi mai viguroşi decât ar creşte aici. Doar pentru Kitty şi pentru tata va fi prea departe de fabrică.
- M-am gândit şi la asta, Alice, a spus Banner zâmbind din nou. Am discutat despre asta cu doamna Worthington, care a spus că dacă lui Kitty îi va plăcea, o va lua să lucreze pentru ea şi o va învăţa să fie menajeră, şi la fel va face şi cu Polly şi cu celelalte fete când

vor creşte. E o slujbă mai potrivită pentru tinere decât munca la fabrică, Nat. Iar tu poţi să mergi cu trăsura şi vei plăti câte doi peni seara şi dimineaţa dacă nu vrei să mergi pe jos. Iar Phil va fi trimis la o şcoală foarte mare, pentru că domnul Hope spune că acum este destul de deştept ca să înveţe lucruri pe care nu le învaţă la Ardwick. Aşa că, dacă eşti de acord cu planul meu, Nat, cred că pentru toţi va fi frumos. Vom fi aproape de mormântul bietului Tom - deşi nu ştiu de ce spun bietul Tom - iar seara, eu şi copiii îl vom îngriji ca să fie la fel de frumos şi plăcut ca o grădină.
Nat şi-a rotit privirea cercetând locul sărăcăcios unde locuise atâta vreme, fereastra micuţă prin care abia pătrundea lumina zilei, mobila sărăcăcioasă şi paravanul colorat şi au început să-i curgă lacrimile. Schimbarea îi va bucura mult pe copii şi va fi foarte potrivită pentru ei. Cât despre el, paşii i se vor îndrepta adesea pe Strada Pelerinului când va trebui să ia alt drum spre o altă casă. Dar era foarte recunoscător şi şi-a şters lacrimile, de teamă să nu umbrească bucuria copiilor. I-a întins mâna lui Banner şi i-a

strâns-o cu mare căldură.
- Nu am cum să-ţi mulţumesc, dar într-o zi vei fi ră-plătit pentru ce mi-ai făcut mie şi copiilor. Am fost foarte fericit pe Strada Pelerinului şi îmi place cum sună acest nume. Cum se se numeşte noua stradă, domnule Banner?
- Nu are încă un nume, a răspuns Banner. N-o putem numi stradă pentru că deocamdată sunt numai două

case, dar dacă vrei, o putem numi Aleea Pelerinului, pentru a păstra în minte amintirea vechii case. Ce spui?
Au fost cu toţii de acord că numele Aleea Pelerinului ar fi cel mai potrivit pentru noua lor locuinţă. S-au mutat acolo după ce a trecut sărbătoarea Buna-Vestire şi, când totul era aranjat, micuţul Phil, care se afla pentru câteva zile la doamna Worthington în vacanţa de Paşte, a fost invitat să-i viziteze în noua casă. Când el şi domnul Banner s-au apropiat de căsuţă, toţi copiii aşteptau sosirea lor şi, imediat ce i-au zărit, le-au ieşit în întâmpinare cu strigăte de bunvenit. Era o zi frumoasă şi senină de primăvară şi înainte de a intra cu toţii în casă, Nat şi Alice au ieşit, au încuiat uşa şi s-au îndreptat spre cimitirul unde se afla mormântul lui Tom. Copacii erau plini de boboci roşii care se zăreau desfăcându-se treptat printre frunze şi din iarba care acoperea mormântul se ridicau câţiva ghiocei. Cu toţii erau senini şi vorbeau încet, iar Banner a îngenuncheat lângă micuţa Suey, cea mai mică dintre toţi, şi ducându-i degetele ei micuţe pe rândurile gravate pe piatră, a citit literă cu literă aceste cuvinte:
Cel *ce va birui, va moşteni aceste lucruri.*
Eu voi fi Dumnezeul lui,
şi el va fi fiul Meu.